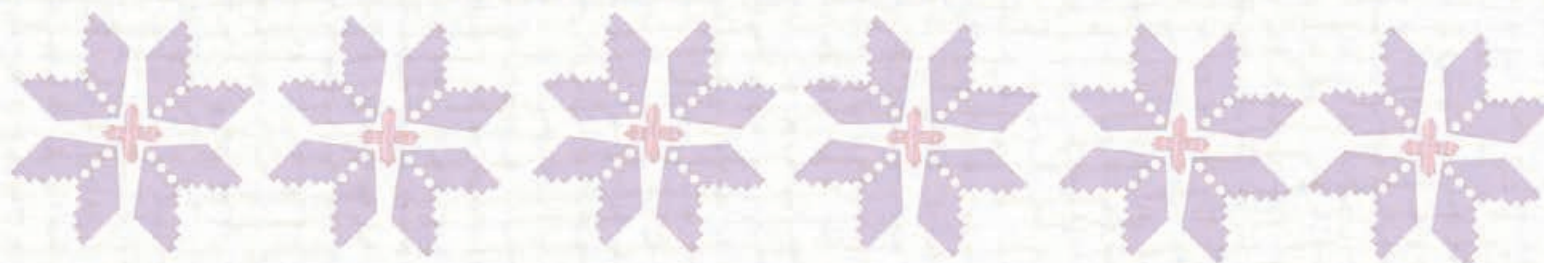

Leo y escribo
en mi lengua.
Amuzgo

Matsei'naⁿ'ya ndo'
matseiljei'ya ñ'oomya.
Ñomndaa

Créditos a la presente edición

Coordinación académica

Sara Elena Mendoza Ortega
Elisa Vivas Zúñiga
Delia Garduño León
Camilo Josué Cruz Gutiérrez
Juan de Dios Martínez

Autoría del prototipo

Guillermina Duarte Hernández
Elisa Vivas Zúñiga

Adaptación para la población hablante de amuzgo

Caín de Jesús Apóstol
Julio López Arango
Eliuth de Jesús Apóstol
Leticia Evaristo López

Asesoría académica

Eric Job Torrescano Valle

Revisión técnica

Maribel Eloisa Hidalgo Morales
Liv Kony Vergara Romani

Coordinación gráfica y cuidado de la edición

Greta Sánchez Muñoz
Adriana Barraza Hernández

Seguimiento al diseño

Ricardo Figueroa Cisneros
Jorge Alberto Nava Rodríguez

Seguimiento editorial

María del Carmen Cano Aguilar

Supervisión editorial

Marlik Mariaud Ricárdez

Revisión editorial

Laura Sainz Olivares
Alma Alicia Naves Merlín
Hugo Fernández Alonso

Diseño

Fabiola Escalona Mejía

Diagramación

Jesús García Morales
Ricardo Pérez Rovira

Ilustración de interiores

Juan Jesús Sánchez Muñoz
Nora Adriana Millán Jaramillo
Vanessa Hernández Gusmão
José Ernesto Arce Ortega
Ana Laura Guerrero Bustamante

Ilustración de portada

Juan Jesús Sánchez Muñoz

Fotografía

Pedro Hiriart y Valencia

Leo y escribo en mi lengua. Amuzgo. MIBES 3. Libro del adulto. D. R. 2012 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, México, D.F., C.P. 06140.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores, y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

Algunas veces no fue posible encontrar la propiedad de los derechos de algunos textos aquí reproducidos. La intención nunca ha sido la de dañar el patrimonio de persona u organización alguna, simplemente el de ayudar a personas sin educación básica y sin fines de lucro. Si usted conoce la fuente de alguna referencia sin crédito, agradeceremos establecer contacto con nosotros para otorgar el crédito correspondiente.

ISBN *Modelo Educación para la Vida y el Trabajo*. Obra completa: 970-23-0274-9

ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua*: 970-23-0500-4

ISBN *Leo y escribo en mi lengua.* Amuzgo. MIBES 3. Libro del adulto: 978-607-710-225-0

Impreso en México

Índice

Ntsquii tsom *libro*

Ñ'oom na ma'mo ⁿ ts'iaa ⁿ na chuu librowaa.....	5
'Naa ⁿ na cwit'mo ⁿ ljo' na nntsa'	7

Unidad 1	12
Leisiom 1	14
Leisiom 2	38
Leisiom 3	64
Ts'iaa ⁿ na ma'mo ⁿ cwanti 'na ⁿ	89

Unidad 2	98
Leisiom 1	100
Leisiom 2	125
Leisiom 3	149
Ts'iaa ⁿ na ma'mo ⁿ cwanti 'na ⁿ	171

Xue':

Xuee' tsjoom:

Xuee' ndaatyuaa:

Ñ'oom na ma'moⁿ ts'iaaⁿ na chuu librowaa

Wats'iaaⁿ na waa Sndaa' na ma'moⁿna' ndaa nn'aⁿtquie na nla'naaⁿna ndo' na nla'ljeiina (INEA) ñ'eⁿ wats'iaaⁿ na waa ts'ondaa Guerrero na majo'ti ma'moⁿna' ndaa nn'aⁿndyua ndo' nn'aⁿtquie na nla'naaⁿna ndo' na nla'ljeiina (IEEJAG) mañenquiaana' na xmaⁿndyu' na mawil'uee'ndyu' librowaa na jndyuna' *Matsei'naⁿya ndo' matseiljeiya ñ'oomya. Ñomndaa.*

Naquii' librowaa ljei' jndye nnom nchu'ljeii na tjachuii' chiuu la'xmaⁿna' ndo' ñ'eeⁿ nt'om ts'iaaⁿ na nc'o' ndo' nteijndeina' 'u na yatinntsei'naⁿ ndo' nntseiljei' ñequio ñ'om'.

L'ue n'oⁿyâ na nntsei'noⁿ na juu librowaa maxjeⁿ cwenta' 'u juuna' ñ'oomna' we taⁿ na jndyu *unidades* ndo' na cwii cwii unidad'ñeeⁿ ñ'oomna' ndyee leisiom na nluii ts'iaaⁿ tomti ñequio ñomndaa; najndyee ljo' na nntsa' naquii' na nnaⁿna'

ticwii leisiom jo' na nntsei'noⁿ ljo' na 'u nntsei'naⁿ ñequio
ñomndaa ndo' na jndawe jo' na nntsei'naⁿ na nntseiljei'
cwii nnom ñ'omtiuu 'naⁿ.

Ticwii leisiom tuiina' cantyja 'naaⁿ ñ'loom na
nnteijndeitina' ts'aⁿ jo' chii xjeⁿ na nntsei'naⁿ joona'
cwil'uee'ndyu' ljo' na jnda mantyji' na 'u jnda sei'naⁿ
yocheⁿ na wando'.

Naquii' cajawaa mati nljei' *Libro* na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ
tquiee ndo' jo' jo' chuu' cha'tso nnom cwento, ñ'loom
fábulas, ñ'loom na waa na nntsei'noⁿ ts'aⁿ na teiljeiina'
nt'omcheⁿ ntyja na meiⁿto^oa na ncjawee' ts'om'.

Xjeⁿ na 'u ncja'quiee'ndyu' naquii' tmaaⁿ na nntsei'naⁿ,
nntsa' cha'tso ts'iaaⁿ na chuu libro'naⁿ ndo' nntsa'
cha'xjeⁿ na nntso ts'aⁿ na m'moⁿ njom'. Ndo' cjañjoom'
ts'om' na xjeⁿ na nntsei'naⁿ leisiom 'naⁿ jeeⁿ macaⁿna'
cwil'uee'ndyu' cha'tso joona' naquii' ljo' na 'u wjatsei'naⁿti'.

¡Ntyjaa' n'ooⁿya na ndaⁿñ'eⁿ nntsei'naⁿ!

'Naaⁿ na cwit'mooⁿ ljo' na nntsa'

Joo 'naaⁿ na cwit'mooⁿ ljo' na nntsa' na chuu' ljo njei' joona' naquii' cha'waa librowaa, ts'iaaⁿ'na' na nt'mooⁿ'na' jnom' cwii cwii ts'iaaⁿ na nntsa' naquii' na cwii cwii ntaⁿ na tseixmaⁿ librowaa.

Juu 'naaⁿwaa mamooⁿ'na' jnom' na ts'iaaⁿ na nntsa' ljo, nl'ana' na cjawi'naⁿ na nntsei'naⁿ ndo' na cjatsei'noⁿ ljo' na matsei'naⁿ, ndo' juuna' mati ts'iaaⁿ'na' na m'mooⁿ'na' na nntsei'naⁿ na c'uaa.

Ts'iaaⁿ na m'mooⁿ chiuu'waa na nntseineiⁿ ts'aⁿ.

Juu 'naaⁿwaa matsona' jnom', na nt'ia'ya' cwii cwii nnom ndibujo oo cwii cwii ntaⁿ ljeii na chuu' ljo ndo' nntseineiⁿ cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na macaⁿ'na' na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ oo na nntseilejii ts'aⁿ naquii' na cwii cwii ntaⁿ ljeii na chuu' ljo.

Tjoocheⁿ na nntsei'naⁿ catseitiuu' ljo' na nntsei'naⁿ.

Juu 'naaⁿwaa ma'mooⁿ'na' njom' na ts'iaaⁿ na ljo nntsa' nl'ana' na nnc'oom' ts'om' oo na nntsu' cwaaⁿ ñ'omtiuu 'naⁿ ljo' nndaa nnts'aacheⁿ'na' na m'mooⁿ ljeii na quia nntsei'naⁿ. Cha na nndaa nntsa' na ljo' macaⁿ'na' na nnt'ia'ya'

joo ndibujo, sayo cwii cwii nnom na tjachuii' na cwii cwii joona', cha'na ljeii na chuu' nacjoo'na', colo na nla'xma^{na}' asta ljeicheⁿ na chuu' nacjoo'na', nnt'ia' aa canch'una' oo aa nt'ma^{na}' ndo' nlqueⁿ cwenta aa tjachuii' nom na teiljeiina'.

Nntsei'naaⁿ ts'aⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

'Naaⁿwaa maca^{na}' njom' na cant'ia'ya' na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ cwii taⁿ ljeii oo 'u catsei'naⁿ cwii taⁿ ljeii ndo' queⁿya' cwenta ljo' na matsona'. Xjeⁿ na mant'ia' na tileicaljoo' xqueⁿ ljo' na matso taⁿ ljeii na matsei'naⁿ, caⁿ na catsei'naaⁿnnda' ts'aⁿ juuna' oo xeⁿ na nncu' matsei'naⁿ juuna' catsei'naⁿnnda' juuna' cwiicheⁿ cwiindii'.

Chiuuwaa na nntseinoⁿ ts'aⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Juu 'naaⁿwaa maca^{na}' njom' na cjajñoom' ts'om' ndo' na caljei' ñ'omtiuu na mal'ueti na chuu juu ljeii na sei'naⁿ.

Chiuumaⁿ nchu'ljeii na majndyeti. Naquiii' xjeⁿ waa nljei' tsom na chuu' nchu'ljeii na majndyeti, chiuu laxma^{na}', ljo' na macaⁿtina' ndo' chiuu na tjawiinchu'na'.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

a) Ntaⁿ ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa.

- Mañenquiaa ts'aⁿ nchu'ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ cha na nntseyoo'ñê jñeeⁿeⁿ, cha na

ntsei'naⁿaⁿ na c'uaa ndo' na neiⁿncoo'
nleic'uaa ljo' na matsei'naⁿaⁿ.

- Mañenquiaa ts'aⁿ ts'iaaⁿ na nnts'aana', na xjeⁿ na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ joona', nljeii ts'aⁿ na ncjachuui' ljo' na cwiluena', cantyjati xjeⁿ na ncjatseichuui' ts'aⁿ jñeeⁿeⁿ.

**aⁿ) Ntaⁿ ljeii na c'uaa nntsei'naaⁿ ts'aⁿ naquii'
cwii nchu'ljeii na majndyeti.**

- Macaⁿa ndaḡḡ'yo' na cala'naⁿ'yo' ljeiiwaa na tic'uaa.
- Calaneiⁿ'yo' cantyja 'naaⁿ ljo' na ñe'catseiljeii juu ts'aⁿ na seljeii nchu'ljeii na cwila'naⁿ'yo'.
- Calanaⁿ'yo' na nla'naⁿ'yo' na c'uaa ndo' cat'moⁿ'yo' juuna' ndaḡḡ nci'iaa'yo'.
- Cwiñe'nquiaayâ, ts'iaaⁿ na nntsa' na nnts'aana' na nntseituu' cantyja 'naaⁿ ntaⁿ ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ, cha na nlqueⁿya' cwenta cantyja 'naaⁿ joo ñ'oommeiiⁿ: chiuu na cwileic'uaa ljo' na matsei'naⁿ, chiuuwaa na mato' juuna', chiuuwaa na cjee na matsei'naⁿ juuna' ndo' xjeⁿ na maljei' na tiya matsei'naⁿ catsu' cwii ñ'omtiuu chiuu na ndaḡḡ nleiyoo' ljo' na tiya na matsei'naⁿ.

Naquii' librowaa nljei' juu 'naaⁿwaa, juuna' nntsona' ljo'xjeⁿ na nleil'uee'ndyu' juu *libro* na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ tquiee ñequio librowaañe nquie'ntyjo' na nntsa' ts'iaaⁿ na nntsei'naⁿ ljo' na mamōⁿna' njom'.

Ts'iaaⁿ na m'moⁿ chiuu^uwaa na nntseineiⁿ

ts'aⁿ. Juu 'naaⁿwaa matsona' njom', na nt'ia'ya' cwii cwii nnom ndibujo oo cwii cwii ntaⁿ ljeii na chuu' ljoo ndo' nntseineiⁿ cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na macaⁿna' na nntseiljeii ts'aⁿ naquii' na cwii cwii ntaⁿ ljeii na chuu' ljoo.

Chiuumaⁿ nchu'ljeii na majndyeti. Naquii' xjeⁿ waa nljei' tsom na chuu' nchu'ljeii na majndyeti, chiuu la'xmaⁿna', ljo' na macaⁿtina' ndo' chiuu na tjawiinchu'na'.

Cwiwijndaa' cwii nnom xjeⁿ chiuu^uwaa na nleiljeii. Ñ'eⁿ 'naaⁿwaa cwitaaⁿya njom' na nntseijndaa'ndyu' ñeeⁿ nam'aaⁿ nntseiljei', ljo' nntsu' nnoom, chiuu^uwaa nntsu' juuna' nnoom, ndo' chiuu^uwaa tsom oo xjeⁿ na nleiljeii oo ljo' na 'u ñe'catsu' nnom juu ts'aⁿñeeⁿ.

Luaa
Cha

Chiuu^uwaa na nntseiljei' nchu'ljeii na majndyeti. Juu 'naaⁿwaa nljei' juuna' na matseicandiina' yuu na nntseiljei' oo na cwe' ncwji'tsjaaⁿndyu' ljo' na 'u tyuaa' jnda seijndaa'ndyu' na nntseiljei' nacjoo' cwii tsom.

yuu
✓

Nt'ia' nchu'ljeii na majndyeti na seiljei' ndo' nntseyoo'ndyu' joona'. Juu 'naaⁿwaa matseilcwiiñena' njom' na xeⁿ jnda jnda seiljei' ljo' na 'u ñe'tseiljei', cant'ia'ya' aa jnda seiljei' ljo' na 'u ñecatsu' ndo' mati macaⁿna' na nlqueⁿ cwentaa ya seiljei' joona', catseyoo'ndyu' ljeii 'naⁿ xeⁿ na tiya seiljei'.

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Na maje'ndyo nntseijom' nquiee nom ndo' chiuuwaa na teinchu' nchu'ljeii na majndyeti na jnda nt'ia' naquii' leisiomwaa.

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ' Ñomndaa

a) Nntsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' nljei' chiuuwaa tjawiljeii ñomndaa.

- Nlcaⁿna' na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ nchu'ljeii na majndyeti cha na nncjawa'naⁿaⁿ chiuuwaa tjawiljeii ñomndaa.

aⁿ) Na nntsei'noⁿ ts'aⁿ chiuuwaa tjawiljeii ñomndaa.

- Niom nt'om ts'iaaⁿ na teinchu' na nnts'aa ts'aⁿ cha na nndaⁿ nt'iaaⁿaⁿ chiuuwaa na jnda teljeii ñomndaa.

a) Na nleil'ue ljo' na majndaa' jnda teljeii naquii' nchu'ljeii na majndyeti.

- Nmeiiⁿ ts'iaaⁿ na nntsa' cha na leitquioo' cwanti jnda tei'naⁿ cantyja 'naaⁿ ljo' na jnda teljeii ñomndaa.

Unidad 1

Martes

Miércoles

Jueves

Viernes

Ñ'omtiuu 'naa' ts'iaa'waa

Ts'a' ndyua ndo' ts'a' tquiee:

- ◆ Cwil'uee'ndyu' cwii nnom ñ'omtiuu na nnts'aa na tyuaa' nntsei'no' ts'a' ljo' na matso cwii nchu'ljeii na majndyeti.
- ◆ Cal'ue' naquii' nchu'ljeii na majndyeti cwaa' ñ'omtiuu na matseinei'na'.
- ◆ Nnto' na nntsei'na' na c'uaa cwii ta' ljeii.
- ◆ Cal'ue' chiuu la'xma' ndo' yuu nleil'ue nt'om nom na jnda teiljeii.
- ◆ Cwil'uee'ndyu' ndyee xje'waa xje' na nnto' na nntseiljei': na nntseijnda'ndyu' na nntseiljei', ljo' nntseiljei' ndo' nntseiyoo'ndyu' nchu'ljeii na majndyeti na seiljei'.
- ◆ Cal'ue' chiuu teiljeii cwii ta' ljeii ñequio ñomndaa.

Leisiom 1

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Cant'ia'ya' chiuu na waa tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua ndo' ndibujo na chuuna', cha na nndaḡ nntsei'noⁿ ljo' na matsona'.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuuwaa na tjawinchu' na tuii tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua cha na nndaḡ ncwajnaⁿ xjeⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' queⁿ cwenta ñ'oom na naqui na matseicandii tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua cha na joona' nndeijndeina' 'u quia na macaⁿna'.
- ◆ Catsei'naⁿ na c'uaa.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na ya nleiljeii nacjoo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee.
- ◆ Catseiljei' cwii tsom na matseicandii na ncwaa xuee ñequio ñ'omtiuu na 'u jndaḡ seijndaa'ndyu'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyoo'ndyu' tsom na matseicandii na nncwaa xuee xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuuwaa na tjawinchu' na tuii we nommeiiⁿ, tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua ndo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na jndaa'ti na cwila'candii we nom na ñ'eⁿ jndaḡ sa' ts'iaaⁿ, tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua ndo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee.
- ◆ Cant'ia' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ we nommeiiⁿ, tsom na ñ'oom xjeⁿ na ññjomnl'ua ndo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee.
- ◆ Cal'ue' we nnom na teiljeii ljeii na ñecwii cwii *orales* ndo' ljeii na ñecwii cwii *nasales* cha na nndaḡ nntsei'noⁿ chiuuniom na teiljeiina'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿⁱ ljo' na cwila'neiⁿⁱna'.

Catseineiⁿⁱ.

¿Ljo' tsom tquiaa ts'aⁿⁱ nnom ti'm'aaⁿⁱ?

¿Aa wajnaⁿⁱ tsom na to'ñoom?

¿Aa waa cwii ndii' na jnda to'ñoom' tsom na luada' waa?

¿Yuu cwiicheⁿⁱ joo na quiñe'nquiiana cwii tsom cha'xjeⁿⁱ na juuna'?

**Cant'ia' tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua, catsei'naⁿ
ljeii na ñoom xqueⁿ tsomwaa, xjeⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna'
ndo' catseineiⁿ cantyja 'naaⁿna' ñequio nc'ia'.**

TSOM NA Ñ'OOM XJE^N NA NÑJOMNL'UA

NA WJAA Ñ'OOM CANTYJA 'NAA^N TS'A^N

Ts'a ⁿ na ñ'e ⁿ quii' tmaa ⁿ .	200
Xuee' ts'a ⁿ	Janet Pérez González
Yuu mac'e ⁿ ts'a ⁿ	C. Benito Juárez No. 15
Cwanti tcaa ⁿ	\$3000
Cwanti t'ma ⁿ ts'iaa ⁿ nnom tsjo'ñjee ⁿ	2 % Numero' luxjo 41 5 20 25
Cwanti yo nñjoom tsjo'ñjee ⁿ	Yom chi'
Xuee na maco'nom ts'a ⁿ tsjo'ñjee ⁿ	01/02/10

XUEE NA NÑJOMNL'UA

	Xuee	Cwanti ñechujnaa ⁿ	Cwanti nncjaa- nquiaa ⁿ na nquii tsjo'ñjee ⁿ	Ts'iaa ⁿ nnomna'	IVA	Cwanti na cha'tso-ñ'e ⁿ
Matye 1	02-Mar-10	3000	500	60	9.6	569.6
Xuwee 2	01-Abr-10	2500	500	50	8	558
Sguro' 3	01-May-10	2000	500	40	6.4	546.4
Luñe ⁿ 4	31-May-10	1500	500	30	4.8	534.8
Mala 5	30-Jun-10	1000	500	20	3.2	523.2
Yarñe ⁿ 6	30-Jul-10	500	500	10	1.6	511.6
			3000	210	33.6	3243.6

Cwii ñ'oomchjoo: Ts'aⁿ na ñ'eⁿ quii' tmaaⁿ nntseicweeⁿeⁿ tsjo'ñjeeⁿ na ntsuu na ncjaatseicandii ts'aⁿ jom cantyja na chujnaaⁿ.

XE^N NA NNTSEIJOMNA' CWII XUEEMEII^N NA TYOOLUII TS'IAA^N MACA^NNA' NA NNCJAA TS'A^N CWII XUEE CWITJQQ
CHA NA NCHII T'MAA^NTI TS'IAA^N NNM TSJO'ÑJEE^N NNTIOML'UAA^N

Ts'aⁿ na ñ'eⁿ quii' tmaaⁿ

W'aa caja

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ljo' matsei'noⁿ quia na matsei'naⁿ ljeii na ñoom xqueⁿ tsom?

¿Ljo' ts'iaaⁿ matsei'tiuu na tsomwaa' jndye ntaⁿ teixmaⁿna'?

¿Cantyjati ñ'oom na jaawe na ñoom xqueⁿ tsomwaa', yuu l'ue cwii cwii xjeⁿ ntaⁿmeiⁿ?

Catsei'naⁿ tsomwaa' ndo' cant'ia' aa ndyo nacjoo' juuna' ñ'oom na seitiuu'jndyee'.

¿Ñ'oom na jnda sei'naⁿ na chuu tsomwaa', aa xuii'na' ñequio ñ'oom na seitiuu'jndyee'?

¿Aa waa cwii ñ'oom xco na ljei' naquii'na' na 'u ticatseitiuu'?

Cwjaa'ndyu' 'naa' ñ'oom na matsei'no' na xcwe.

Cwanti ta' tjado' tsom na ñ'oom xje' na ñjomnl'ua:

- a) ñenquiee nta' nch'u nchu'ljeii na tseixma'na'
- a') ñenquiee xje' nta' na naqui na tseixma'na'
- a) we xje' nta' na naqui na tseixma'na'

¿Cwanti xje' nta' maca'na' na ncja'ñ'oom' cwenta cha na nljei' cwaa' xuee ndo' cwanti na ñjomnl'ua **cantyjati xuee na jnda teijndaa'**?

- a) yom
- a') ñenquiee
- a) ndyee

Ta' najndyee, ¿ljo' ma'mo'na' njom'? **Yuu na wjaa ñ'oom cantyja 'naa' ts'a'.**

- a) Ñ'oom naqui cantyja 'naa' ts'a' cha'na xue' ts'a', yuu mac'e' ts'a', numero' luxjo ndo' nt'omche'
- a') Tomti ma'mo'na' yuu mac'e' ts'a'
- a) Ma'mo'na' cwanti choom'm ndo' xue'e'

¿Ñee' joo maca'na' na nl'a firma' tsom na ñ'oom xje' na ñjomnl'ua?

- a) W'aa *banco* ndo' nn'a' na too' ncuee naquii'na'
- a') Ts'a' na ndii' xuee' naquii' tmaa' ndo' w'aa *caja*
- a) Ts'a' na majndaa' ndo' ts'a' na matseijnda

Catsa' 'naaⁿ ñequio **X** nacjoo' ljeii M yuu na mayuu' ndo' nacjoo' T nntsa' 'naaⁿ yuu na tiyuu'.

Ñ'oom na cwitjei'yuu'ndye	M	T
Naquii' 12 chi' maca ⁿ na' na nñjoml'uañ'e ⁿ tsjo'ñjee ⁿ na tco ⁿ ts'a ⁿ .		
3 000 tei'jndeina ts'a ⁿ .		
Ticwii chi' na ncjañjoml'ua ncjawicjeti ts'iaa ⁿ nnom tsjo'ñjee ⁿ .		

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'oom na matsei'noⁿ na xcwe.

Ñ'omtiuu 'naaⁿ tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua juuna':

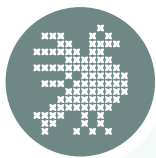
- a) Ñ'oomna' xjeⁿ na ncjaañjoml'ua
- aⁿ) Nlcaⁿ na nñjoml'ua
- a) Nntseicandiina' xjeⁿ na nñjoml'ua

Ljeii cantyja 'naaⁿ tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua matsona':

- a) Cwaaⁿ ndo' chiuuwaa na nntseijnda ts'aⁿ
- aⁿ) Cwaaⁿ ndo' chiuuwaa na nñjoml'ua
- a) Cwaaⁿ ndo' chiuuwaa na njnda^a ts'aⁿ

Matseijomna tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua cha'na:

- a) Cwii *calendario*
- aⁿ) Cwii tsom carnet cwentaa' w'aanasei
- g) Cwii nnom xuee' 'naⁿ na teijnda

Aa mantyi' na...

Ñ'omtiuu 'naaⁿ **tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua** jo' na matseicandiina' chiuuwaa na nntiomnl'ua ts'aⁿ tsjo'ñjeeⁿ na tcooⁿ, cwaaⁿ chi', chiuuxjeⁿ ts'iaaⁿ nnomna' ndo' cwanti na nquiina'.

Juuna' matseicandijndaa'ñena' 'ñeeⁿ tcoⁿ tsjo'ñjeeⁿ, cwanti tcooⁿ, cwanti na nquii tsjo'ñjeeⁿ ndo' cwanti tsjo'ñjeeⁿ na nntioom nnom ngobiernom.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

C'uaa catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' ya ya catsei'naⁿ joona'.

Cwint'iaayâ najndyeeti na macaⁿna' na nntsei'naⁿ na tic'uaa ndo' na ñencu' ndo' catseineiⁿ ndag ncl'ia' ljo' na sei'noⁿ.

Cwentoo' casaa xmaⁿⁱ

Juu casaa na jndyu xmaⁿⁱ. Juu quioo'm'aaⁿ ñe'tuaa
cwii tsua'ndyooyo' na xcweyandyo cha'xjeⁿ
meiⁿnquia casaa, nchii na jeeⁿcheⁿ teinom'na' t'maⁿ.
Cwii xuee jo' tsoyo' nnom cwiicheⁿ casaa na t'maⁿ
tsua'ndyoo:

—Cateijndei'ya' tsua'ndyo' ja ee mancocoya.

Juu casaa'ñeeⁿ teijndeiyo' tsua'ndyooyo' jom ndo'
mana taticatseilcweeⁿⁱeⁿ juuna'.

Macwe' nc'e jo' na juu casaa xmaⁿⁱ je' jeeⁿ ndya'
t'maⁿ tsua'ñom' s'aana'.

Agustín Díaz
Ts'aⁿ na l'ue ljeiiwaa: J. Manuel Hidalgo Pérez
Gobierno del Estado de Chiapas

Catseineiⁿⁱ.

¿Cwaaⁿ cwii nnom na s'aana' na jndei'na' ntyji' xjeⁿ na sei'naⁿⁱ taⁿ
ljeiiwaa'?

¿Ljo' ñ'oom na seic'oo'na' 'u na sei'naⁿⁱ? ¿Ljo'ts'iaaⁿⁱ?

¿Chiuuwaa mant'ia' aa tjawee' ts'om' nchu'ljeii na majndyeti
nmeiⁿⁱ?

Cjañjoom' ts'om' na...

Quia na 'u nntsei'naⁿ na c'uaa, najndyeeti macaⁿna', na nntsei'noⁿ ljo'na' ñetseicandii ts'aⁿ na seiljeii ñ'oomwaa', cha quia na ndye nn'aⁿ juuna' mayuu' na ncjaawee' n'omna cantyja na neiⁿncoo' matseineiⁿna' ndo' tyeⁿ nñjom n'omna juuna'.

Catsei'naⁿ cwentoo' “Chicar'ii' ñequio caxjaaⁿ” na ñoom naquii' Libro na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ tquiee ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿ juuna' na c'uaa.

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ cha na nlei'naⁿti' na nntsei'naⁿ.

- Ñequio na ñemaaⁿ catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' nl'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿna'.
- Catsa' cwentaa na ya nleic'uaa ndyueeñ'oom na matsei'naⁿ.
- Cjameiⁿntyje' na matsei'naⁿ xjeⁿ na ncwje'cañoom' cwii *coma*, cwii *punto*, ndyee *punto* ndo' 'naaⁿchjoo na ndyu guion.
- Quiaa' jndye na macaⁿna' quia na ncwje'cañoom' ñ'oom na mawax'e ts'aⁿ oo ñ'oom na macjaawee' ts'om ts'aⁿ.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿ queⁿ cwentaa ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na seiljeii juuna' oo na seiteincoo' juuna'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿ ljo' na cwila'neiⁿna'.

Aa ntyji' tsompaya mandyoo' nncwee' xuee chuu' nomjindaaya, 'u na ya nntseiljei' cateijnde' ja na nla'ljeiia cwii tsom na nntseicandii'na' nn'aⁿya cwaaⁿ na nncwaa xuee.

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom' ndo' catseineiⁿ cantyja 'naaⁿna'.

¿Cwaaⁿ cwii nnom nchu'ljeii na majndyeti macaⁿna' na nl'a ti'nqui^oom'aⁿ?

¿Yuu nt'omcheⁿ joo quiwil'ue nchu'ljeii na majndyeti nmeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na quiwil'ue nchu'ljeiimeⁿ?

Cant'ia' ndo' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

ADRIANA ZOÉ

CHUU'A NAJNDYEE

**Catseijomdyu' na
nntsei't'maaⁿndyo xue'**

Squro' xuee na 10 m'aaⁿya
chi' *julio* na 5:00 na matmaaⁿ
yuu waa nataachjoo
Constitucional 5115,
col. Fco. I. Madero.

¡Nchii nntseitjoondyu'!

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'oom na majo'ndyo'

Matseinei ⁿ na' cantyja 'naa ⁿ nchu'ljeii...	cachjoo	tco
Naqui l'uena' cha na...	njndaḡ	ntseicandii
Matseinei ⁿ na' ndaḡaya...	ljo'na' nl'aaya naya	cwaa ⁿ nluii xuee
Mati nntseinei ⁿ na'...	chiiuwaa na tsacwaaḡ'-a liaaya	yuu na nluii xuee

**Catsa' cwii 'naaⁿ ✕ nacjoo' ñ'oom na xcwe cwii tsom
na matseicandii na nncwaa xuee macaⁿna' chuuna'.**

- ☐ Firmaⁿ 'naaⁿ lotyena ndo' lotye'n'om yocanch'u
- ☐ Xuee' ts'aⁿ na maqueeⁿñe xuee
- ☐ Yuu na nncwaa xuee
- ☐ 'Naaⁿ ts'o ts'aⁿ na maqueeⁿñe nn'aⁿ
- ☐ Xuee, chi' ndo' chu na nncwaa xuee'ñeeⁿ

Aa mantyji' na...

Juu **tsom na matseicandii na nncwaa xuee**, tseixmaⁿna' cwii taⁿ tsom na ticwee' jndye teiljeii cwe' na nntseicandiina' quia na nleit'maaⁿ xuee chuu' ts'aⁿ, na nnta nnts'aa ts'aⁿ scwela, na ncoco ts'aⁿ, na nleits'oomñe ts'aⁿ oo nt'omcheⁿ ncuee na quiluii.

Juu tsom na matseicandii na nncwaa xuee, jndei'na' na nntsona' ñeeⁿ juu maqueeⁿñe nn'aⁿ, ljo' xuee nnts'aaⁿ na maqueeⁿñê nn'aⁿ cwaaⁿ na nncwaana' ndo' yuu cwijom na nncwaa xuee'ñeeⁿ.

Cateijndei' juu tix'ioo Lueto na nntseiljeiⁿ cwii tsom na matseicandii na nncwaa xuee.

Juu tix'ioo Lueto González ñequio scoom'm Wanaⁿ Cruz, nla't'maaⁿndyena...

C'oom' ts'om', na cwe' na nl'uuya, cwaaⁿ cwii xuee na matseit'maaⁿñe juu Lueto ñequio scoom'm.

26

¿Yuu cwijom ndo' cwaaⁿ nla't'maaⁿndyena xuee'ñeeⁿ?

¿Ñeeⁿ joo na cwiqueeⁿndye nn'aⁿ?

Chiuu na tja'c'o' cwii cwii ñ'oom na tax'eena' jnom', jonandyee'na' luaa', catseiljei' cwii tsom na matseicandii na nncwaa xuee.

Ñjaaⁿñe catseiljei' cwii tsom na matseicandii na nncwaa xuee.

**Caⁿ nnom cwii x'ia' na cwila'naⁿyo' na catsei'naⁿaⁿ
juu tsom na matseicandii na nncwaa xuee ndo'
cwax'e' nnoom ñ'oommeiiⁿ.**

¿Aa ñoom xuee' ts'aⁿ na maqueeⁿñe nn'aⁿ nacjoo' tsom na
matseicandii na nncwaa xuee?

¿Aa matsona' nacjoo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee, ljo'
xuee na naqui na nncwaa?

¿Aa matsona' nacjoo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee,
cwaaⁿ ndo' ljo' chi' na nncwaa xuee'ñeeⁿ?

¿Aa matsona' ljo' hora na nncwaa xuee'ñeeⁿ?

¿Aa nndaq nntsei'noⁿ ljo' na nndaq nntsa' naya ts'aⁿ xuee'ñeeⁿ.

**Xeⁿ na mant'ia' na juu tsom na matseicandii na nncwaa
xuee, ticwee' ya teiljeiina', catseiljei'ya' juuna' ñjaaⁿ.**

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjomnl'ua
ndo' tsom na matseicandii na nncwaa xuee. Aa nndag nntsu'
meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na tseixmaⁿ cwii cwii tsomwaa.

**Tsom na ñ'oom xjeⁿ na
nñjomnl'ua**

**Tsom na matseicandii na
nncwaa xuee**

Catseiljei' ndo' catseineiⁿ.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ñomndaa

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' cant'ia' ndyueeñ'oom na ntomti.

Jeeⁿ neiiⁿ Paa na mamach'eeⁿ nc'ua na **matseiljeiⁿ**, saa na ndicwaⁿ ti'naⁿaⁿ jo' na tiñe'tseicwajndiiñê tsom na lju', tooⁿoⁿ na matseiljeiⁿ nacjoo' cwii **caja** ñ'eⁿ cwii colo **cajaⁿ** ndo' matyjeecañoom Weto matsoom: ¿Ñeeⁿ ñeseiljeii ljeiimeⁿ? T'o Paa manco luua na **matseiljei** ee na jnda to'a na matsei'naⁿya scwela tquie.

Joo ljeii ntom na ljei', catseiljei' joona' nacjoo'
'naaⁿmeiiⁿ, ntyjatymaaⁿ catseiljei' ljeii na ñecwii
cwii *orales* ndo' ntyjaya ljeii na ñecwii cwii *nasales*.

Orales

Nasales

Ñequio ñ'oomtium 'naⁿ catseineiⁿ chiuu na tjachuii'
ndyueeñ'oom na quiwil'ue ljeii na ñecwii cwii *orales*
(a) ndo' ljeii na ñecwii cwii *nasales* (aⁿ).

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Naquii' ljeii ñomndaa niom ndyueeñ'oom
na cwileil'ue ñ'eⁿ ljeii na ñecwii cwii *orales*
cha'na **ts'a** ndo' ljeii na ñecwii cwii *nasales* chana
ts'aⁿ, na cwileiljeiina' na ñ'eⁿ cwii (ⁿ) na wjaana'
nacañoom' cwii ljeii na ñecwii cwii.

Jeeⁿ macaⁿna' na nlqueⁿya ts'aⁿ cwentá yuu na
cwileiljeii ljeimeⁿ ee tjachuii' ljo' na nntso cwii
'ndyooñ'oom na nleiljeii ñ'eⁿ joona'.

Catseicandaa'ndyu' ndyueeñ'oom na candaa'nmeiiⁿ cantyjati ndibujo na mant'ia' na ñoom.

t'o

tye

t'oⁿ

tyeⁿ

ts'a

ts'aⁿ

1. _____ n'oomntjom l'a caxti.

2. _____ meiⁿntyjee' w'aajnda.

3. _____ yuscuchjoo na tcwaⁿ
tsotyeeⁿ.

4. _____ luxjo yuu na tjaquiee'na'.

5. Ti'chjoo _____ na ljeiiⁿ w'aats'ua.

6. Macaña _____ tach'eeⁿeⁿ.

Catseiljei' cwii 'ndyooñ'oom na candaa' ñequio ndyueeñ'oommeiiⁿ.

t'o

t'oⁿ

tye

tyeⁿ

ts'a

ts'aⁿ

Ñequio ts'aⁿ na ma'moⁿ njom' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Naquii' ljeii ñomndaa niom we nnom ljeii na ñecwii cwii: Cwii nnom jo' jo' ljeii na ñecwii cwii **orales** na cwilui' jndye tomti ñ'eⁿ 'ndyoo ts'aⁿ ndo' cwiicheⁿ nnom jo' jo' ljeii na ñecwii cwii **nasales** na cwilui' jndye ñ'eⁿ lue'ndyu' ts'aⁿ. Jo' luad' waa na cwii ñ'eⁿ jndye lue'ndyu' ts'aⁿ ndo' cwii ñ'eⁿ 'ndyoo ts'aⁿ.

Quia na nlui' jndye ñ'eⁿ lue'ndyu' ts'aⁿ na nntsei'naⁿaⁿ 'ndyooñ'oom quia jo' nacjoo' ljeii nncjaaljo cwii (ⁿ) chjoo. Saa mati ljeii 'om tseixmaⁿna' na nlui' jndye ñ'eⁿ lue'ndyu' ts'aⁿ cwe' na tomti ñ'eⁿ ljeii **o** ndo' **u**.

Cha'xjeⁿ na machuu' ljoo ma'moⁿna' chiuuwaa na cwilui' jndye ñ'eⁿ 'ndyoo ts'aⁿ, ndo' 'ndyooñ'oom quia na wjaa (ⁿ) nacjoo' cwii 'ndyooñ'oom ndo' quia na ticjaana'.

- **ts'a-ts'aⁿ**
- **tye-tyeⁿ**
- **t'o-t'oⁿ**
- **tei-teiⁿ**

Nt'om ljeii na cwit'mooⁿ cantyja 'naaⁿ ljeii om cha'xjeⁿ na:

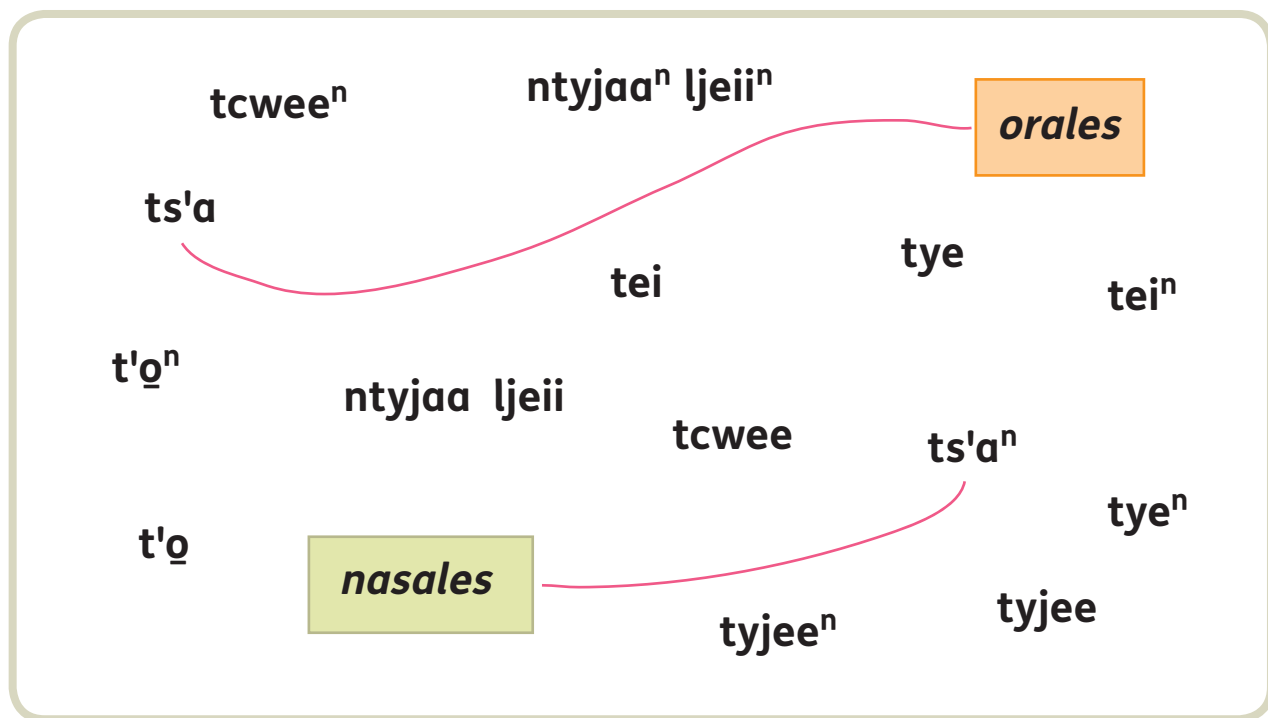
- **ts'om**
- **som**
- **jom**
- **jnom**
- **chom**

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' catseita'
ñequio cwii 'naaⁿ tsei ñ'oom na mant'ia' na ñ'eⁿ (ⁿ)
chjoo.

Catsue' xjeⁿ na cachjooñê na jeeⁿ ñe'cjaⁿ jndaḡ na
wjatseicaañê na l'ueeⁿ quioo' ndo' tue'cañoom cwii
xuee'ñeeⁿ tjaaⁿ jndaḡ ñ'eⁿ ty'oom xuee'ñeeⁿ ty'oom
we catscoo jo' na matsoom nnom catscu: "¿Aa ntyji'
ljo' l'aayâ **wja** ñ'eⁿ ty'oya?" **Ty'oⁿya** we catscoo ndo'
jeeⁿ ya seijomna' ee jom 'io **wjaⁿ** nam'aⁿ nn'aaⁿ'aⁿ na
wjacanoom'm joona.

Ñequio ndyueeñ'oom na ntom na mant'ia' naquii'
nchu'ljeii na majndyeti catsa' nt'om nchu'ljeii.

Ñequio cwii 'naaⁿ catseix'iaa'ndyu' ndyueeñ'oom
na la'xmaⁿna' ljeii na ñecwii cwii *orales* oo
nasales na ñjom n'om caji ndo' cant'ia' cha'xjeⁿ na
jnda mañoom na nchii nntjom 'naaⁿmeiⁿ'.

orales

ts'a

nasales

ts'aⁿ

Leisiom 2

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Cant'ia'ya' chiuuwaa tsom carnet na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei ndo' ndibujo na chuuna', cha na nndaḡ nntsei'noⁿ ljo' na matsona'.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuuwaa na tjawinchu' na tuii tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei.
- ◆ Cal'ue' cwaaⁿ ñ'oom na naqui na matseicandii tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei cha na joona' ntei'jndeina' 'u quia na macaⁿna'.
- ◆ Catsei'naⁿ na c'uaa. Cwil'uee'ndyu' cwii jndye na nnts'aa naya nncjaawee' ts'om ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu naya nleiljeii nacjoo' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Catseiljei' cwii tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ ñequio ñ'omtiuu na 'u jndaḡ seijsndaa'ndyu'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyoo'ndyu' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuuwaa na tjawinchu' we nommeiⁿ, tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei ndo' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿ nom na jndaḡ teiljeii, tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei ndo' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cant'ia' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ nommeiⁿ, tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei ndo' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' we nnom na teiljeii ljeii na ñecwii cwii: yuu na teiljeiina' na ñecwii cwii ndo' yuu na teiljeiina' na we we cha na nndaḡ nntsei'noⁿ chiuu laxmaⁿna'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿⁱ ljo' na cwila'neiⁿⁱna'.

Nacjoo' tsomwaa nliu'yo'
cwaaⁿⁱ macaⁿⁱna' na
nñequio'yo' nam'aaⁿⁱ tyonasei.

Catseineiⁿⁱ.

¿Ljo' tsom matsei'tiuu' na ma'moⁿⁱ stanasei ndag cwii tmaaⁿⁱ nn'aⁿⁱ
na meiⁿⁱndyuaandye ntsuula?
¿Ljo'na' l'ue tsomwaa'?
¿Chiuuwaa jndyu tsomwaa'?
¿Yuu quiwil'ue tsomwaa'?

Cal'ue' nacjoo' tsom tmeiⁿ 'naⁿ tsom carnet na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei yuu na matsona' "Maqueeⁿñena' nn'aⁿ w'aa", catsei'naⁿ ljeii najndyee ndo' na jnda we na ñoom xqueⁿ tsomwaa, ndibujo na tseixmaⁿna', colo 'naaⁿ'na' ndo' je' catsei'neiⁿ ñequio nc'ia' cantyja 'naaⁿ'na'.

'O na cwito'ñoom'yo' tsjo'ñjeeⁿ naquii' tmaaⁿ
oportunidades, macaⁿna' na nla'naⁿjndyee'yo' ndo'
nncjaañjoom' n'om'yo' ñ'oommeii':

- Njaa' nnto'oom' candga'ndjo' nasei na ya ndo' na nlui nasei 'o na cwe'yu.
- Ticwii ts'a' na cwii w'aa maca'na' na waa tsom cartilla 'haa'na' cwenta' w'aa nasei ndo' xe' na tja'na' ljo' cwaa jom maca'na' na nlcaa' nnom tyonasei.
- Ticwii ts'a' na cwii w'aa maca'na' na wja'oom tsom *cartilla* 'haa'na' quia na wja' w'aa nasei cha na jo' jo' nntseiljeii tyonasei xuee na tjaa' ndo' ljo' matjoom.
- Maca'na' na cha'tso nn'a' na cwii w'aa nnc'oona w'aa nasei, maca'na' na nnc'oona xuee ndo' hora na jnda teijndaa' ee macand' na luaa' na nleiyyo' chiuwaa na nnc'om nn'a' ndo' na tiwiina.
- Mati maca'na' na nnc'oona na ndyena tñ'oom chiuwaa na n'ache'n'aqueendyena cwenta na tñ'owiina, cantyati cwaa' xuee na jnda teijndaa' na nnc'oona.
- Quito'oom nn'a' jndag ndaatsuu na nncwena cha na nnteijeidiina' niomna ndo' na tiya quicwa'ha. Juu tyonasei nntsoom 'hee' joo na ncwe juuna' ndo' chiuwaa na nncwena jndag ndaatsumei'.
- Xe' naquii' wa' tuiiñe cwii yuscuchjoo oo ti'chjoo naquii' xuee najndyee m'aa'ya chi' diciembre chu 2006 chu na cwiwjaatina', cja' yuu na waa modulo na nndi'jndaa'ndyu' ndo' mana nleiilei xue' cantyja 'haa' Seguro Popular ndo' nljei' juuna' yuu waa w'aaxyo, w'aa nasei, ndo' w'aa nasei na cwiiluitqueiñe, cha na yucachjoo jnda' tyuaa' nndag na nnteijndei w'aa nasei jom ndo' mati cha'tso nn'a'wa' nncwaa Seguro Popular ndo' juuna' nnc'na' nequio nasei na nluii 'o.

Oportunidades

Wats'iaaⁿ na mateijndeii nn'aⁿ

na yati 'oom'aⁿna

Cwaaⁿ na maqueeⁿñena' nn'aⁿ w'aa nasei

Nn'aⁿ w'aa _____
na tjan^{yee} xuee' ts'aⁿ najn^{yee} ndo' na wjawe

Xuee ts'aⁿ na
cwiluitquieñe cwii w'aa nnⁿ: _____
na tjandyee xuee' ts'aⁿ najandyee ndo' na wiawe xuee' ts'aⁿ

Yuu mac'e'n ts'a'n _____
Tsjoom Ndaatyuaa

No folio cantyja 'naaⁿ tmaaⁿ yuu na
cwito'ñoom nn'aⁿ tsjo'ñjeeⁿ.

No yuu na cwiwiwe nom
'naaⁿ ts'aⁿ

No na chi' chu wjantyja nnom

**'Ñeeⁿ na maco'ñom nn'aⁿ w'aa nasei
ndo' yuu cwijom**

ASC o ARS ☐ w'aa xio ☐ UMU ☐ UMR ☐

w'aachom cwentaa' w'aa nasei ☐ cwiicheⁿ joo ☐
yuu cwijom

Xuee' ts'aⁿ na maco'hom _____
Yuu waa w'aa nasei _____
 tsioom ndaatyuua

Yuu na cwtjom l'ondaa _____
Wats'iaaⁿ ts'ondaa

“Wats’iaaⁿwaa cwentaa’ meiⁿnquia ts’aⁿ, ticat’uiinda’ ñequio meiⁿncwii partido.
Ticwanaaⁿ na cwe’ nleil’uetona’ na nchii nntseiyoo’ñena’ cantyja ‘naa’ tsjoom.”

[illegible][illegible]

¿Chiuu l'ueyuu cwii cwii taⁿ na tseixmaⁿ tsomwaa?

¿Chiuu matsei'tiuu' na l'ue taⁿ ljeii na matsoa': Xuee na macaⁿna' na nncjaa ts'aⁿ na nñeeⁿ ñ'oom chiuuwaa na nnts'aañê cheⁿnqueⁿ cwenta cha na ticwiweeⁿeⁿ?

¿Ljo' matsei'tiuu' na cwit'mooⁿ ndibujo na chuu' tsom *carnet*?

Catsei'naⁿnnda' nchu'ljeii na majndyeti cantyja na “Maqueeⁿñena' nn'aⁿ w'aa” ndo' catseineiⁿ ñ'eⁿ nc'ia' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Cwaaⁿ nnom ñ'oom na nndagⁿ nljei' na matseicandiina' 'u naquii' cwii cwii ntaⁿ ljeii?

¿Yuu l'ue cwii cwii ntaⁿ ljeii na matsona' xuee na macaⁿna' na nncjaa ts'aⁿ na ññeeⁿ ñ'oom chiuuwaa na nnts'aañê cheⁿnqueⁿ cwenta cha na ticwiweeⁿeⁿ?

Ntyjati chiuuwaa na waa ljeii na 'u sei'naⁿ na matseineiⁿ tsom *carnet* c'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Chiuuwaa jndyuu na cwii cwii xjeⁿ ntaⁿ na tjatoⁿ tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei?

¿Ñeeⁿ s'aa tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei?

¿Ñeeⁿ joo nla'cato' tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei?

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'loom na matsei'noⁿ na xcwe.

Taⁿ najindyee na ñ'loom tsomwaa matseineiⁿna' cantyja 'naaⁿ:

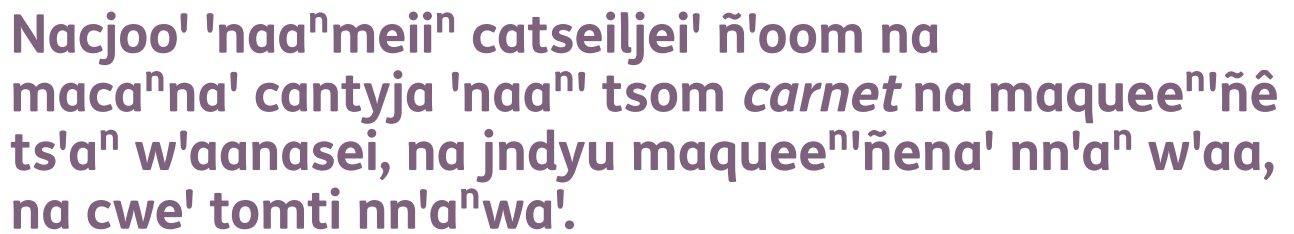
- a) Ncuee nasei
- aⁿ) Ñ'loom cantyja 'naaⁿ tyonasei
- ḡ) Ñ'loom cantyja 'naaⁿ ts'aⁿ

Nc'e' ljeii na nleiljeii cwii 'ndyooñ'loom cha'na **WTS (HBC)**
ma'moⁿna':

- a) Ncuee ntycu
- aⁿ) Ncuee nasei
- ḡ) W'aanaseit'maⁿ na waa Tsjoom Suljaa'

¿Cwaaⁿ taⁿ na nliuuya xuee' ts'aⁿ na wjaañ'loom xjeⁿ na wjaa ts'aⁿ
w'aanasei?

- a) Ts'iaaⁿ na macaⁿna' na nnts'aa ts'aⁿ
- aⁿ) Xuee na macaⁿna' na nncjaa ts'aⁿ na ññeeⁿ ñ'loom chiuuwaa
na nnts'aañê cheⁿnqueⁿ cwenta cha na ticwiweeⁿeⁿ
- ḡ) Ñjaaⁿ nljei' xuee' ts'aⁿ na mach'ee nasei ndo' yuu cwijom na
quico'ñoom nn'aⁿ.

44

[illegible]

Nn'aⁿ w'aa

[illegible]

Cwii **tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei, oo na maqueeⁿñena' nn'aⁿ w'aa**. Luaa' cwii tsom na jnda teijndaa'ya na mant'iaa' wats'iaaⁿ cha'na (HBC, W'AAXJO NDO' W'AACHOM CWENTAA' W'AANASEI) na wjañ'oomna' xjeⁿ cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na cwiluii naquii' w'aanasei, nacjoo' juuna' chuu' ncuee nn'aⁿ w'aa.

Tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei nacjoo' juunda' nndaḡ nliuuya: na tjandyee ncuee nn'aⁿ, xuee' ts'aⁿ na cwiluiitquieñe, xuee' ts'aⁿ na mach'ee nasei nn'aⁿ ndo' cwaadⁿ xuee' maju'na' na nncjaa ts'aⁿ w'aanasei.

Ljeii na nntsei'naaⁿⁱ ts'aⁿ na c'uaa

Catsei'naⁿⁱ nchu'ljeiimeiiⁿ ñequio tonom oo jndye na macaⁿna'.

- a) Catseijnda' tsom *boleta*. (Na matsaⁿntjom'.)
- aⁿ) Catseijnda' tsom *boleta*. (Na nchii matsaⁿntjom'.)
- a) Cjaaya cha na ndi'jndaa'ndyu'. (Na matsaⁿntjom'.)
- aⁿ) Cjaaya cha na ndi'jndaa'ndyu'. (Na nchii matsaⁿntjom'.)

¿Cwaaⁿ ñ'omtiuu 'naaⁿ ntaⁿ nchu'ljeii **a** ndo' ljeii **aⁿ**?

¿Xeⁿ na cha'tso ntaⁿ ljeiimeiiⁿ nntsei'naaⁿⁱ ts'aⁿ joona' na ñecwii xjeⁿ tonom aa ñecwii nnom nntsei'noⁿ ts'aⁿ joona'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ quia na nla'naaⁿya cwii taⁿ ljeii macaⁿna' na nl'aaya tonom na xcwe, cha'xjeⁿ na macaⁿna'?

Cjañjoom' ts'om' na...

Jndye na nntslaa ts'aⁿ oo tonom, quia na nntsei'naⁿⁱaⁿ cwii taⁿ ljeii 'naaⁿ meiⁿnquia cwii 'ndyooñ'loom jeeⁿ ndya' l'uena', ñ'eⁿ joona' nndga nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' ñe'catso ts'aⁿ na seiljeii ñ'loomwaa' ndo' 'u tijndeina' nntsei'noⁿ quia na nntsei'naⁿⁱ ljeiiwaa'.

C'uaa catsei'na^{n'} nchu'ljeii na majndyeti nmeii^{n'}.

Cwitaan^{n'}yâ njom' na catsei'na^{n'}jndyee' ljeiiwaa na ñemaa^{n'} na ñencu' ndo' catsa' nc'ua na catsei'no^{n'} ljo' na matsona'.

Confucio tsoom:

“Catsu' ljo' na ntyji'. Tintsa' na ndoo' xe^{n'} ntyji' ljo' na 'u ticaljei', luad' ma'mo^{n'}na' na mayuu' na jndo' ts'om ts'a^{n'}.”

“Quia na ñ'e^{n'} ñ'e^{n'} cwii ts'a^{n'} na yats'a^{n'}ñe, catsa' nc'ua na nntsa' cha'xje^{n'} na jom. Xe^{n'} na ñ'e^{n'} ñ'e^{n'} cwii ts'a^{n'} na tiats'a^{n'}ñe, cwax'leendyu'che^{n'}ncu' njom' aa maluad' ts'om' 'u cha'xje^{n'} na jom.”

“Quia na nntseinei^{n'} ñ'e^{n'} cwii ts'a^{n'} na ya ñ'loom 'u ñ'e^{n'}ñe, maca^{n'}na' na nntseindǵ' ñ'loom na nntsu' nnoom.”

Catsei'na^{n'}nnda' nchu'ljeii na majndyeti cha'xje^{n'} na matsona' nacje.

Ta^{n'} najndyee: na nchii matsǵ'ntjom'.

Ta^{n'} jndǵawe:

- Ñ'omtiuu najndyee, cha'xje^{n'} na matsǵ'ntjom'.
- Ñ'omtiuu na jndǵawe, catsei'na^{n'} juuna' cha'xje^{n'} na nchii matsǵ'ntjom'.

Taⁿⁱ ljeii na jnda ndyee: catsei'naⁿⁱ juuna' cha'xjeⁿ na nchii matsa'ntjom'.

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ljeii na jnda sei'na^{ny}a

Sei'noⁿⁱa ljo' cwit'mooⁿ ntaⁿⁱ ljeiimeⁿⁱ'.

mayuu' () **tiyuu'** ()

Seitsaⁿⁱna' ja xjeⁿ na s'aaya jndyee nt'om ñ'oom na too' naquii' ntaⁿⁱ ljeiimeⁿⁱ'.

mayuu' () **tiyuu'** ()

Catsei'naⁿⁱ cwentoo' “Tsuiixquie ñequio caxjaaⁿⁱ”, na ñoom naquii' *Libro* na nntsei'naaⁿⁱ ts'aⁿ tquiee ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿⁱ juuna' na c'uaa.

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ cha na nlei'naⁿⁱti' na nntsei'naⁿⁱ'.

- Ñequio na ñemaaⁿⁱ catsei'naⁿⁱ nchu'ljeii na majndyeti ndo' nl'ue' ñ'omtiiu 'naaⁿⁱna'.
- Catsa' cwenta na ya nleic'uaa ndyueeñ'oom na matsei'naⁿⁱ'.
- Catsa' ñequio jndye' tonom na xcwe cha na ya ntsei'noⁿⁱ ts'aⁿ ljo' na nntsei'naⁿⁱ'.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿⁱ queⁿⁱ cwenta ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿⁱ, ljo' numero' ntsquii tsom na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na seiljeii oo na seiteincoo' juuna'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿⁱ ljo' na cwila'nei'na'.

Cha na ndaa
nlui'yuu' ts'iaaⁿⁱ na
ñe'catsa' tjoondyo
na nntsu' yuu
cwijom mac'eⁿⁱ.
¿Aa ndaa nntsa'
cwii ndibujo
na m'moⁿⁱna'
yuu cwijom na
nncwee' ts'aⁿⁱ?

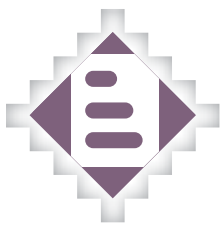

C'o' ndo' catseineiⁿⁱ cantyja 'naaⁿ ljo' na ñjaaⁿ mawax'ena'.

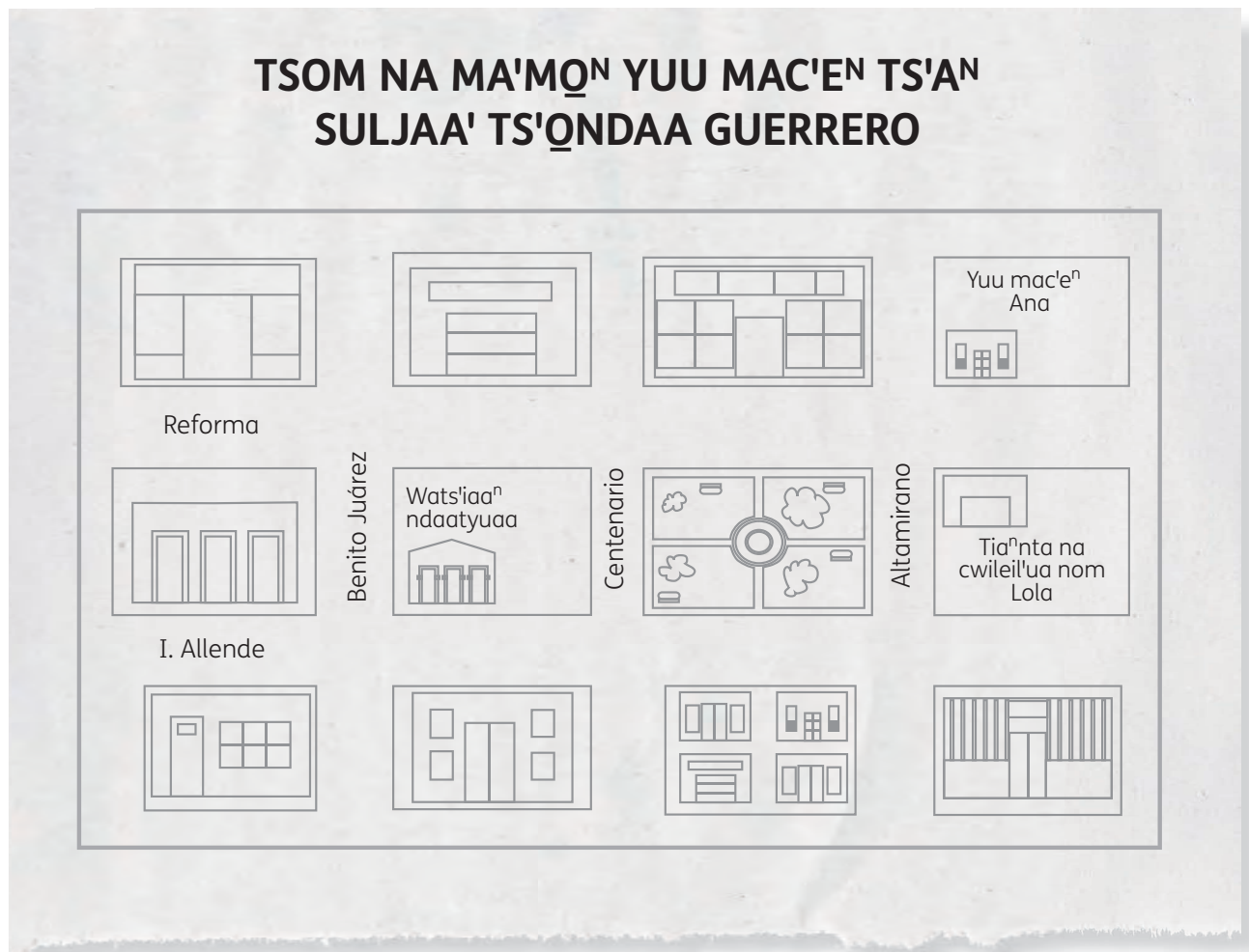
¿Ljo' ljeii macaⁿna' na nnts'aa juu tsoxjoo?

¿Ljo' ts'iaaⁿⁱ ljeii na nntseiljei'?

¿Ljo' ñ'boom na jeeⁿ l'ue na macaⁿna na nnc'boom ljeii na jom nntseiljeiⁿ?

Cant'ia' ndo' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'oom na matsei'noⁿ na xcwe.

Juu tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ meiⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna'.

- a) Tsom na jnda teiljeii.
- aⁿ) Ñ'oom na matseineiⁿt'maⁿtona' cantyja 'naaⁿ ljeii ndo' ñ'oom na jndaa' ndo' na l'ue na matseineiⁿ ljeiiwaa.

Juu tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ chuuna':

- a) Luaa cwii l'ots'iaaⁿ na l'ue na nda^g ñenquiaana' cwii ñ'omtiuu na xcwe.
- aⁿ) Cwii tsom na jndei'na' nntsei'noⁿ ts'aⁿ chiuu tseixmaⁿ.

Juu tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ chuuna':

- a) Cwii tsom na jndye teiljeiina' ndo' tcona'
- aⁿ) Tijndei'na' na nntsa' juuna' ñequio 'naaⁿ na jndaa' ljo' cwit'mooⁿ.

Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ ts'iaaⁿna' na naquii' joona:

- a) M'moⁿna' cha'tso joo yuu na ticata'jnaaⁿ nn'aⁿ
- aⁿ) Matseicandiina' cha na nncwajnaaⁿ ts'aⁿ cwii cwii joo.

Aa mantyi' na...

Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ luaa' cwii tsom na jeeⁿ ya ndo' cjee, na ñenquiaana' cwii ñ'omtiuu cantyja 'naaⁿ meiⁿnquia ntyja, aa joo nandye oo aa yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ ndo' nt'omcheⁿ. Ndo' juuna' tuiina' ñ'eⁿ nt'om 'naaⁿ na cwit'mooⁿna' nataa na cwe' xcweya na ntmeiⁿ, nataa ntmeiⁿ, natoo' w'aachom nato xcaa ndo' nt'omcheⁿ nnom na nt'maⁿ la'xmaⁿ cha'xjeⁿ na l'aa ntscwela, tiaⁿnda, we ndyee w'aa xjo ñ'eⁿ nt'omcheⁿ nnom. Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ luaa' ts'iaaⁿna' na nteijndeiina' na n'moⁿna' nda^g nn'aⁿ cwii joo yuu na tica'ta'jnaaⁿna.

Catsa' cwii tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ cwil'uee'ndyu' ñ'oom na teiljeii nmeiiⁿ.

Na wawaa' tsoxjoo Rala nluui cwii tsom cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na
nl'a nn'aⁿ nchuee, sqa cha na ljei' yuu cwijom mac'eeⁿ, nlcaⁿna'
na nntsa' cwii tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ cwentaa' jom.

Cha na ndaa nntsa' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ, c'o' ljo' na mawax'eena' nmeiiⁿ.

¿Ljo' nataa mac'eⁿ tsoxjoo Rala?

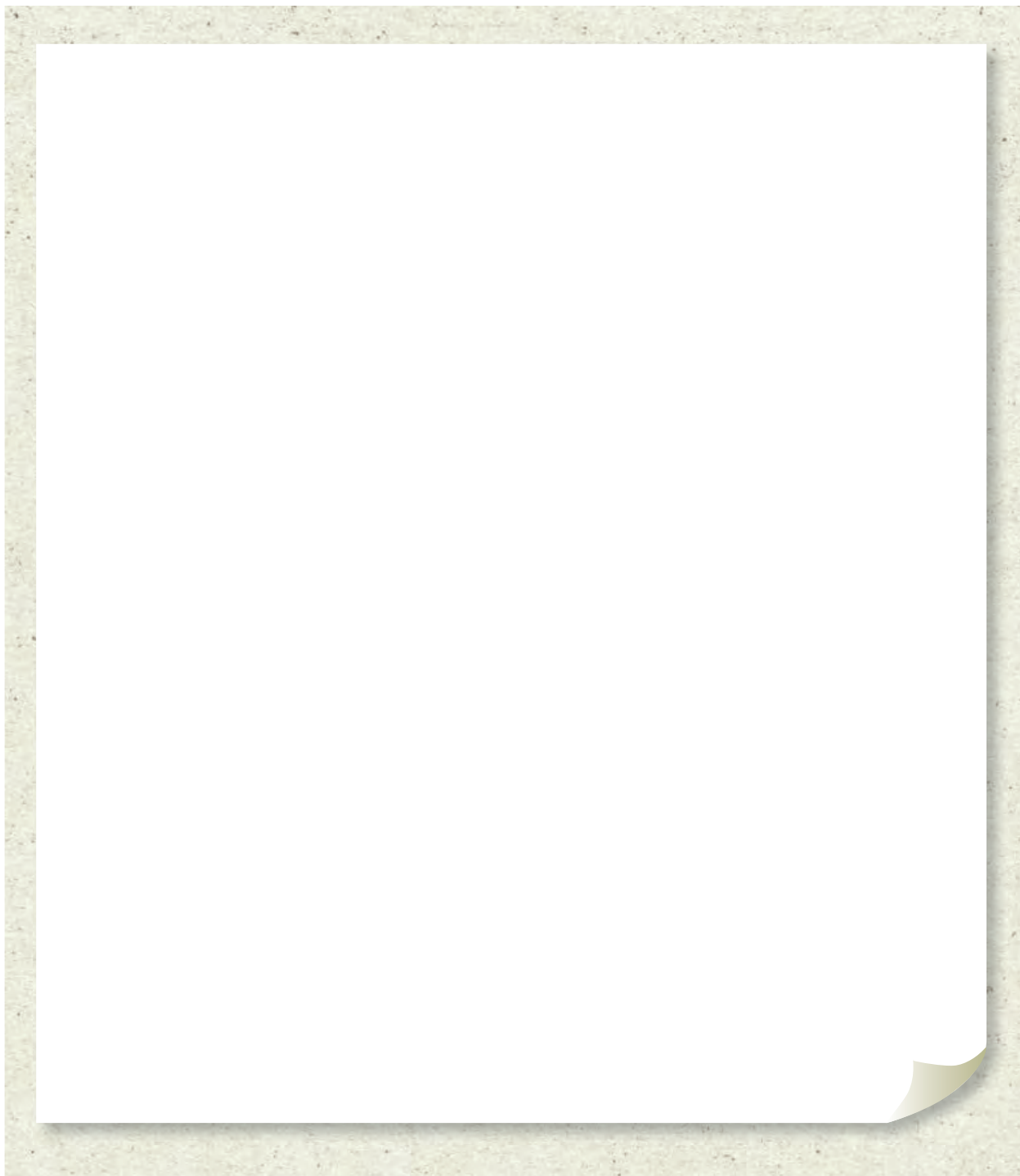
¿Cwaaⁿ numero' tseixmaⁿ waⁿaⁿ?

¿Naquii' cwaaⁿ nataa waana'?

¿Cwaaⁿ nt'om joo nmeiiⁿ (ntiaⁿnda, l'aats'ua, w'aanasei,
w'aascwela, ndo' nt'omcheⁿ nnom) na ndaa nteijndei' na
nleijndaa' yuu mac'eⁿ tsoxjoo Rala?

Ñequio ñ'oom na jnda teiljeii nandye catsa' tsom na
ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ ljoo.

**Cant'ia'nnda' tsom na ma'moⁿ yuu na mac'eⁿ
ts'aⁿ cja'ñ'oom' cwenta ljo' na chuu' nmeiiⁿ ndo'
catseyoo'ndyu' juuna' xeⁿ na macaⁿna'.**

¿Aa t'iom' cha'tso joo na macaⁿtina'?

¿Aa t'moⁿ nataa na nt'maⁿti?

¿Aa ndaa m'moⁿ ts'aⁿ ntyjaa ñe'quioom' ntyjaya ndo' ntyjaaⁿaⁿ
ntyjatymaaⁿ?

¿Aa t'iom' numero' na tseixmaⁿ w'aa?

**Caⁿ nnom cwii x'ia' na cat'iaa'yaaⁿ tsom'naⁿ tsom
na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ ndo' cwaxe' ñ'oommeiiⁿ
nnoom:**

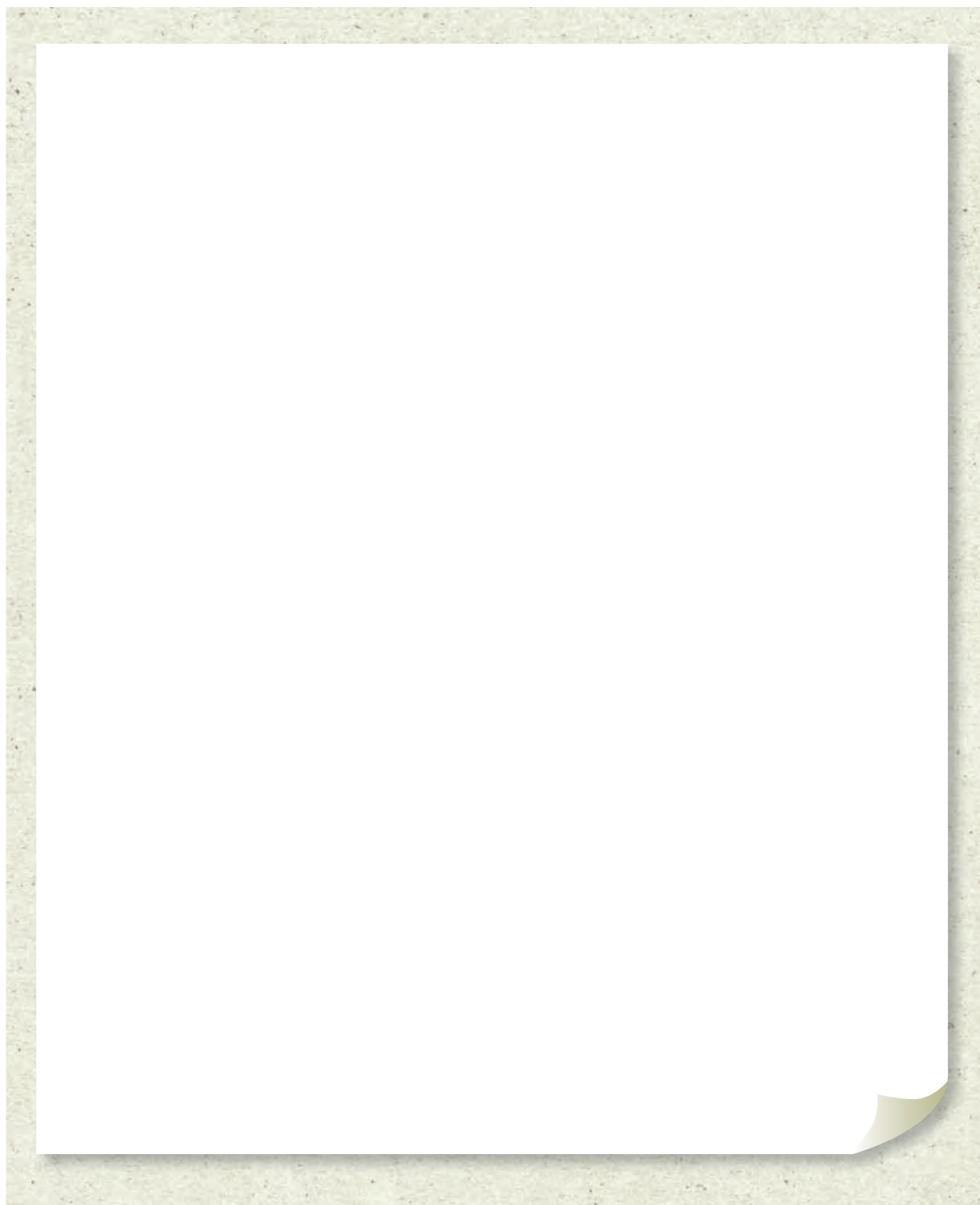
¿Aa ndaa m'moⁿ yuu cwijom waa waa' nomxjoo Rala?

¿Cwaaⁿ ntiaⁿnda niom na candyoti?

¿Xeⁿ na m'aaⁿya na candyoo' w'aats'ua, cwaaⁿ ntyja joyoya cha
na nncwaya wawaa' tsoxjoo Rala?

¿Chiuuwaa nncwayo xeⁿ m'aaⁿya ntyjaa' ñe'quioom'
ntyjatymaaⁿ?

Xeⁿ na ndicwaⁿ xotsei'noⁿ'ya ts'aⁿ tsom na
ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ na jnda'sa' quiajo'
cwjei'tsjaaⁿ'ndyu'nnda' juuna' ljoo.

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom *carnet* na maquee^{n'}ñê ts'aⁿ w'aanasei ndo' tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ. Aa nndaḡ nntsu' meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na tseixmaⁿ cwii cwii tsomwaa.

**Tsom *carnet* na
maquee^{n'}ñê ts'aⁿ w'aanasei**

**Tsom na ma'moⁿ
yuu mac'eⁿ ts'aⁿ**

Catseiljei' ndo' catseinei^{n'}.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ' ñomndaa

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' catseicu' ndyueeñ'oom na ñ'eeⁿ na ntomti.

Jeeⁿ ya wacatyeeⁿ ndei cwii **catsuu** xcweya **ts'om** nato, jnda na tqueeⁿ cwii **catsu** yuu na chjoo chjoo teiiⁿ **na** niom jnda ndeii, yuu na wacatyeeⁿ **ts'o ts'oom** tmanco na tioona' s'aa cwii **ts'oo na** ñeljo nacjoo'na'.

Ndyueeñ'loom na ljei' na ntomti, ¿ljo' cwichuii' joona' ñequio ncl'iaana'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na macaⁿna' na nljeii ts'aⁿ chiuu na cwichuii' ndyueeñ'loommeiiⁿ? Catseineiⁿ ñomtiuu 'naⁿ ñ'eⁿ ncl'ia'.

Cal'ue' ndyueeñ'loommeiiⁿ naquii' “ljeii na cwe' tjoom'to”.

tii l'a l'aa l'ue l'uee ti
 ts'o ts'oo su suu

Ljeii na cwe' tjoom'to

o	t	y	o	m	'	a	a ⁿ	t
c	i	t	s	'	o	j	s	m
a	ñ	x	u	e	e	'	ñ	o
c	'	s	m	o	o	j	t	i
h	e ⁿ	c	l	o	x	n	i	n
j	n	l	'	a	a	d	i	u
o	u	e	a	b	r	y	u	m
o	n	i	o	m	l	s	t	o
l	'	u	e	e	'	l	'	o
ê	t	y	o	c	u	cw	s	'
t	s	'	o	o	e	t	e	n

Catseiljei' n'om 'naaⁿ na chuu' nacje ndyueeñ'oom
na ljei' naquii' ljeii na cwe' tjoom'to cha'xjeⁿ na
macaⁿna'.

Ljeii na ñecwii cwii

Ljeii na we we

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Naquii' ljeii ñomndaa niom we nnom
na nntseiljeii ts'aⁿ *vocales* na cwii cwii
cha'na na nntseiljei' 'ndyooñ'oom **l'a** ndo'
vocales na we we cha'na 'ndyooñ'oomwaa
l'aa. Meiiⁿ na ñe'catseijomna' chiuu na
cwiwiljeiina' sga cwichuii' chiuuwaa
na cwiluena.

Catseiljei' cwii 'ndyooñ'oom na candaa' ñequio cwii
cwii 'ndyooñ'oom na jnda seiljei'jndyee' naquii' 'naa'ⁿ
na seicato'jndyee'.

Ljeii na ñecwii cwii

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Ljeii na we we

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Catsei'naⁿ ñequio ts'aⁿ na ma'moⁿ njom' nchu'ljeii na majndyeti.

Cantyjati jndye na nnts'aa ts'aⁿ ñequio ljeii na ñecwii cwii, joona' cwitoⁿna' we ntmaaⁿ: **Vocales na ñecwii cwii**, joona' cachjooti jndye na nnts'aa ts'aⁿ ndo' c'uaati na nntso ts'aⁿ joona' ndo' **vocales na we we** matcoti jndye na nnts'aa ts'aⁿ ndo' ndyaati jñeeⁿeⁿ.

Cha'xjeⁿ na:

Ljeii na ñecwii cwii		Ljeii na we we	
a	liaya	aa	liaa
e	we	ee	wee
i	qui	ii	quii
o	liasooya	io	liaasoo
u	xuya	iu	xuu
ḁ	tḁ	ḁḁ	taa
ḡ	wa'tsḡ	oo	tsḡḡ
ei	cosei	eii	seii
a ⁿ	ts'a ⁿ	aa ⁿ	ts'aa ⁿ yo'
e ⁿ	tye ⁿ	ee ⁿ	tsotyee ⁿ
om	tsom	oom	matsoom
ḁ ⁿ	ñ'ḁ ⁿ ya	ḁḁ ⁿ	ñ'ḁḁ ⁿ ya
ḡ ⁿ	ty'o ⁿ ya	ḡḡ ⁿ	ty'ḡḡ ⁿ ya
ei ⁿ	tei ⁿ	eii ⁿ	teii ⁿ ya

Ñequio cwii 'naaⁿ catseicandaa'ndyu'
ndyueeñ'oom na canda' ñequio 'ndyooñ'oom na
matseicandaa'ñena' joona'. Cha'xjeⁿ na.

1. _____ meiⁿntyjee'
n'loomljoo' Welei. **quii**
2. Ñjomndye _____ caxti
naquii' tiom. **tquia**
3. Jeeⁿ _____ ts'oom sndaa'
tyjee Leico. **qui**
4. _____ t^amanco jnda'
ts'om nato. **we**
5. Jeeⁿ wjee _____ na m'aⁿ
naquii' jnda' tquie. **Tquiaa**
6. M'aⁿ _____ ti'nch'u na
cwinquioo' nacjoo' cancha. **canduu**

**Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' catseitǵ'
ljeii na ñecwii cwii ndo' ljeii na we we na nljei'
naquii'na'.**

Tyom'aaⁿ cwii ti'ñeeⁿ na tjoom cwii natǵ' xjeⁿ na
cachjooñê na t'uaaⁿ x'eeⁿ ndo' manqueⁿ jnoom'm na tii
yuu na t'uañê. Jom jeeⁿ su tyuaaⁿ'aⁿ ndo' jeeⁿ ya ts'o
jndye n'oom suu niom jo' jo' ndo' jeeⁿ tyoc'uaaⁿ jo' jo'
na tyonoom'm n'ooml'a jeeⁿ jndye l'a tyowe' ndo' jndye
l'aa nn'aⁿ ñet'oom joona'. Mati tyonoom'm ti tsqueⁿ
ñ'eⁿ ti sto ndo' jeeⁿ ya tyowe' ts'iaaⁿ na tyoch'eeⁿ ndo'
l'ue tyoleichom lua'to 'naaⁿ'aⁿ ndo' tue'cañoom cwii
xuee na l'uee nn'aⁿ tyuaa'ñeeⁿ ndo' jom jnǵaⁿ juuna'
ee na ljeiiⁿ cwii catsiaⁿ ts'oo jo' jo', jo' na jeeⁿ ty'ueeⁿ.

**Ñequio cwii we ndyee ljeii na ljei' catsa' cwii taⁿ
ljeii ñequio ñomtiuu 'naⁿ'. Yuu na nncwil'uee'ndyu'
joona'.**

Leisiom 3

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Catsei'naⁿ cwii cwii ntaⁿ na jnda teiljeii tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ, cha na tyuaa'ti nntsei'noⁿ ljo' matseicandiina' 'u.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuuwaa na tjawinchu' na tuui tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ, cha na nndaq nncwajnaⁿ xjeⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna'.
- ◆ Caljei' ljo' matseicandii juu tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ, cha na nntseinoⁿ ljo' na tjoone ts'aⁿ na seiljeii juuna'.
- ◆ Catsa' ts'iaaⁿ na nntsei'naⁿ cwii taⁿ ljeii na c'uaa ndo' ñequio na ma'mooⁿ na neiⁿ xjeⁿ na matsei'naⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'oom na ya nleiljeii nacjoo' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Catseicato' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ cantyjati ñ'oom na xcwe matsei'noⁿ.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyoo'ndyu' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuuwaa na tjawinchu' nommeiiⁿ, tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ ndo' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿ nom na jnda teiljeii, tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ ndo' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cant'ia' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ nommeiiⁿ, tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ ndo' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' we nnom na teiljeii ljeii na ñecwii cwii: ljeii na cwii cwii ndo' ljeii na ñ'oomna' 'naaⁿ cachjoo na matyjee jndye cha na nndaq nntsei'noⁿ chiuuniom na teiljeiina'.

Cant'ia' ndibujowaa.

Catseineiⁿ.

¿Cwaaⁿ cwii nnom tsom matseitiuu' na cwiñe'nquiana nnom yuscum'aaⁿ?

¿Yuu cwiicheⁿ joo quiwil'uee'ndyena tsomwaa'?

¿'U aa jnda ñeto'ñom' cwii tsom na maluad' waa?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ na quiwil'ue tsomwaa'?

Cant'ia' ljeii najndyee ndo' na jnda we na ñoom xqueⁿ tsomwaa, xjeⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna', firmaⁿ na chuuna' ndo' je' catseineiⁿ ñequio nc'ia' cantyja 'naaⁿ juuna'.

TSOM NA MAQUEEⁿÑÊ TS'Aⁿ

Ta Ts'owee, ts'ondaa, Guerrero, xuee na 28 m'aaⁿya chi' *abril* chu 2010

C. Palaa' Eutimio Martin

Tsondyee yucachjoo

Ñequio tsomwaa maqueeⁿñena' 'u, cwii jomnta, xuee luñeⁿ xuee na 3 m'aaⁿ chi' mayo', mañejuu chuwa, *hora* 11 na cwitsjoom. Yuu na waa w'aa scwelachjoo ncue, na nleineiⁿ ñ'oom cantyja 'naaⁿ tsjõñjeeⁿ na quicwjee' w'aa scwela.

Meiⁿnto'a na tom hora na nncwje'.

MATSEICANDII

MEISTROTQUIEE 'NAAⁿ SCWELA

Martín Sandoval Trinidad

C. _____

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ljo' matsei'tiuu' quiana matsei'naⁿ ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ?

¿Ljo' ñ'oom nndaḡ nljei' nacjoo' tsomwaa'?

¿Ñeeⁿ quil'a tsomwaa'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ' matsei'tiuu' na maqueeⁿ'ñê meistrotquiee lotye yocanch'u?

¿Ljo' ts'iaaⁿ' na ñoom nacjoo' tsomwaa' na tom *hora* ncwee' ts'aⁿ?

Catsei'naⁿ tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ ndo' cant'ia' nacjoo' tsomwaa' aa ñoom ljo' na 'u seitiuu'.

¿Ljo' na 'u seitiuu'jndyee' aa xuii'na' ñequio ljo' na 'u jnda sei'naⁿ?
¿Cwaaⁿ cwii ñ'oomxco na 'u ljei' nacjoo'na'?

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Yuu l'ue xjeⁿ ntaⁿ na chuu' nmeiiⁿ?

a) Xuee' ts'aⁿ na ñoom jndyee

aⁿ) Ñ'oom na matseineiⁿna'

68

g) Firmaⁿ

Nacjoo' 'naaⁿ catseiljei' cwii ñ'oom na xcwe na matseicandag'ñena' nchu'ljeii.

Jomnta nncwaana' naquii':

Jomnta nncwaana' xuee:

Ts'aⁿ na maqueeⁿñê jomntawaa jom jñoom:

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'oom na matsei'noⁿ na xcwe.

Ñ'omtiuu 'naaⁿ tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ jo' na:

- a) Mac'omna' ñ'oom
- aⁿ) Maqueeⁿñê ts'aⁿ
- a) Majndaagana'

¿Ljo' ñ'loom tseixmaⁿ tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ?

- a) Xuee, ñ'loom cantyja 'naaⁿ tsom, ñ'loom na matseineiⁿna' ndo' firmaⁿ
- aⁿ) Xuee, ñ'loom na matseineiⁿna' ndo' ñ'loom cantyja 'naaⁿ ts'aⁿ
- g) Xuee, xuee' ts'aⁿ na m'aaⁿ wjaana', ñ'loom na matseineiⁿna' ndo' firmaⁿ 'naaⁿ ts'aⁿ na maqueeⁿñê nn'aⁿ

Juu tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ:

- a) Jeeⁿ jndye teiljeiina'
- aⁿ) Jndye teiljeiina'
- g) Ticwee' jndye teiljeiina'

Aa mantyji' na...

Tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ luaa' cwii tsom na ticwee' jndye teiljeii, ts'iaaⁿna' na matseicandiina' cwii tmaaⁿ nn'aⁿ cha na nla'jomndyena jomnta na cwileijndaa'ya, aa naquii' l'aantscwela, l'aanasei, wats'iaaⁿ oo nt'omcheⁿ lan'iaaⁿ.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

Catsei'naⁿ jndye ndii' ntaⁿ ljeii cha'xjeⁿ na macaⁿna'.

- a) Yuscum'aaⁿ cwiluiiñê yuscu na yats'aⁿñeti. (Catsei'naⁿ ñequio na neiⁿ!)

aⁿ) Nomncuee mañeeⁿ quia na cwilanaⁿya. (Catsei'naⁿ ljeiiwaa ñequio na chjoo' ts'om'.)

a) Jndyochom cha'tso ljo' na nlcaⁿna' na ncwaa xuee. (Catsei'naⁿ ñequio na neiⁿ'.)

aⁿ) Jeeⁿ ya ntyjii xeⁿ na nndaⁿ nteijndeiya 'u.
(Catsei'naⁿ ljeiiwaa ñequio na chjoo' ts'om'.)

¿Cwaaⁿ ñomtiuu 'naaⁿ nchu'ljeii **a** ndo' ljeii **aⁿ**?

¿Xeⁿ na cha'tso ntaⁿ ljeiimeⁿ nntsei'naaⁿ ts'aⁿ joona' na ñecwii xjeⁿ tonom aa ñecwii nnom nntsei'noⁿ ts'aⁿ joona'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ quia na nla'naaⁿya cwii taⁿ ljeii macaⁿna' na nl'aaya tonom na xcwe, cha'xjeⁿ na macaⁿna'?

Cjañjoom' ts'om' na...

Quia na nntsei'naⁿⁱ ljeii na c'uaa, 'u nndaḡ nntsei'naⁿⁱ chiuu na 'u ma'naⁿⁱ ljeiiñeeⁿ. Saa najndyee macaⁿna' na nntsei'noⁿⁱ ñ'omtiuu 'naaⁿⁱ juuna', ndo' cha na nndaḡ nntsa' naljo', macaⁿna' na nntsa' nc'ua na ljei' ljo' ñe'catso juu ts'aⁿ na seiljeii ljeiiwaa', xeⁿ jnda sei'noⁿⁱ ñ'omtiuuwaa', nlcaⁿna', jndye ndii' nntsei'naⁿⁱ juuna' cha na nndaḡ nlei'naⁿⁱ nntsei'naⁿⁱ na c'uaa juuna' cha'xeⁿ na macaⁿna' ndo' nñenquiaa' tonom ñequio jndye chiuu na nntsa'ana' na neiⁿncot ts'om ts'aⁿ na ndii na nntsei'naⁿⁱ ee mandḡ ñenquiaa' tonom cwii 'ndyooñ'oom na 'u l'ue ts'om' na nntsei'noⁿⁱ juu ts'aⁿ na ndii na 'u nntsei'naⁿⁱ.

Na luua' nntsa' nchii ñencu' ndeiindeiina' na nntsei'noⁿⁱ ljeii na matsei'naⁿⁱ xeⁿ chii na neiⁿncoti ts'om ts'aⁿ oo nn'aⁿ na jndye na 'u sei'naⁿⁱ juuna'.

C'uaa catsei'naⁿⁱ nchu'ljeii na majndyeti ndo' ya ya catsei'naⁿⁱ joona'.

Catsei'naⁿⁱ ljeiiwaa na ñencu', tjoocheⁿ na nntsa' nt'omcheⁿ ts'iaaⁿ na chuu' nacje, cha na nndaḡ nntsei'noⁿⁱ ñ'omtiuu 'naaⁿⁱ ljeiiwaa.

Ñ'oom jndo' ts'om chiuu na macaⁿna' na nlcwa' ts'aⁿ

Quia na ñet'oom tsotyā ts'aⁿ tquiee jeeⁿ xcwe ñ'oom jndo' ts'om ñeseineiiⁿ.

Juu tsotyā ts'aⁿ tquiee tyocañjoom Tibuu. Jndye ndii' asta na mat'oom ñeseijnōōⁿ ts'ōōⁿ. Jom jeeⁿ jnda tquieeñê, tacwee' na ñeeⁿ quia na nntseineiⁿ ñ'eⁿñê. Xeⁿ na jndei nntseineiⁿ ñ'eⁿñê jo' na ñheeⁿ. Jeeⁿ jndo' ts'oom, jeeⁿ ya ñ'oom na ñeteinquiaaⁿ. Ja quia jo' ndi'cwaⁿ cachjoondyo quia na tyoñenquiaaⁿ ñ'oom'ñeeⁿ.

—Nchii nlcwa' nchquiaa quia na jmeiⁿna' —wacatyeeⁿ tyocatsoom nōōⁿya ñ'oommeiiⁿ.

—Cwindo' na cantquiuu jndyee chquiaa tyjōōcheⁿ na nlcwa' joona', xeⁿ na jmeiⁿna'. Na ljo' nntsa' yo nquiom ndei'n'om'. Xocats'aana' na tyuaa' ntquiaana'. Tomti na tilcwa' 'naⁿ na jeeⁿ jmeiⁿ!.

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ' ljeii na jnda sei'naⁿya

Sei'noⁿa ljo' cwit'mooⁿ ntaⁿ ljeiimeⁿiⁿ.

mayuu' () **tiyuu'** ()

Seitsaⁿ'na' ja xjeⁿ na s'aaya jndyee nt'om ñ'oom na too' naquii' ntaⁿ ljeiimeⁿiⁿ.

mayuu' () **tiyuu'** ()

Catsei'naⁿ' cwentoo' “Cwii cajndaaxquie ñequio caxtixquie”, na ñoom naquii' *Libro* na nntsei'naaⁿ' ts'aⁿ tq IEEE ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿ' juuna' na c'uaa.

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiⁿ cha na nlei'naⁿ'ti' na nntsei'naⁿ.

- Ñequio na ñemaaⁿ catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' nl'ue' ñomtiuu 'naaⁿ'na'.
- Catsa' cwenta na ya nleic'uaa ndyueeñ'oom na matsei'naⁿ.
- Cal'ue' ntaⁿ ljeii na ncjaawee'ti ts'om', catsa' nc'ua na nntsei'naⁿ juuna' oo joona' na ndyaa jndye', na jmeiⁿ'ndyu' ndo' quiaa' tonom na macaⁿ'na' jndye' cha na nndaq nntsa' na nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' na l'ue ts'om' na ndii ts'aⁿ na matso ljeii'ñeeⁿ.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿ queⁿ cwenta ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na sei'ljeii oo na seiteincoo' juuna'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿ ljo' na cwila'neiⁿna'.

Cha na ndaḡ ndeijndeiyâ tsjo'ñjeeⁿ
'u, macaⁿna' na ncwjei'yuu'ndyu' na
ñjaaⁿ mac'eⁿ ndo' jnda mawjaa cha'
na 'om chucheⁿ.

Maxjeⁿ ñjaaⁿ mac'aⁿya.
¿Chiuuwa nts'aayoya na
ncwjei'yuu'ndyo na ñjaaⁿ
mac'aⁿya? ¿Aa cwii tsom
carta na nnts'aa oo ljo'
tsom na macaⁿna' ja?

C'o' ñ'oommeiⁿ na mawax'eena' njom' ndo' catsei'neiⁿ cantyja 'naaⁿna'.

¿Ljo' tsom macaⁿna' na nnts'aa juu tsoxjoḡ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ tsom na nntseiljei'?

¿Ljo'xjeⁿ na macaⁿna' na nleil'uee'ñe ts'aⁿ tsomwaa?

Cant'ia' ndo' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ

Sut'maⁿ Ndaatyuaa Suljaa' ts'ondaa, Guerrero, xuee na 24 m'aaⁿya chi' *abril* chu 2010.

Mei'nquia 'ñeeⁿ na nnco'ñom tsomwaa

'Ñeeⁿ na mañenquiaa tsomwaa C. Rocendo Evaristo Margarita, tsaⁿmats'iaaⁿ na m'aaⁿ Sut'maⁿ, ndatyuaa Suljaa' ts'ondaa Guerrero.

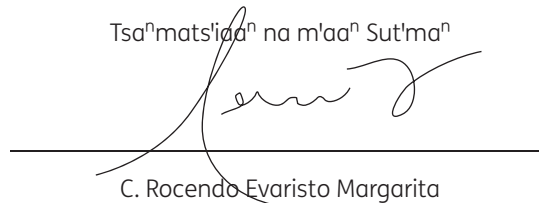
Macwjei'yuu'ndyo

Na juu ts'aⁿ na jndyu C. Cirila Evaristo Margarita, jom tuiiñê tsjoom Sut'maⁿ Ndaatyuaa Suljaa', ndo' mac'eeⁿ nataa na waa mañejuu tsjoom Sut'maⁿ jo' jo' mac'eeⁿ xjeⁿ chu 1979.

Tja'naⁿ ljo'na' cwii ñe'catsjootya ndo' meindo'a na ts'aⁿ na macaⁿ tsomwaa xcwe nncwil'uee'ñê juuna' ndo' mañenquiaya juuna' nnoom xuee na ntquiuu nchoo' ñenquiee m'aaⁿya chi' abril chu 2010.

Ts'aⁿ na matseicwanom

Tsaⁿmats'iaaⁿ na m'aaⁿ Sut'maⁿ

C. Rocendo Evaristo Margarita

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ljo' ñ'oom na macaⁿna' na nnchuu tsomwaa?

¿Ñeeⁿ joo nndag^g nla'ljeii cwii tsom cha'xjeⁿ na tsomwaa?

¿Ljo' ñ'oom na macaⁿna' na nnchuu tsomwaa cha na nnts'aana' na l'uena'?

Aa mantyji' na...

Juu tsom constancia na ma'moⁿna' yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ,
luaa cwii taⁿ ljeii na majndyeti na ma'moⁿna' yuu na
m'aaⁿ cwii ts'aⁿ ndo' cwanti xuee na jom m'aaⁿ jo' jo'.

Juu tsomwaa l'uena' quia na lcoⁿ ts'aⁿ tsjoⁿñjeeⁿ oo
meiⁿnquia cwiicheⁿ nnom yuu na ndaa nleil'ue juuna',
oo quiana cwii ts'aⁿ ñe'nquiom'm na nncjaⁿ ts'iaaⁿ cha'na
diputado, oo tsaⁿmats'iaaⁿ tquiee ndaaty'uaa oo cwiicheⁿ
nnom ts'iaaⁿ na ndi'ntjom ts'aⁿ ndaa nn'aⁿ tsjom'm.

Nt'omcheⁿ njoom cha'na ndyuua canchpei quiwil'ue
juu tsomwaa' chana nncwjei'yuuñena' na tsjoom' ts'aⁿ
jo' jo', ndo' na ljo' ndaa nco'ñom ts'aⁿ ljo' na ndeijndeii
ngobiernom jom.

**Catseicato' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu na
mac'eⁿ ts'aⁿ, ñ'oom na matsei'noⁿ cantyjati ljo' na
matseicandiina' 'u.**

2011	Tats'owee	Tats'owee	2011
1960	Marso'	Marso'	1960
2011	Ngelina Cruz	Celerino Cruz Santiago	
14	15	Eugenio Tapia, num. 12, wario xcwe.	

Tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ

Ndaatyuaa Suljaa', ts'ondaa Ndia, xuee na.

ÑEE^N MAA^N NA MACA^NNA NA WJAA TSOMWAA

'Ñeeⁿ na matseiljeii tsomwaa jo' C.

MACWJEI'YUU'NDYQ NA

Na juu c.

; tsjom'm tsjoom

jom mac'leeⁿ nataa

Jndaq

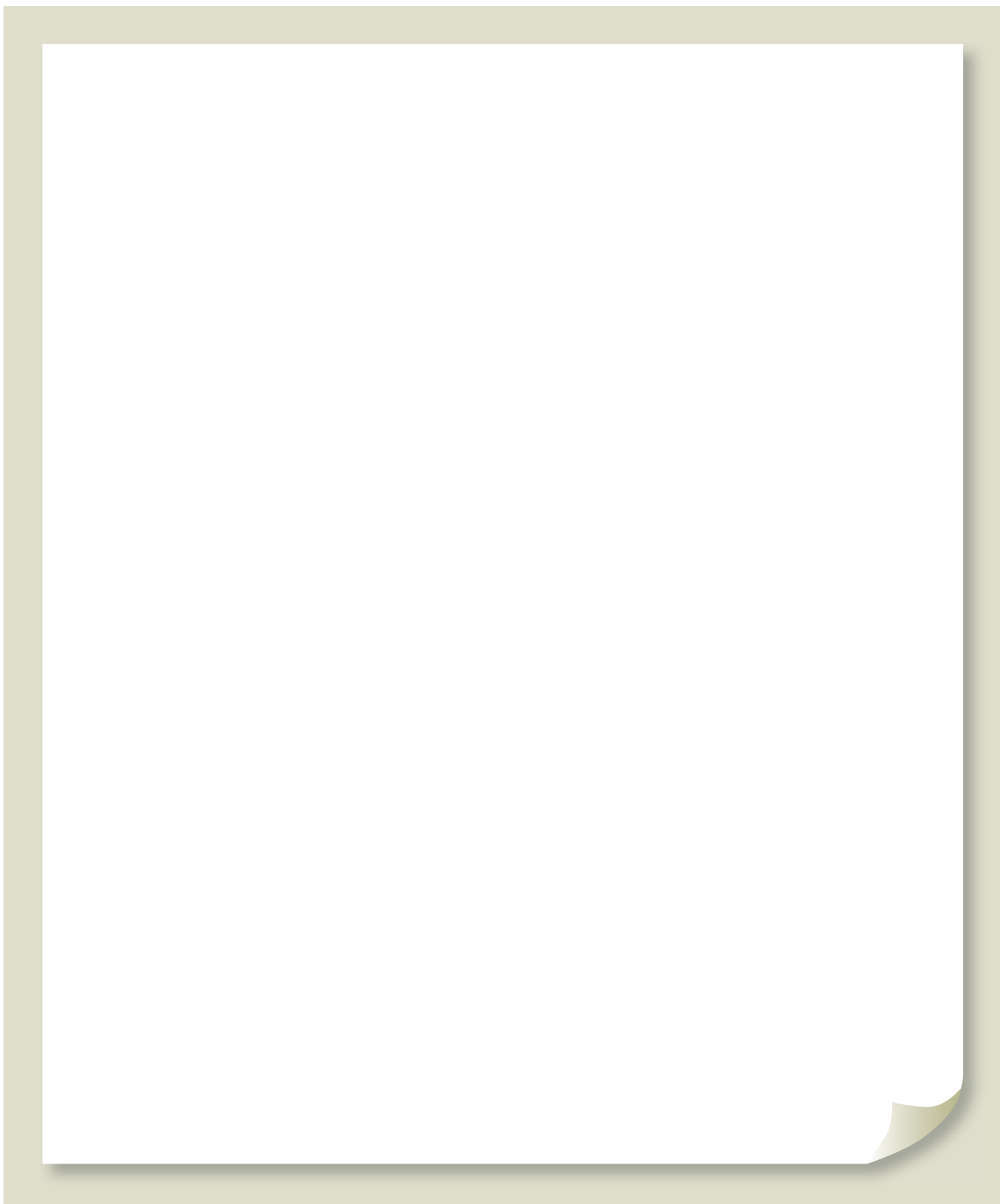
chu.

Cwe' tomti ñ'bommeiiⁿ matseicandiiya na maje'ndyo ndo' ncwl'uee'ñe ts'aⁿ na
macaⁿ tsomwaa ntyjati xjeⁿ ljeii cwentaa'na, cwiwiljeii tsomwaa xuee, chi' ndo'
chuwaa:

MATSEICANDII

Catsa' cwii tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu
mac'eⁿ ts'aⁿ, cwentaa' Ngelina Cruz.

Cant'ia'nnda' ljeii na jnda seiljei', xeⁿ na mant'ia' na macaⁿna' na nntseyoo'ndyu' joona' cwil'uee'ndyu' ñ'omtiuumeeiⁿ.

¿Nacjoo' tsom *constancia* aa ñoom xuee' ts'aⁿ na macaⁿna' na ncwjei'yuu'ñena' yuu na mac'eⁿ?

¿Aa matsona' yuu tsjom'm?

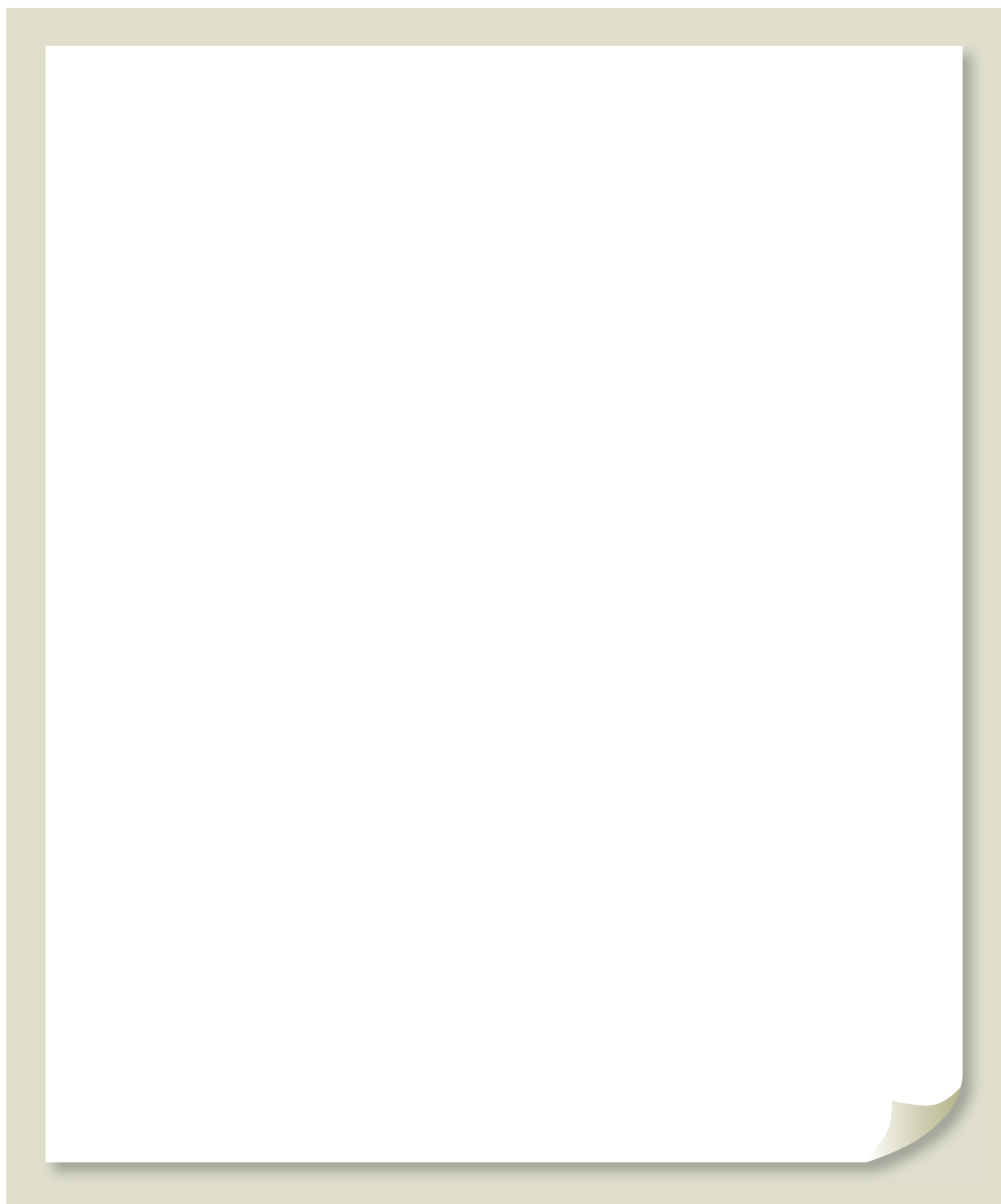
¿Aa ñoom xuee' ts'aⁿ ndo' firmaⁿ 'naaⁿ 'ñeeⁿ juu na matseiljeii tsom *constancia*?

¿Aa ñoom xuee' tsjoom ndo' cwanti xuee m'aaⁿ, ndo' chiuuwaa na teiljeii tsom *constancia*?

¿Aa ñoom cwanticheⁿ xuee na mac'eⁿ ts'aⁿ yuu na ñoom na jom mac'eeⁿ?

Xeⁿ na ticwee' jndaa' teiljeii tsom *constancia* na
ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ catseiljei'nnda' juuna'.

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom na maquee^{n'ñê} ts'aⁿ ndo' tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ. Aa nndaḡ nntsu' meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na tseixmaⁿ cwii cwii tsomwaa.

**Tsom na
maquee^{n'ñê} ts'aⁿ**

**Tsom *constancia* na
ma'moⁿna' yuu na mac'eⁿ ts'aⁿ**

Catseiljei' ndo' catseineiⁿ.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ' na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ' ñomndaa

Catsei'naⁿ' ndyueeñ'oom na candaa' na teiljeiinmeiiⁿ
ndo' cwjaa'ndyu' 'naaⁿ joo ñ'oom na ntomti.

Mach'ee Tito **jnda** na nntseicanaⁿ'aⁿ l'oonda.

Cwa jeeⁿ ya jnda **jnda'**.

Mawjaach'eena' **tsa** n'oomljoo.

Jeeⁿ **tsa'** xqueⁿ Tina.

Jeeⁿ **su** Cantsu.

Majndaḡ Rmeiⁿniom nnaⁿ **su'**.

Chuu Rmeiⁿniaⁿ **tsja**.

Maniom **tsja'** xqueⁿ Ralio.

Majndaḡ yuscuchjoo **che**.

Jeeⁿ neiⁿncoo' **che'**.

Joo ñ'loom na tjaa'ndyu' 'naaⁿ, ¿yuu cwichuii' na cwi cwii joona'
ñ'eⁿ nc'iaana'?

Ñequio ñ'oomtiuu 'naⁿ, catseiljei' ljo' na xuii' joo ñ'loom na
cwiwiljeii ñ'eⁿ cwii *vocal* cha'na (tsja) ñequio ljeii na quiwil'ue 'naaⁿ
cachjoo na matyjee jndye (tsja').

Catseicandaa'ndyu' ndyueeñ'oom na candaa'nmeiiⁿ, ñequio cwii na we ndyueeñ'oom na chuu' ntyjatymaaⁿ!

Juaⁿ seiweeⁿ cwii _____ chquiaa.

sa

sa'

¿Rmeiⁿniaⁿ, cwaaⁿ _____ Ndyaaawe?

tja

tja'

Mayati _____ nchii l'uu ntaa'ndyu' ñ'eⁿ ndaalua'.

cja'

cja

Juu nataa Benito Juárez jeeⁿ _____ juuna'.

tco

tco'

86

Je' _____ naquii' xuee na tuaa tsjoomyâ.

ta

ta'

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti na ñoom ndo' joo ljeii na chuu' nacje, catseiljei' joona' yuu na macaⁿna', cantyjati chiuu na matseineiⁿ ñ'oomwaa.

Matso Leira nnom Maaⁿ: ¿Aa _____ tsaⁿ na s'laa tiom ñ'eⁿ s'aya? T'o Maaⁿ tsoom: ¿Aa _____ ee quia na _____ s'aya na s'aaⁿ ts'iaaⁿ na tuii tiom? Tso Leira tjōya _____ ee n'oom jndyochōya na nnt'uu nda, 'u ndi'waa _____ yuu na tuii tiom. Matso maaⁿ tja'naⁿ ee jnda na jndyo' tso sa' nnom s'aya 'u _____ ñ'oom' xuu' scu' cwa _____, jo' chii jnda jndyona'.

sa' tja' tja xu xu' cja cja'

Catsa' cwii ✓ n'om 'naaⁿ nch'u na ñenquiee nqui ndyueeñ'oom na candaa' na chuu' nacje, xeⁿ na ya joona' ndo' cwii ✗ xeⁿ na tiya.

Nchu'ljeii na candaa'	✓	✗
1. Tue' Calgato xuee wja.		
2. Jee ndya' tsei nnom Siom.		
3. Majndaa yuscuchjoo che.		
4. 'Io maca ⁿ na' wja' Sndaa'.		
5. Majndaa yuscuchjoo tsei'.		

**Cwil'uee'ndyu' ndyueeñ'oom na chuu' nmeiiⁿ na
catseiljei' cwii taⁿ ljeii na ticwee' t'maⁿ. Cantyjati
na chiuu na 'u matsei'noⁿ'.**

sa sa' cwe cwe' cja cja' tycu tycu'

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

Queⁿ cwii ✕ nacjoo' juu 'ndyooñ'oom na mant'ia' na
majo'ndyo ljo' na mawax'ena' jnom'.

1. ¿Cwaaⁿ tsom na yati nleil'ue cha na nntseicandii ts'aⁿ na ncwaa
cwii xuee na nleit'maaⁿ xuee' ts'aⁿ?
 - a) Tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ
 - aⁿ) Tsom na matseicandii na ncwaa xuee
 - a) Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ
2. ¿Ljo' tsom macaⁿna' cwii ts'aⁿ cha na nntseijndaa'ñê nom chiuu
na nncjatioml'uaaⁿ cwii tsjo'ñjeeⁿ na nlcooⁿ?
 - a) Tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjoml'ua
 - aⁿ) Tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei
 - a) Tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ
3. Xeⁿ na ñe'catseicandiiya yuu na mac'eⁿ cwii ts'aⁿ, ¿ljo' tsom
macaⁿna' na nleil'uee'ndyo cha na nljeiiⁿ yuu na mac'eⁿ juu
ts'aⁿñeeⁿ?
 - a) Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ
 - aⁿ) Tsom na matseicandii na nncwaa xuee
 - a) Tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

4. Cha na nljeijndaa'ndyo cwaaⁿ maqueeⁿñena' ja w'aanasei
¿cwaaⁿ tsom macaⁿna' na nnt'ia?
 a) Tsom na ñ'oom xjeⁿ na nñjoml'ua
 aⁿ) Tsom *carnet* na maqueeⁿñê ts'aⁿ w'aanasei
 a) Tsom *constancia* na ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ ts'aⁿ
5. Cwiluiindyö cameitye tquiee 'naaⁿ scwela “Meiye Ndaalco”,
macaⁿna' na lqueeⁿndyo nn'aⁿ jomnta ticwii chi'. ¿Ljo'
tsom macaⁿna' na nleil'uee'ndyo cha na nlqueeⁿndyo
joona?
 a) Tsom na ma'moⁿ yuu mac'eⁿ ts'aⁿ
 aⁿ) Tsom na matseicandii na nncwaa xuee
 a) Tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ

Catseitjom' ljeii na chuu' ntyjaya ñequio ljeii na chuu' ntyjatymaaⁿ ñ'eⁿ cwii 'naaⁿ cantyjati ljo' na matseineiⁿna' cantyja 'naaⁿ cwii cwii joona'.

Tsom na matseicandii
na nncwaa xuee

L'ue tsomwaa, cha na nntseijndaa'ñena'
chuu na ntioml'ua ts'aⁿ tsjo'ñjeeⁿ na
nlcooⁿ.

Tsom na maqueeⁿñê
ts'aⁿ

L'ue tsomwaa, na nntseicandiina' quia
na nncwaa cwii xuee na mat'maⁿ.
Matsona' ñeeⁿ maqueeⁿñê nn'aⁿ, ljo'
ts'iaaⁿ, cwaaⁿ ndo' yuu na maqueeⁿñê
joona.

Tsom na ma'moⁿ yuu
mac'eⁿ ts'aⁿ

Juu tsomwaa l'uena', na nljei' cwaaⁿ na
maqueeⁿñena' 'u w'aanasei.

Tsom carnet na
maqueeⁿñê ts'aⁿ
w'aanasei

L'ue tsomwaa, cha na nndag nljeii ts'aⁿ
yuu mac'eⁿ oo na jnda ñet'oom
cwii ts'aⁿ.

Tsom na ñ'oom
xjeⁿ na ñjoml'ua

L'uena' cha na nndag nljeii ts'aⁿ waa'
cwii ts'aⁿ oo yuu na mac'eⁿ cwii ts'aⁿ
ñequio na tijndeina', matseijomna'
juuna' cha'na cwii ndibujo.

Tsom constancia na
ma'moⁿna' yuu mac'eⁿ
ts'aⁿ

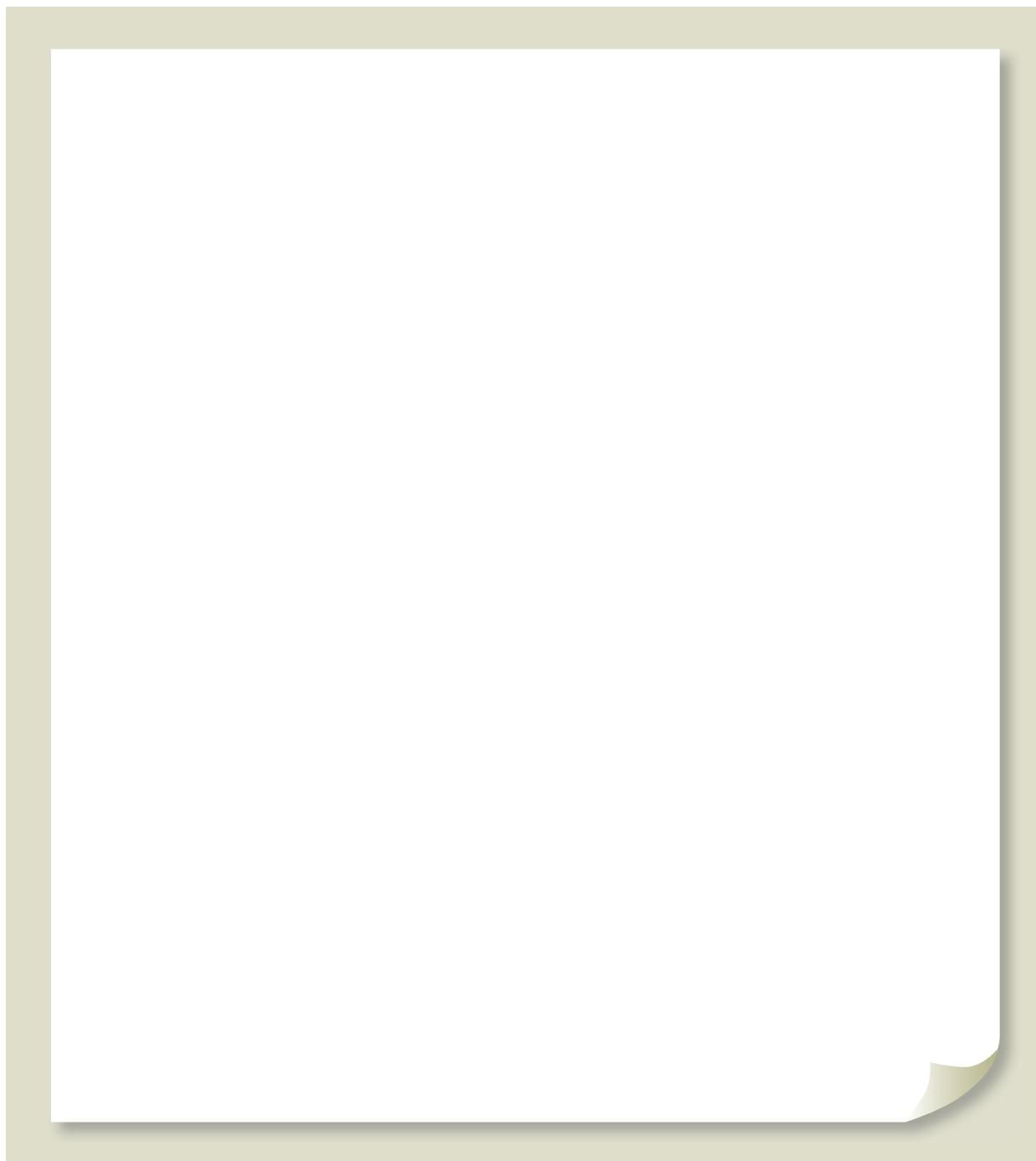
Luaa' cwii taⁿ ljeii na cwileil'uena' cha na
lqueeⁿñena' nn'aⁿ cwii jomnta, cha'xjeⁿ
na: cwii jomnta na quiwaa naquii' l'aa
ntscwela.

Catsa' cwii tsom na ma'moⁿ yuu na 'u mac'eⁿ.

Catsa' cwii tsom na matseicandii na nncwaa cwii xuee, xuee chuu' cwii nn'aⁿ'.

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

Catsa' cwii tsom na maqueeⁿñê ts'aⁿ, na nncwaa cwii jomnta w'aascwela.

Cwjeii'ndyu' cwii ñ'oom na majo'ndyo ljo na mawax'eena' njom' ndo' catseiljei' juuna' nacjoo' 'naaⁿ.

1. Naquii' na nntsei'naⁿ na c'uaa jeeⁿ macaⁿna' _____
cha quia na ndye nn'aⁿ juuna' mayuu' na ncjaawee' n'omna cantyja na neiⁿncoo' matseineiⁿna' ndo' tyeⁿ nñjom n'omna juuna'.
 - a) Najndyeeti macaⁿna', na nntsei'noⁿ ljo'na' ñe'tseicandii ts'aⁿ na seiljeii ñ'oomwaa'.
 - aⁿ) Najndyeeti jnda ñetsei'naⁿaⁿ juuna', ndo' nchii ñecwii ndii' xeⁿ nchii jndyentii'.
 - a) Najndyeeti macaⁿna' na jndye *libro* 'naaⁿ juu ts'aⁿ na seiljeii libro na 'u nntsei'naⁿ.
2. Juu _____, ñ'eⁿ joona' nndaⁿ nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' ñe'catso ts'aⁿ na seiljeii ñ'oomwaa' ndo' 'u tijndeina' nntsei'noⁿ quia na nntsei'naⁿ ljeiiwaa'.
 - a) Najndyeeti na nntseinaⁿ cwii taⁿ ljeii.
 - aⁿ) Jndye na nnts'aa ts'aⁿ oo tonom.
 - a) Juu na 'naaⁿ ts'aⁿ na nntseinaⁿaⁿ.
3. Quia na nntsei'naⁿ ljeii na c'uaa, 'u nndaⁿ nntseinaⁿ _____ ljeii'ñeeⁿ.
 - a) Ñequio na cwentā
 - aⁿ) Chiuu na 'u 'naⁿ
 - a) Cha'cwijom na ca'naⁿ

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

Catseinchu' na jndaa' cwii cwii nnom ljo' na macaⁿna' na ncjaatyjo ts'aⁿ cha na yati nntsei'naⁿaⁿ na c'uaa, ndo' cju' numero' n'om 'naaⁿ nchu' na chuu' ntyjatmaaⁿ.

- () Jndye na nnts'aa ts'aⁿ oo tonom.
- () Jndye ndii' nntsei'naⁿ juuna' cha na nndaq nlei'naⁿ nntsei'naⁿ na c'uaa.
- () Macaⁿna' na nntsei'noⁿ ñ'omtiuu 'naaⁿ juuna'.
- () Nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na tic'uaa.
- () Nntsa' nc'ua na nntsei'noⁿ ljo' ñe'catso juu ts'aⁿ na seiljeii ljeiiwaa'.
- () Nt'ia' yuu ñoom ljeii xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom ñoomna', ndo' xuee' ts'aⁿ na seiljeii juuna'.

Catsa' ljo' na macaⁿna' njom', ñequio ndyueeñ'oom na chuu' nacje, ts'om 'naaⁿ.

1. Catsa' cwii 'naaⁿ tsei nacjoo' ljeii na ñecwii cwii *nasales*, cha'xjeⁿ na: **aⁿ**
2. Catsa' cwii 'naaⁿ **x** nacjoo' ljeii na ñecwii cwii, na teincoo jndyeena' cha'xjeⁿ na: **xa**
3. Ñequio cwii 'naaⁿ na ñenquiee nqui, catsei'ta', joo ljeii na cwii cwii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ joona' ñ'eⁿ ñaaⁿaⁿ, cha'xjeⁿ na: **a'**

tyee

cajaⁿ

tye

tyeⁿ

ti

su

ndaa

tee

tii

caja

ndyaa

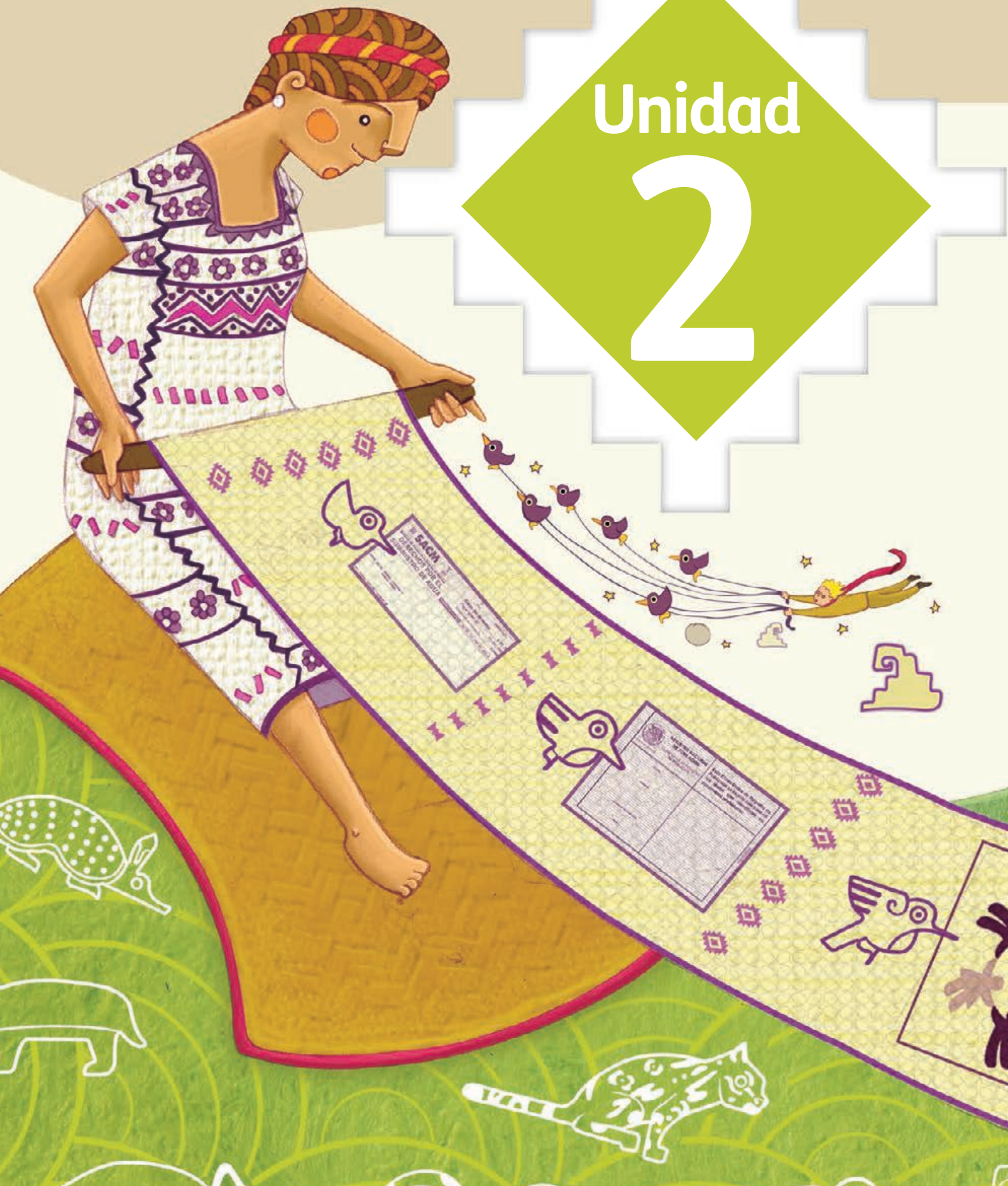
ta'

suu

tsja'

Unidad

2

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa

Ts'aⁿ ndyua ndo' ts'aⁿ tquiee:

- ◆ Catseiljei' ljo' na matsei'noⁿ, quia na nncwil'uee'ndyu' cwii ñ'omtiuu na mateijndeii na tyuaa' nntsei'noⁿ ts'aⁿ cwii nnom 'naⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'oom na naqui na matseicandii cwii taⁿ ljeii 'u.
- ◆ Catsei'naⁿ na c'uua cwii taⁿ ljeii ndo' cal'ue' ñ'oom na naqui na matseineiⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuu la'xmaⁿ ndo' nncwajnaⁿ yuu nleil'ue nt'om nnom na jnda teiljeii na jndaa' ñ'oom cwila'candii.
- ◆ Quia na nntseiljei' jndaa' cjañ'oom' xjeⁿ ñ'omtiuu 'naⁿ, ya ya catseiljei' ndo' catsei'yoo'ndyu' xjeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Catseiljei'nnda' cwii taⁿ ljeii, ya meiiⁿ na catseijndyoondyu' chiuu na waana' oo ñ'oom na matseineiⁿna', sag ticwanaaⁿ na nntseijndyoondyu' ñ'omtiuu 'naaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuu teiljeii cwii taⁿ ljeii ñequio ñomndaa.

Leisiom 1

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Cant'ia' chiuu^{waa} tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ ndo' ndibujo na chuuna', cha na nda^{ga} nntsei'noⁿ ljo' na matseicandiina'.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuu^{waa} na tjawin^{chu}' na tuii tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ. Cha na nda^{ga} ncwajnaⁿ xjeⁿ ntaⁿ na tseixmana'.
- ◆ Cant'ia' ndo' queⁿ cwent^a ñ'oom na naqui na matseicandii tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ, cha na juuna' nntei'jndeina' 'u quia na macaⁿna'.
- ◆ Catsa' ts'iaaⁿ na nntsei'naⁿ cwii taⁿ ljeii na c'uaa, yuu na nntsa' cwii jndye na jmeiⁿndyu' ndo' cwiicheⁿ jndye na ya ncjaawee' ts'om ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na ya nleiljeii nacjoo' tsom *volante*.
- ◆ Catseiljei' cwii tsom *volante* ñequio ñ'omtiuu na 'u jnda seijndaa'ndyu'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyooⁿndyu' tsom *volante* xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuu^{waa} na tjawin^{chu}' we nommeiⁿ, tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ ndo' tsom *volante*.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na jndaa'ti na cwila'candii we nnom na ñ'eⁿ jnda sa' ts'iaaⁿ, tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ ndo' tsom *volante*.
- ◆ Catseijom' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ nommeiⁿ, tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei ts'aⁿ ndo' tsom *volante*.
- ◆ Cal'ue' cwaaⁿ xjeⁿ cwiwil'ue ljeii na ñe'cwii cwii ndo' cwaaⁿ na wena' cha na nda^{ga} nntsei'noⁿ yuu cwicwil'uena' quia na nleiljeii.

Cant'ia' ndibujo na ñoom nacje ndo' catsei'naⁿ ljo' na cwila'neiⁿna'.

Catseineiⁿ ñequio nc'ia' ñ'oom na mawax'eena' nmeiiⁿ.

¿Ljo' tsom matsei'tiuu' na mañenquida yuscundyua nnom ti' na wacatyeeⁿ nacanom'm?

¿Yuu l'ue tsomwaa?

¿Ñeeⁿ joo quila'cato' tsom na luaa' waa?

¿Yuu cwiicheⁿ joo ntyji' na quiñe'nquiana tsom na luaa' waa?

Nacjoo' tsom tmei' 'na' cant'ia' Tsom na ñ'e' Cwe'yu Nluu nasei ts'a'. Catsei'na' ljeii na ñoomjndyee xque' tsom, xje'nta' ljeii na chuu', ndibujo 'naa'na' ndo' catseinei' ljo' na 'u sei'no' na matseinei' juuna'.

Chu najndeina:
Waa xjo: CS/H Xochistlahuaca

1207404944
Tsom na ñ'e' teijleii xuee' ts'a'

Tmaa' na naqui na mateijndei' nn'a' ñequio nasei

Numero folio: 1207404944
Xuee na lju' tsomwaa: 9/3/2009 10:21:41 am
Modulo: HBC Xochistlahuaca
Ts'ondaa: Guerrero

Ñ'OOM CANTYJA 'NAA' TS'A'	CWANTI NNTIOML'UA CWII W'AA TS'A'
Xuee' ts'a': Arango María Aurelia CURP: AAXA420516MGRXR09 Yuu mac'e' ts'a': Benito Juárez Xochistlahuaca SD, Col. Tercera Sección	Cwanti na cwii chu: 01 Chiuwaa teijndaa' na nnc'om nn'a': Na nntei'jndeindy ntyjeena

Ncuae nn'a' na 'ooquie'ndye				
Folio 'naa' ts'a'	Xuee' ts'a'	Ljo' ncuiñê	Xuee na tuiñe ts'a'	Nn'aa' ts'a'
1206400145-1	Arango María Aurelia	M	5/16/1942 12:00 Am	Titular
1206400145-2	Lopez Garcia Librado	H	8/28/1938 12:00 Am	Esposa (o)

-Tsomwaa mateijndei'na we nnom 'na' nasei na cwe'yu na ndgg nluu me'ñquia ts'a' oo cwii nnom natg' t'ma' na nchii ts'a' nnts'aa.

-Nco'hom ts'a' cwii tsom na m'mg' nnoom ljo' nasei na cwe'yu nluu jom ndo' ljo' tseixmaa' na nts'aa'.

-Cecasoeh matseicandiina' na tsomwaa jndeina' ndyee chu ndo' nndg xuee na. Nlca'na' cwiiche' cecasoeh xe' na nleiljeii xco xuee' ts'a' jndnquia.

-Chiuwaa najndei' tsomwaa na matseicandii cecasoeh, jo' na joo nn'a' na tyotei'jndeindy ntyjee naquii' waa joona cwe' luua' leixco ncuena ndo' joo nn'a' na cwiitei'jndeindy ntyjee maca'na' n'omc'eendyena na ntiom'l'uana cha na ndicwa' ndgg nluu nasei cwe'yu joona, ndo' ticwii chu ñenquii' luua' ncjaateijndeina' joona.

-Mei'ñquia cwii nnom cantyja 'naa' ts'a' xe' na ñe'tseichuee' e' nacjoo' tsomwaa, maca'na' na nncja' waa na xje' jo' ts'iaa' na waana' _____

"Mei'ñquia ts'a' nndgg nluu nasei jom na cwe'yu, ee ticat'uiina' ñequio me'ñcwii partido. Ticwanaa' na cwe' nleil'uetona' na nchii ntseygo'ñena' cantyja 'naa' ts'joom."

Ts'a' na cwiluitqueiñe naquii' cwii waa na mawancwe'e' ñequio ljeii na teijndaa' cantyja 'naa' nasei na waa naquii' articulo 77 bis 4, ta' I, II, III.

Tsom na to'ñom ts'a' ndo' firma 'naa' na mawancwe'e'

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ljo'na' matsei'tiuu' na l'ue na ñoom xuee na tuui tsomwaa'?

¿Ljo' ñe'catsona' cantyja 'naaⁿ taⁿ ljeii yuu na oo Ncuee nn'aⁿ na 'ooquiee'ndye cantyja 'naaⁿ ts'aⁿ xeⁿ na nncue'?

¿Ljo' matsei'tiuu' na matsona' cantyja 'naaⁿ tsjo'ñjeeⁿ na nñe'nquia nn'aⁿ cwii w'aa'?

¿Ljo' ts'iaaⁿ matsei'tiuu' na Tsom na ñ'eⁿ Cwe'yu Nluui nasei ts'aⁿ jeeⁿ jndaa' matseicandiina' chiuu tseixmaⁿna'?

Catsei'naⁿ Tsom na ñ'eⁿ Cwe'yu Nluui nasei ts'aⁿ ndo' cant'ia' aa ñoom ljo' na 'u seituu'.

¿Tsom na ñ'eⁿ Cwe'yu Nluui nasei ts'aⁿ aa chuuna' cantyja 'naaⁿ ljo' na 'u jnda seituu'?

¿Cwaaⁿ cwiicheⁿ ñ'loom xco na ljei' na secandii tsomwaa' 'u?

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ñeeⁿ juu 'naaⁿ Tsom na ñ'eⁿ Cwe'yu Nluui nasei ts'aⁿ?

¿Cwaaⁿ nn'aⁿ na ñ'eeⁿ ncuee nacjoo' tsom na ñ'eⁿ cwe'yu nluui nasei ts'aⁿ?

¿Ñeeⁿ juu na mawancwee' na xcwe to' tsom ndo' na s'aa firmaⁿ
na maco'ñom juuna'?

¿Cwanti tiaⁿmpo na waa najndeii tsomwaa?

Nacjoo' 'naaⁿ catseiljei' ñ'oom na majo'ndyo.

¿Ljo'na' nnts'aana' xeⁿ na ticañoom sayo nacjoo' tsom na
cwiñe'nquiana w'aanasei?

- a) Tjaa yuu jndeiiina'.
- aⁿ) Tjaa ljo' nts'aana'.
- a) Xocandag nleil'ue juuna' yuu na waa w'aa scwela.

Ljo' ñe'catsona' taⁿ na teiljeii cantyja 'naaⁿ tsjo'ñjeeⁿ na ñe'nquia
nn'aⁿ cwii w'aa:

- a) Ñe'catsona' na luad' tsom cwentaa nn'a cwii w'aa.
- aⁿ) Tsjo'ñjeeⁿ na maju'na' na ntioml'ua nn'aⁿ w'aa.
- a) Tsjo'ñjeeⁿ na maca'na' na ntioml'ua ngobiernom.

Ñequio cwii 'naaⁿ catseix'iaa'ndyu' ndyueeñ'oom na mant'ia' na chuu' cwii ntyja ñ'eⁿ nt'omcheⁿ ndyueeñ'oom.

Xuee na cwintycwii
najndeii tsomwaa

Ma'moⁿna' cantyja 'naaⁿ
ndaatyuaa oo tsjoom yuu na nlcaⁿ
ts'aⁿ tsomwaa.

Ts'aⁿ na 'naaⁿ
tsomwaa

Ma'moⁿna' cantyja 'naaⁿ xuee na
tuii tsomwaa.

Xuee na tuii tsomwaa

Ma'moⁿna' xuee na cwintycwii na
jndeii tsomwaa.

W'aanasei

Xuee' ts'aⁿ na cwe' tjaquiee'ñeya
xuee' na mati cwe'yu' luii nasei juu.

Xuee' ts'aⁿ na
mateijndeina' juu

Xuee' ts'aⁿ na nda^g ncwjaañe
ncwee nn'aaⁿ naquii' tsomwaa.

106

Aa mantyji' na...

Tsom na ñ'eⁿ Cwe'yu' Nluii nasei ts'aⁿ luad' cwii tsom na ma'moⁿna' na 'u ndo' nn'awa', nnda^g nto'ñoom'yo' ndo' na nluii nasei cha'sondyo' na cwe'yu' na mañenquida w'aanasei, cantyjati xuee na joo nn'aⁿ na cwil'a nasei jnda t'iroomna nacjoo' tsomwaa'.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

Catsei'naⁿ jndye ndii' nchu'ljeii cha'xjeⁿ na macaⁿna'.

- a) ¡Cwa 'u, jeeⁿ ya ntyjiiya na mant'iaya 'u! (Jeeⁿ cjawee' ts'om'.)
aⁿ) Catsu' nōōⁿya chiuu tuiiyuu na ljo'. (Jmeiⁿndyu'.)
a) ¡Jeeⁿ neiⁿncoo' ñjaaⁿñe! (Jeeⁿ cjawee' ts'om'.)
aⁿ) Ticjawee' ts'ōōⁿya na nmeiiⁿ quiche'. (Meiⁿndyu'.)

Cal'uee'ndyu' nt'omcheⁿ nchu'ljeii, ndo' catsu' joona' ñequio na jeeⁿ cjawee' ts'om' ndo' jmeiⁿndyu'.

Cjañjoom' ts'om' na...

Quia na nntsei'naⁿ jeeⁿ l'ue na nntsei'noⁿ chiuu mach'leena' ntyjii ts'aⁿ na matsei'naaⁿ aa jmeiⁿñê oo aa jeeⁿ cjawee' ts'oom, cha'xjeⁿ na 'u jnda sei'naⁿ je'ndyo oo nnda nnts'aana' na jeeⁿ cachqueeⁿeⁿ oo na jeeⁿ matseit'maaⁿñê oo na cwe' w'liito nnoom na matsei'naⁿaⁿ.

Xjeⁿ na 'u matsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti jeeⁿ tijndeina' nljei' aa cwentoo oo aa ñ'oom *fábula* ljo' na 'u matsei'naⁿ ee cantyja chiuu na cwja'tsei'naⁿ juuna' nljei' aa too' nchu' ljeii na cha'cwijom jmeiⁿñê ts'aⁿ oo na jeeⁿ cjawee' ts'oom ndo' na jeeⁿ matseit'maaⁿñê. Quia na nntsei'naⁿ macaⁿna' ntsei'naⁿjndyee' ljo' na 'u nntsei'naⁿ cha na nntsei'noⁿ ñ'omtiuu na matso ljeii macaⁿna' na ncjacwintyje' chjoowitaⁿ quia na nnt'ia' punto, na nntsa' na ljo' ndeijdeiina' na nntseinoⁿ ts'aⁿ cwaaⁿ ñ'omtiuu na t'maⁿti na matso nchu'ljeii na majndyeti.

C'uaa catsei'naⁿ cwentox'iaameiiⁿ.

1. Jeeⁿ ndya' neiⁿncoo' wiindyō xjeⁿ na jnaⁿndyō
jeeⁿ ntoomndyō cantyja na jom'aaⁿndyō
ndo' je' je' cwila'cweena ja liaa canchii'
na 'ooñ'omna ja na nnc'io.

(woouf)

Cwento na seiljeii juu José Pino

2. Nomtyuaa tuiindyō
chu'tyeⁿndyō chacwiijom ñ'eⁿ l'uaawii
ndo' 'ñeeⁿ juu na mat'ioo cantyja 'naⁿya
juu tsaⁿ'ñeeⁿ matyjeeⁿ cajndaqãê ja.

(u!əwaxb)

Cwento na seiljeii juu Carmen Bueno Rubio

3. Ñequio tjaⁿ s'aana' ja,
ñ'ǵⁿya ñ'eⁿndyu' ndo' mañenquiaya na t'maⁿ ts'om
Ndo' meiiⁿ na quiawaa quitseilio'a 'u,
xjeⁿ na nntseitjoona' ja na cwiluiindyō ts'aⁿ na ya
ñ'oom 'u ñ'eⁿñe, mana taxocandq nntseineiⁿ'ti'
cwento.

(u!əwaf ou nnf)

Cwento na seiljeii juu Manolo Bernabé

4. Ja jmeiⁿ ntyiia ndo' mati teiⁿya,
Ndo' titeiⁿ xeⁿ nchii najndyee teiwiindy_o,
ndo' meiⁿ nchii ndaaluee ja ndo' meiⁿ nchi jndaa
S_{aa} naquii'ndy_o quint'iaya calcaa.

(sarteⁿ)

Cwento na seiljeii juu Manolo Bernabé

5. ¿Ljo'na' la' na meiiⁿ na nncu_o ts'om jndaa s_{aa}
xocandaa' juuna'?

(nwaⁿ)

Cwento na seiljeii juu Encarna

6. Mancooya njom'
tja'naⁿ 'ndy_oya,
Niom ndei'n'ooⁿya, macwa' ja
ma'undyu' ja ndo' meiiⁿ tacjañjoom' ts'om' ja.

(nyuⁿ)

Cwento na seiljeii juu Nicolás Eusebio

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ljeii na jnda sei'naⁿya

¿Aa jndei'na' tjoⁿya xjeⁿ na sei'naⁿ nt'om cwentō x'iaa?

¿Ljo' ndyueeñ'oom s'aana' na jndei'na' sei'naⁿya?

¿Cwaaⁿ cwii nnom nnts'aana' na jeeⁿ ya xeⁿ na ja 'naⁿya na c'uua nntsei'naⁿ?

¿Indiia ljo' na ñetso juu ts'aⁿ na ma'moⁿ nooⁿya cantyja 'naaⁿ ljo' na ja ñesei'naⁿya?

Catsei'naⁿ cwentoo' “Tsuii ñ'eⁿ st'eiⁿ”, na ñoom naquii' *Libro* na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ tquiee ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿ juuna' na c'uua.

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ cha na nlei'naⁿti' na nntsei'naⁿ.

- Ñequio na ñemaaⁿ catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿna'.
- Catsa' cwentā na ya nleic'uua ndyueeñ'oom na matsei'naⁿ.
- Cal'ue' chiuu na tjachuii' ljo' na ty'elue joo nchu'ljeii na majndyeti ndo' cal'uee'ndyu' nt'omcheⁿ nnom na ndaa ntsu' joona'.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿ queⁿ cwentā ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na sei'ljeii oo na seiteincoo' juuna'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿⁱ ljo' na cwila'neiⁿⁱna'.

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom' ndo' catseineiⁿ cantyja 'naaⁿna'.

ʒLjo' tsom luada' matsei'tiuu' 'u?

ʒLjo' ñ'oom matseicandiina' nacjoo' tsomwaa'?

¿Chiuuwaa xuee'na' na ta'jndaaⁿ nn'aⁿ?

¿Aa waa cwii xuee na jnda ñetquia nn'aⁿ cwii tsom cha'na
tsomwaa' njom' ntyja ts'om nataa?

Cant'ia' ndo' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

¿Aa ntyji' na nn'aⁿtquie nioomti
mat'uii tycuwaa' joona?

**Nndaḡ nntsa' na
tinc'oom ntycu ndo'
lqueeⁿ 'u**

Xeⁿ tyot'uii tycu ndo' lqueeⁿ 'u
ndo' tyoja'quie' tsei'nchquia.
¿Mañejom caluii' nasei 'u!

Na ncja'quie' tsei'nchquia luaa' na
yati, tixocaljo' saaⁿ tjaⁿ na macandaḡ.

Catsei'naⁿ ndo' cwjaa'ndyu' 'naaⁿ nchu'ljeii na cwilanei'na' cantyja 'naaⁿ tsom *volante*.

Luaa cwii tsom na jeeⁿ
jndye teiljeii.

Luee nn'aⁿ quitjaandye nn'aⁿ joona'
quia na quit'omna.

Jeeⁿ neiⁿncoo' ñ'oom
matseinei'na' cha na ts'aⁿ
nntsei'naaⁿñ'eⁿ juuna'.

Ñoom xuee na tuiina' ndo' firmaⁿ
naquii' ñ'oom na matseinei'na'.

L'uená' na
nntseicandiit'maⁿna'
cantyja 'naaⁿ cwii nnom.

Jndaa teiljeii ndo' titco ñ'oom na
ñ'oomna'.

Quia na maco'ñom ts'aⁿ tsomwaa
mañenquiana' na nntsei'naⁿaⁿ.

Aa mantyji' na...

Tsom *volante* luaa' cwii tsom na jeeⁿ jndaa' ndo' ticwee' jndye teiljeii nacjoo' xcwe cwii tsom canchii' na l'uená' na matseicandiina' cwii nnom ñ'omtiuu, yuu na cwiwil'ua, ljo' na cwiwil'ua, nt'om nnom ts'iaaⁿ oo na leit'maaⁿ cwii nnom 'naⁿ ndo' nt'omcheⁿ. Na jndyeti ndii' luee nn'aⁿ qui'ooquie' nommeiiⁿ jo' n'om nataa oo quintyjona' cwii joo yuu na ya nt'uii ts'aⁿ juuna' na nntsei'naⁿaⁿ.

L'uená' na nt'omna', na nntseicandiina', cwii nnom ñ'omtiuu, cha'xjeⁿ na cantyja 'naaⁿ cwii nnom oo cwii ts'aⁿ, oo na nntseilcwiiñ'ena' cwii nnom.

Ñ'oom na tseixmaⁿ tsom *volante* jeeⁿ tomndyo ndo' jndaa'na', ndo' cha na neiⁿncoo' ntyjii ts'aⁿ na nntsei'naaⁿ juuna', jo' na chuuna' colo na neiⁿncoo' ñequio ndibujo na jeeⁿ ncjawee' ts'om ts'aⁿ.

Catsa' cwii tsom *volante* cwil'ueendyu' ñ'oommeiiⁿ.

W'aa scwela *primaria* na jndyu Meiye Ndaalco nntseitjomna' cha'tso nnom *periódico* na tal'ue cha na nleil'uana' ndo' nlui' tsjo'ñjeeⁿ na nleijnda colo na nleicoo' l'aa ntscwela.

C'o' ñ'oom na mawax'eena' nmeiiⁿ na nntsa' tsom *volante*:

¿Ñeeⁿ nnom matseineiⁿ tsomwaa?

¿Cha'na ljo' ñ'oom oo nchu'ljeii nntseiljei' nacjoo' tsomwaa cha na ncjawee' n'om nn'aⁿ juuna'?

¿Joo nn'aⁿ na cwint'iaa cantyja 'naaⁿ tsomwaa, yuu ndo' cwaaⁿ hora na 'ooñ'omna' juuna'?

¿Ljo'na' nl'ana tsjo'ñjeeⁿ na nntjeii'na?

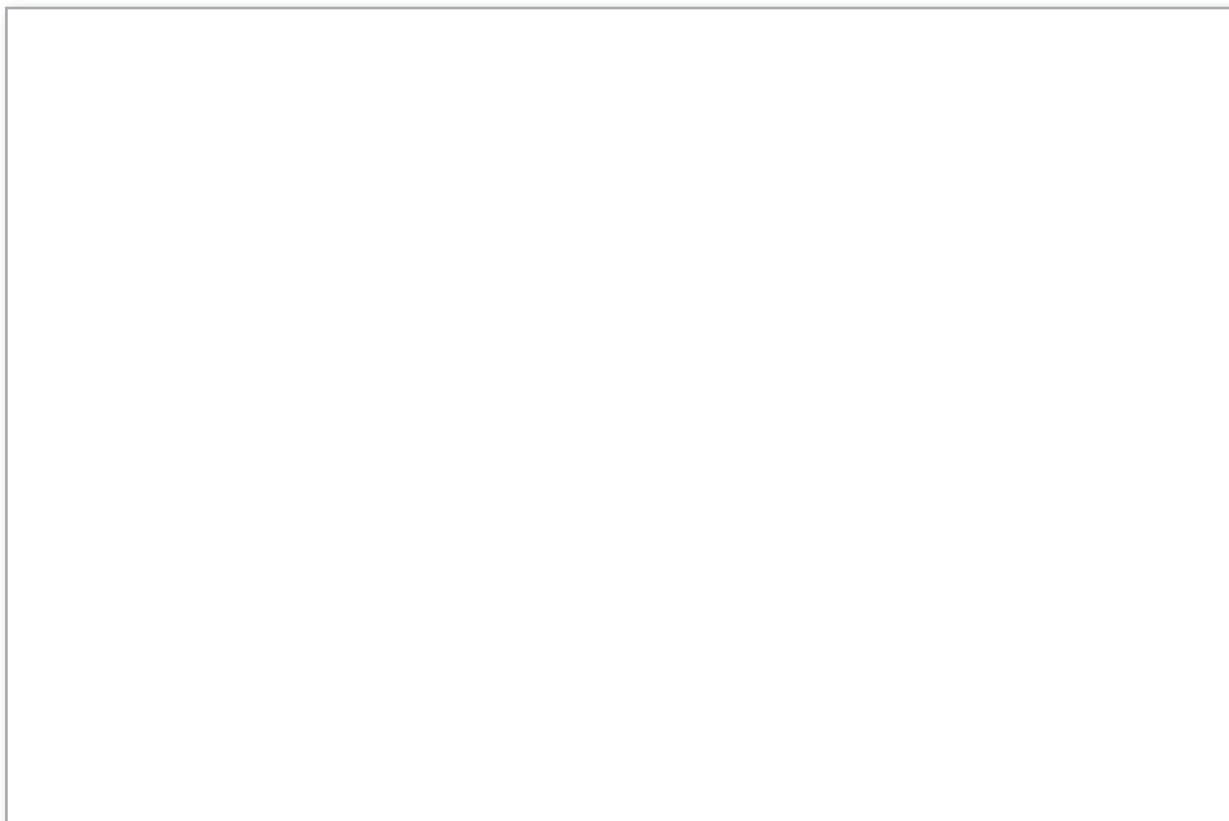
**Ñequio ñ'oom na t'o' na ta'x'eena' 'ndyo' na teiljeii
nandye, catseiljei' cwaaⁿ ñ'oom macaⁿna' na
nljo nacjoo' tsom *volante* waa.**

Cant'iannda' ljo' na jnda seiljei', xeⁿ na lcaⁿna' na nntseyoo'ndyu' cja'ñ'oom' cwenta ñ'oommeiiⁿ.

- ¿Aa nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' na nluii?
- ¿Aa nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' ts'iaaⁿ na nluii ñjaaⁿ?
- ¿Aa ñ'oom tsom *volante* cwaaⁿ nluii ts'iaaⁿwaa?
- ¿Aa ma'moⁿna' yuu cwijom macaⁿna' na 'oo nom *periódico*?
- ¿Aa matsona' ljo' ts'iaaⁿna'?
- ¿Aa neiⁿncoo' oo aa nncjawee' ts'om ts'aⁿ ñ'oom na tseixmaⁿna'.

Xeⁿ na ticjaanjoom' nntsa' tsom *volante* aa na ticwee' jndaa'na' quia jo' catsa' xco' juuna' ljoo.

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom na ñ'eⁿ cwe'yu
nluii nasei ts'aⁿ ndo' tsom *volante*. Aa nndag nntsu'
meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na tseixmaⁿ cwii cwii
tsomwaa.

**Tsom na ñ'eⁿ cwe'yu
nluii nasei ts'aⁿ**

Tsom *volante*

Catseiljei' ndo' catseineiⁿ.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ñomndaa

Queⁿ'ya'ya' cwentá na nntsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

We yolcunch'u na tyoowe'ntyjo ndyuu to'na l'ana **tyoo**'sei' **too**' xuaa tiomna **ndaa** na nt'iuuna', ndya' **ndyaa** jnda' tyoo'sei' jnda' jom ñe'cwiinom'na' ndo' matseixuaa xjo casaa ndoo' w'aa scwela ndo' macwitjo' **ntu** ndo' na t'maⁿ chom jñomna xuaa t'aa **ntyuu** na tyjo w'aa.

C'o' 'ndyooñ'oom na mawax'eena' njom' ndo' catseicandaa'ndyu' ndyueeñ'oom na matseitjoona'.

1. ¿Naquii' cwii tmaaⁿ nn'aⁿ na cwiitjoo' cwiwil'uee'ndyena ndolei, tsei'll'uaa ndo' mati cwiwil'uee'ndyena?

2. W'aa yuu na cwileil'ua nantquie niom naaⁿ, niom ntjaa'coo' ndo', ¿cwaaⁿ cwiicheⁿ nnom nanquie waa?

3. ¿Ljo' macaⁿna' na nnc'ua' xeⁿ jnda tcwa'?

4. ¿Jeeⁿ ca'naⁿ watsoo yu'ndaa nacjoo' jnduu ee na jeeⁿ?

5. Naquii' tsjoom suljaa' ñetiom l'aa jnda, l'aa nquio ndo'. ¿Cwaaⁿ nt'omcheⁿ l'aa ñetiom?

6. ¿Aa too' xuaa na ñjom ntjo?

Na matsei'tiuu' 'u ljo'ts'iaaⁿ na cwichuii'
ndyueeñ'oom ñequio nc'iaana' catseiljei' nacjoo'
'naaⁿmeiiⁿ ljo' na 'u matsei'noⁿ'.

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Joo ljeii **nd, ty, ndy, nty** ñequio ñomndaa jeeⁿ
jndaa' chiuu na nnts'aa ts'aⁿ jndyee ljeiimeiiⁿ
ñe'catseijomna' joona' cha'na t ndo' n, sqa na
nntso ts'aⁿ joona' ñ'eⁿ ñomndaa nleil'uee'ñe ts'aⁿ
jndye na waa ts'om xtyoom'm ndo' matseitooñê
'ñom ñequio na matsein'meiiⁿeⁿ ntjaⁿ 'ñom.

Catseinchu' ljeii cañ'eeⁿ na ñjom ts'om 'naaⁿ,
catiom' ljeii na chuu' nacje cant'ia' cwaaⁿ ljeii
na macaⁿna' na nncwi'ntyjee' oo na macaⁿna' na
mmaⁿ.

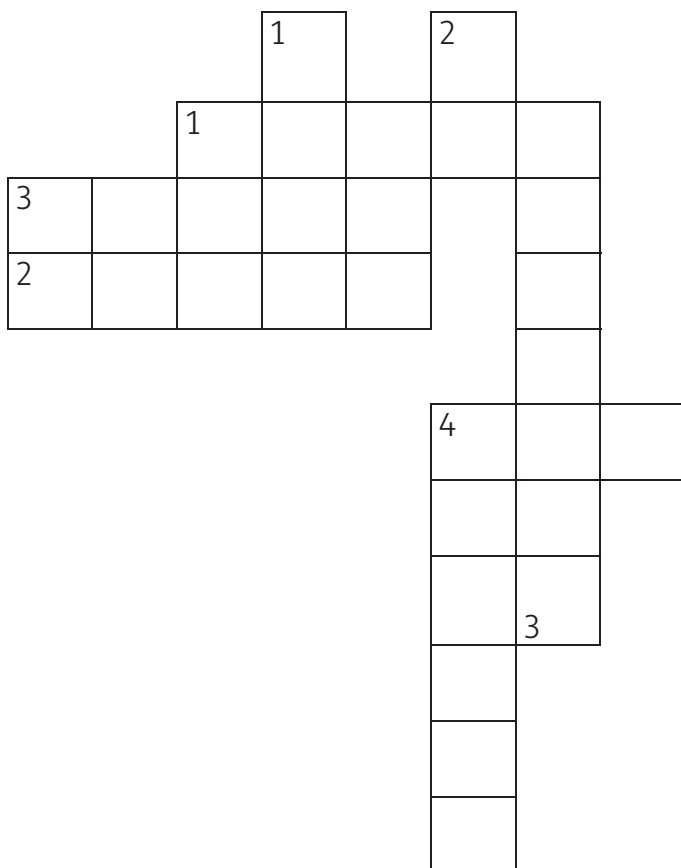
tyee
ta

ndyaaya
ty'oom

tyuaa
tymein'

tyuee
tya

Ljeii cañ'eeⁿ na ñjom ts'om 'naaⁿ

Ljeii na mmaⁿ

1. Cwii joo yuu na nndaḡ nnc'oom ts'aⁿ ndo' nndaḡ nnom' ts'aⁿ.
2. Cwiwil'uena' quia na nncwa ts'aⁿ jnom.
3. ǂLjo' tjoom nn'aⁿm'aⁿ quia na jndyena na tueeⁿe?
4. Na jndye s'om niom jom jo' na cwiluena jom ts'aⁿ...

Ljeii na meiⁿ'ntyjee'

1. Jom na quich'eeⁿ meiⁿxa.
2. Cwii joo yuu na nndaḡ nnt'iaa' ts'aⁿ na tquia.
3. Quiaḡⁿya cwenta ñ'oom na nntseineiiⁿ.
4. Tyjee' ts'aⁿ na majndaḡ tyoo' ndo' jom...

Ndibujo na chuu' na mant'ia' cat'iom' ncueena'.

ta - tya

tee - tyee

tuaa - tyuaa

t'oom - ty'oom

tmeiⁿ - tymeⁿ

ndo' - ndyo'

tuee - tyuee

ndoo - ndyoo

ndaaya - ndyaaya

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' queⁿ cwenta ndyueeñ'oom na ntomti.

To' **nt'om** ti' na t'uaana **nty'om** tyuaa' Tinom l'ana ts'iaaⁿ yuu na waa **tyue'** nandyee' yuu na jeeⁿ **nty'a** na cwic'leeⁿ canc'oo na jeeⁿ **nt'a** nt'andye, jnda na t'uaana nty'om'ñeeⁿ mana jla'canaaⁿ ndyena naquii' n'loom tyue'ñeeⁿ mana jnomna luaa tanomntsaa, jnda we quii' ndaalua na jeeⁿ ya **tua'** mana **tue'** jndye tanomntsaa. Jo' na matso cwii ti'ñeeⁿ nnom Tinom jeeⁿ yawaa nnom **tyua'**, jnda jo' mana ty'ecuena yuu na waa tsjo' jo' na ndyuena nioom naquii' **ndoo'** ndo' jeeⁿ **ndyoo'** s'aana' yuu na ty'e nioom'ñeeⁿ nc'lee'na.

Catseinchu' ljeii na ljei', we nchu' najndyee jo' catseiljei' ljeii na matseijomna' ndo' nchu' wjaandyee catseiljei' chiuu ts'iaaⁿ na tjachuii'na'.

Ñ'oom na ñe'cwiixje ⁿ		N'oom na tiñe'cwiixje ⁿ

Catseicandaa'ndyu' ndyueeñ'oom na candaa ñequio 'ndyooñ'oom na machuu'.

nt'om

ndoo'

nty'om

ndyoo'

nty'a

nt'a

Jeeⁿ jndye _____ majndaa Leico.

Yuu na jeeⁿ _____ jndye calcoo m'aⁿ.

Yuu na jeeⁿ _____ jndye luii cwic'eeⁿ.

Lala jeeⁿ jndye _____ matseicaneⁿ.

Naquii' tsjoom m'aⁿ calue' _____.

'O cwila'naⁿ'yo' ljeii ñomndaa saa _____ tja'naⁿ.

Jeeⁿ ya na 'o cwinquio'yo' scwela ñomndaa
saa _____ tyoonquio.

Leisiom 2

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Cant'ia'ya' chiuuwaa tsom CURP ndo' ndibujo na chuuna', cha na nndaḡ nntsei'noⁿ ljo' na matsona'.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuuwaa na tjawinchu' na tuii tsom CURP.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' queⁿ cwentā ñ'oom na naqui na matseicandii tsom CURP cha na juuna' nteijndeina' 'u quia na macaⁿna'.
- ◆ Catsa' ts'iaaⁿ na nntsei'naⁿ cwii taⁿ ljeii na c'uaa, yuu na nntsa' cwii jndye na jmeiⁿndyu' ndo' cwicheⁿ jndye na ncjawee' ts'om ts'aⁿ.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na ya nleiljeii nacjoo' tsom *cartel*.
- ◆ Catseiljei' cwii tsom *cartel* ñequio ñ'omtiuu na 'u jnda seijndaa'ndyu'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyooⁿndyu' tsom *cartel* xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuuwaa na tjawinchu' nommeiⁿ, tsom CURP ndo' tsom *cartel*.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿ nom na jnda teiljeii, tsom CURP ndo' tsom *cartel*.
- ◆ Cant'ia' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ nommeiⁿ, tsom CURP ndo' tsom *cartel*.
- ◆ Cal'ue' cwaaⁿ xjeⁿ cwiwil'ue ndyueeñ'oom na ma'moⁿna' na jndye 'naⁿ ndo' joo ñ'oom na ma'moⁿ na ñecwii 'naⁿ cha na nndaḡ nntsei'noⁿ chiuuniom na teiljeina'.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'naⁿ ljo' na cwila'neiⁿna'.

Catseineiⁿ.

¿Na matsei'tiuu' 'u cwaaⁿ tsom luaa'?

¿Yuu nndaḡ nleil'uee'ndyḡ juu tsomwaa'?

¿Yuu na nndaḡ nleil'ue tsomwaa'?

Cal'ue' naquii' tsom tmeiⁿ 'naⁿ', tsom CURP catsei'naⁿ
ñ'oom na chuuna' ndo' catseineiⁿ cantyja 'naaⁿ
juuna'.

 YUU CWI'OOQUIE' NCUEE CHA'TSO NN'Aⁿ NDYUAA SNDAA'	CWE'YU LJUI' TSOMWAA
ÑECWII NNOM XJEⁿ CHIUWAA NA CWILEILJEII NCUEE NN'Aⁿ	TSOMWAA LJUI'NA' CANTYJATI Ñ'OOM CANTYJA 'NAAⁿ TS'Aⁿ NA MACHUU' NACJOO' TSOM XQUEⁿ XUEEⁿEN:
CLAVE 'NAAⁿ TS'Aⁿ	TSOM XQUEⁿ XUEE' TS'Aⁿ
JEAC790403HGRSPN00	TS'QNDAA: GUERRERO
XUEE' TS'Aⁿ NA CANDAA'	NDAATYUAA: SULJAA'
CAÍN	CHU NA TUIIÑE TS'Aⁿ: 1979
DE JESÚS	NUMERO' LIBRO: 0001
APÓSTOL	NUMERO' 'NAAⁿ TSOM XQUEⁿ XUEE' TS'Aⁿ: 00107
XUEE NA LJUI' TSOMWAA	NUMERO' TSOM NA TQUIAA WATS'IAAⁿ:
20/04/1999	NUMERO' NA TSEIXMAⁿ YUU NA NDII TSOM:
NUMERO' FOLIO	CRIP: 120710179001070
035929097	

Quia na matsei'naⁿ cantyja 'naaⁿ tsom na Cwileiljeii ncuee
Cha'tsondye Nn'aⁿ:

¿Ljo' matsei'tiuu' cantyja 'naaⁿ ñ'oom na ñ'oom xqueⁿ tsomwaa'?

¿Ljo' ñ'oom matseitiuu' na s'aana' CURP AAXA420516MGRRXR09?

¿Ljo' ñe'catsona' cantyja 'naaⁿ xuee na teiljeii luua 27/09/2006?

Catsei'naⁿnnda' tsom CURP.

¿Ñ'oom na 'u sei'naⁿ aa tseixmaⁿna' ñ'oom na 'u jnda seituu'?
¿Aa jnda mawajnaⁿ tsomwaa'?

Cwjaa'ndyu' 'naaⁿ ñ'oom na majo'ndyo.

Nc'e' ljeii na nleiljeii cwii 'ndyoo ñ'oom cha'xjeⁿ CCNT (CURP)
ma'moⁿna':

- a) Cwii nnom chiuuwaa na matseineiⁿna' cantyja 'naaⁿ nn'aⁿ
- aⁿ) Ñ'oom na ñecwii xjeⁿ na matsona' na tiya ljo' na cwil'a nn'aⁿ
- a) Cwii nnom na Cwileiljeii Ncuee nn'aⁿ na Tijoom nntseijomna'
ñ'eⁿ cwiicheⁿ

Ñ'oom na teiljeii nacjoo' tsom CURP ndyona' naquii':

- a) Numero' cwenta 'naⁿ na matioml'ua' chom
- aⁿ) Tsom xqueⁿ xue'
- a) Numero' na teiljeii xue' na ñ'eⁿ cwe'yu nluii nasei 'u

Cantyjati ñ'oom na chuu' nacjoo' tsomwaa aa jndeina' nncwjei'
juuna':

- a) Jeeⁿcheⁿ ndya' jnda na nlui'na'
- aⁿ) Cwe'yu na nlui'na'
- a) Jeeⁿcheⁿ ndya' jndeina' nlui'na'

Cant'ia'nnda' tsom CURP, cal'ue' ljeii ndo' numero' na chuu' nacje ñequio cwii 'naaⁿ catseix'iaa'ndyu' joona' ñequio ljo' cwit'moqⁿna'.

JEAC

790403

H

GR

SPN

00

Ncuiiñe

Ts'ondaa

Xuee na
tuiiñe ts'aⁿ

Nc'iaa ljeii na
ñecwii cwii na
too' naquii'
xuee' ts'aⁿ
ndo' ljeii na
tjandyee
xueⁿeⁿ

Numero'
na tqiaa
ngobiernom

Ljeii na
cwinan'a'xuee'
ts'aⁿ ndo' ljeii
na tjandyee
xueⁿeⁿ

Catsei'naⁿ ndo' catseiljei' ntaⁿ ljeii nacjoo' 'naⁿ na chuu' cjoo' tsomwaa.

Ñ'oom na chuu tsom xqueⁿ xuee' ts'aⁿ
 Ñe'cwii nnom na cwileiljeii ncuée nn'aⁿ
 Xuee na tuiina'
 numero' na tseixmaⁿ yuu na ndii' tsom

 YUU CWI'OOQUIE' NCUEE CHA'TSO NN'AN NDYUAA SNDAA' ÑECWII NNOB XJEN' CHIUWAA NA CWILEILJEII NCUEE NN'AN	CWE'YU LJUI' TSOMWAA TSOMWAA LJUI'NA' CANTYJATI Ñ'OOM CANTYJA 'NAA' TS'AN NA MACHUU' NACJOO' TSOM XQUE^N XUEE'EN:
CLAVE 'NAA' TS'AN JEAC790403HGRSPN00 XUEE' TS'AN NA CANDAA' CAÍN DE JESÚS APÓSTOL XUEE NA LJUI' TSOMWAA	TSOM XQUE^N XUEE' TS'AN TS'ONDAA: GUERRERO NDAATYUAA: SULJAA' CHU NA TUIINE TS'AN: 1979 NUMERO' LIBRO: 0001 NUMERO' 'NAA' TSOM XQUE^N XUEE' TS'AN: 00107 NUMERO' TSOM NA TQUIAA WATS'IAA': NUMERO' NA TSEIXMA^N YUU NA NDII TSOM: CRIP: 120710179001070
20/04/1999 NUMERO' FOLIO 035929097	

Aa mantyji' na...

Tsom **CURP**, luad' nchii cwe' meiⁿnquia tsom, juuna' l'uena' na ma'moⁿna' na cwiluiindyu' ts'aⁿ ndyuua Sndaa'.

Mati l'uena' na cjee m'aaⁿ na nntsa' l'aa cha'na nleiljeii xuee' yucachjoo w'aa scwela, oo na ncja'quiee' xueⁿeⁿ na nluii nasei jom, ndo' mati nt'omcheⁿ joo.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

Catsei'naⁿ ndo' catsa' ts'iaaⁿ ñ'eⁿ nchu'ljeiimeiiⁿ cha'xjeⁿ na macaⁿna'.

- a) Ndicwaⁿ tyowijaaⁿ, saḡ cancjuu cwit'mooⁿna na mandyoo' na nleijaaⁿ. (Cwii nnom na jndaa'.)
- aⁿ) Luaa' cwii ts'aⁿ na jeeⁿ yats'aⁿñe. (Cwii ñ'oomnco.)
- a) Xeⁿ mac'eⁿ cwii joo yuu na teincuu', cja' cwii joo yuu na tjaa ljo' ntjom'. (Cwii nnom na jndaa'.)
- aⁿ) ¿Aa ndicwaⁿ cwil'ana ts'iaaⁿ? (Cwii ñ'oomnco.)
- b) Jaa najndyee na ndyeti tjeii'a chuwa. (Cwii nnom na jndaa'.)
- c) Teinom' cajnda ntyjiiya 'o. (Cwii ñ'oomnco.)

Cal'ue' cheⁿncu' nt'om nchu'ljeii na nntsei'naⁿ na chona' we nnom cha'xjeⁿ na jnda sei'naⁿjndyee'.

Cjañjoom' ts'om' na...

Ticwii cwii ts'aⁿ na nntsei'naaⁿ ñenquii'cheⁿ tjachuii' chiuuwaa na nntsei'naⁿaⁿ, cantyjati chiuuwaa na mant'iaaⁿaⁿ nn'aⁿ na cwindye ñ'oomñeeⁿ. Ee tjachuii' xjeⁿ na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na ndye yocanch'u oo nn'aⁿ tquie nt'iaa' ts'aⁿ aa mata'jnaaⁿna oo aa ticata'jnaaⁿna ljeiiñeeⁿ, ndo' aa neiⁿncoo' nquiuna joona' oo aa tjanaⁿ. Macwe' jo' quia na nla'naaⁿya wandyo' na nntsañ'ooⁿ cwenta ñomtiuu 'naaⁿ ljeii mati macaⁿna' nlquigaⁿya cwenta chiuu laxmaⁿ nn'aⁿ na ndye ljeiiñeeⁿ, cha na nla'jndaa'ndyoyaaya juuna', xeⁿ na nndaḡ na nts'oo l'o' ndo' na nt'ia' ndaḡ nn'aⁿ na cwindye cha nntsei'noⁿ aa cwiqueⁿna cwenta ndo' xjeⁿñeeⁿ yati nla'noⁿna ljeiiñeeⁿ.

Mati macaⁿna' na nljei' na ts'aⁿ na nntsei'naaⁿ jom na nt'iaaⁿaⁿ chiuuwaa na xcweti na nntsei'naⁿaⁿ nchu'ljeii cha na ya nla'noⁿ nn'aⁿ juuna'.

C'uaa catsei'naⁿ ndo' queⁿ'ya' cwenta ljo' na matso nchu'ljeii na majndyeti.

Chanco ñ'eⁿ tyosa

Jach'ee xuee naquii' cwii jndaq̄ tquie, m'aaⁿ cwii catsiaⁿ na t'maaⁿñe. Jom cwiluiiñê *rey* 'naaⁿ cha'tsondye quioo' na cwic'eeⁿ naquii' jndaq̄ñeeⁿ.

Cwii xueeñeeⁿ, catsiaⁿ ljueeⁿeⁿ na tjatseicaañê nam'aⁿ nt'omcheⁿ nc'iaaⁿ'aⁿ na ya ñ'oom jom ñ'eⁿndye na m'aⁿ naquii' jndaq̄ñeeⁿ ndo' ñejomto we ti' na cwila'caandye to'na na jla'naⁿna nacjoom'm. Sqa jom cantyja na jeeⁿ cjeeñê jo' na ticandaq̄ na nla'cuee'na jom. Sqa cantyja na jeeⁿ jndei maleinoom, majndeito tjacañjom nc'eeⁿ cwii ts'oom mana tiooñê cha'waa na jaa'ñê, sqa meiiⁿ na ljo' mateicantyjannaaⁿ'aⁿ tooⁿ'oⁿ na jleinomnnaaⁿ'aⁿ na jndei, asta na tueⁿ'eⁿ waⁿ'aⁿ.

Ts'aⁿ na seiljeii ljeiimeiiⁿ: Jerónimo Ricardo Can Tec

Catseineiⁿ ndaq̄ nn'aⁿ na jndye ñ'oomwaa.

¿Ljo' ñ'oom cwila'neiⁿ nchu'ljeii na majndyeti?
¿Ñeeⁿ cantyja 'naaⁿ na seineiⁿna'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ljeii na jnda sei'naⁿya

Sei'noⁿa ljo' cwit'mooⁿ ntaⁿ ljeiimeⁿiⁿ.

mayuu' () **tiyuu'** ()

Seitsaⁿ'na' ja xjeⁿ na s'aaya jndyee nt'om ñ'oom na too' naquii' ntaⁿ ljeiimeⁿiⁿ.

mayuu' () **tiyuu'** ()

**Catsei'naⁿ cwentoo' “Cand'i nchqueeⁿ”,
na ñoom naquii' *Libro* na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ
tquiee ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿ
juuna' na c'uaa.**

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ cha na nlei'naⁿ'ti' na nntsei'naⁿ.

- Ñequio na ñemaaⁿ catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿ'na'.
- Catsa' cwentaa na ya nleic'uaa ndyueeñ'oom na matsei'naⁿ.
- Cal'ue' ñ'omtiuu na naqui na matseineiⁿ nchu'ljeii ndo' ñ'omtiuu na jnda we, catsei'naⁿ we ndyee nnom na tjachuii' ljeiimeⁿiⁿ, ndo' cant'ia' ndagⁿ nn'aⁿ na cwindye na matsei'naⁿ, nchii matseicatsuu' yuu na wjaantyjannom na matsei'naⁿ.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿ queⁿ cwentaa ljeii na ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na seiljeii oo na seiteincoo' juuna'. Joo ñ'oommeiiⁿ jeeⁿ macaⁿ'na' na nntsei'naⁿ joona' cwitjoocheⁿ na nntsei'naⁿ ljeiiwaa.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'na^{n'} ljo' na cwila'nei^{n'}na'.

C'o' ñ'oommeii^{n'} na mawax'eena' njom' ndo' catsei'nei^{n'} cantyja 'naa^{n'}na'.

¿Ljo' ñ'oom ndaḡ ljeii ts'aⁿ nacjoo' nchu'ljeii na majndyeti?

¿Chiuuwaa jndyu tsomwaa?

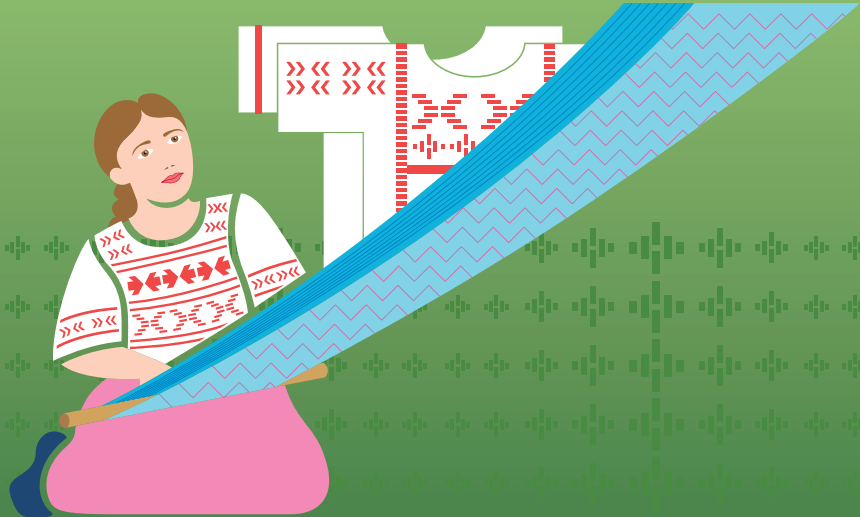
¿Yuu cwileil'uena'?

Cant'ia'ya' ndo' catsei'naⁿ tsomwaa.

YOLCUNCUE NA NDYEE NDAATYUAA

NTMOQⁿNA TS'IAANⁿ NA CWIL'ANA

Yolcuncue na m'aⁿ naquii' ndyee ndaatyuaa na matsq'ntjom cwii nntyjaa' ts'ondaa Guerrero, ntmooⁿna liaa na cwil'ana naquii' tsjoomna, NeIⁿnco' ntsquiag luaa xuee na 23 m'aaⁿya chi enero chu 2010, hora na 10 na cwitsjoom, nacjoo cancha xcwe tsjoom Suljaa.

 GUERRERO
GOBIERNO DEL ESTADO

SECRETARÍA DE
ASUNTOS INDÍGENAS

 Guerrero
Cumple

Catsei'naⁿ ljo' laxmaⁿ ñ'oom na ñjom ts'om
'naaⁿ ndo' cant'ia' cwaaⁿ ntyjaa' tsom *cartel*
nla'x'iaa'ndyena'.

Ñ'oom najndyee
na ñoom xqueⁿ tsom
Ljo' na matseineiⁿna'

¿Ñeeⁿ matsei'candii'?
¿Yuu ljeii ts'aⁿ juuna'?
¿Cwaaⁿ nluii jo'?

**YOLCUNCUE
NA NDYEE NDAATYUAA**

NTMQOON'NA TS'IAAN' NA CWIL'ANA

Yolcuncue na m'aⁿ naquii' ndyee ndaatyuua na
matsa'ntjom cwii nntyjaa' ts'on na Guerrero,
ntmqoⁿ na liaa na cwil'ana naquii' tsjoomna,
NeIⁿ nco' ntsquiga luua xuee na 23 m'aa'ya chi'
enero chu 2010, *hora* na 10 na cwitsjoom,
nacjoo cancha xcwe tsjoom Suljaa.

GUERRERO
GOBIERNO DEL ESTADO

SECRETARÍA DE
ASUNTOS INDÍGENAS

Guerrero
Cumple

Aa mantyji' na...

Tsom *cartel* luaa' cwii tsom na matseicandii cantyja 'naaⁿ cwii nnom, cwii na leit'maaⁿ, na cwiwil'ua cwii nnom 'naⁿ, cwii joo yuu na ntjomndye nn'aⁿ na leineiⁿ ñ'oom' *partido*, oo na ncwinom cwii nnom na ya nt'iaa ts'aⁿ, oo nt'omcheⁿ.

Ñ'oom na chuu' nacjoo' tsomwaa jeeⁿ jndana' ndo' tijndye teiljeiina', ee cantyja na ñecwii (12 *segundo*) na cwint'iaa nn'aⁿ juuna' quia na 'bona ñ'eⁿ w'aachom. Jndaa' macaⁿna' cwaaⁿ cwii nnom “cwaaⁿ”, “yuu” ndo' “ljo” leit'maaⁿ oo cantyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na luui. Tsomwaa mati l'uena' na nntseicandiina' cantyja 'naaⁿ ñecwii nnom ñ'oom, cha'xjeⁿ na: catyja 'naaⁿ ts'iaaⁿ na jnda s'aa ngobiernom.

Catsa' cwii tsom *cartel* cwil'ueendyu' ñ'oommeiiⁿ.

Naquii' na nquiom ncuee ljaa' mati nlei'nom catsondye na nc'oox'iaandyeyo', ndo' jo' na nluii cwii tsom *cartel* cha na ndye nn'aⁿ...

¿Ljo' ñ'oom nntseljei' xqueⁿ tsom?

¿Ljo' 'naⁿ catyja 'naaⁿ nntseicandii'?

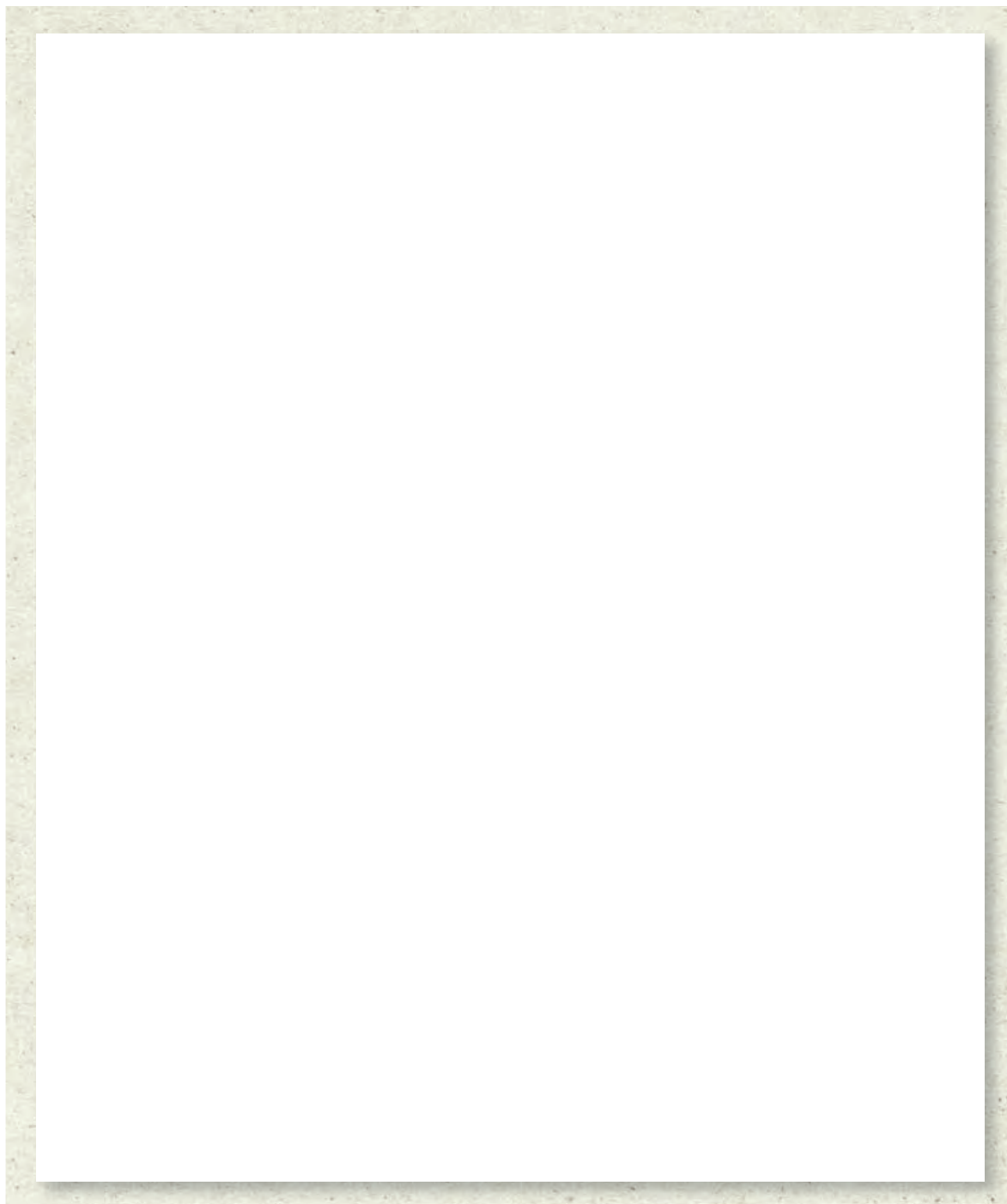
¿Yuu nncwaa xueewaa'?

'Ñeeⁿ oo 'ñeeⁿ joo na nntseicandii tsomwaa'?

¿Ljo' ndibujo nt'iom' nacjoo'na'?

Ñequio ñ'oom na t'o' na tax'eena' njom' na teiljeii
nandye, catsa' cwii tsom *cartel*.

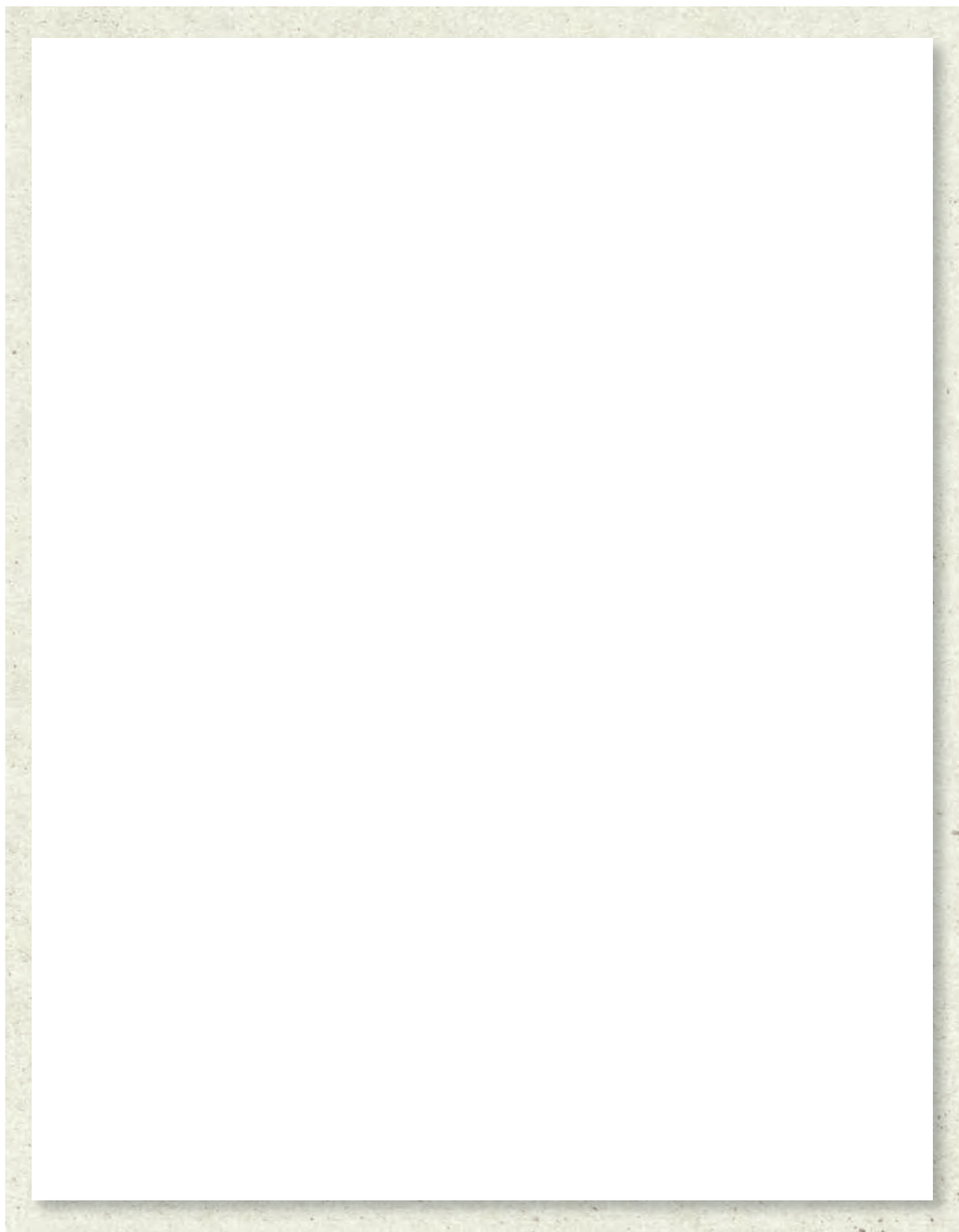
Cant'ia'nnda' ljo' na jnda seiljei', xeⁿ na lcaⁿna' na nntseyoo'ndyu' cjaañ'oom' cwenta ñ'oommeiiⁿ.

Catsa' cwii 'naaⁿ ✕ yuu na ñoom aa Mayuu' oo aa Tiyuu', cantjyati ljo' na mawax'eena' njom'.

	Mayuu'	Tiyuu'
¿Aa tijndye ñ'oom chuu tsomwaa?		
¿Aa matseicandiina' ljo' na ncwaa?		
Aa matsona' cwaa ⁿ ndo' yuu na ncwaa ts'iaa ⁿ waa?		
¿Aa chuu tsom cartelwaa ndibujo?		
¿Aa ndya' ncjawee' n'om nn'a ⁿ juuna'?		

Cant'ia' aa majndye ñ'oommeiiⁿ chuu tsom *cartel*.

Xeⁿ na ticjaañjoom' nntsa' tsom cartel cha'xjeⁿ na
macaⁿna' quia jo' catsa' xco' juuna' ljoo

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom CURP ndo' tsom *cartel*. Aa nndag nntsu' meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na la'xmaⁿ nnommeiiⁿ.

Tsom CURP

Tsom *cartel*

Catseiljei' ndo' catseineiⁿ.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ñomndaa

Joo ljeii na chuu' nacje, cwjaa'ndyu' cwii 'naaⁿ tsei ljo' na maljei' na xuii' teiljeii na cwii cwii joona'. Cant'ia' cha'xjeⁿ na jnda tuii.

tscoom-lcoom

caso-catso

cachom-cañom

tsjo'-ljo'

catsco-calco

lochom-loñom

yuscu-yolcu

catscu-calcu

cax'oo-canc'oo

taxua-tancua

Na matsei'tiuu' 'u ljo' ts'iaaⁿ' na cwichuii'
ndyueeñ'oom ñequio nc'iaana' catseiljei' nacjoo'
'naaⁿmeiiⁿ ljo' na 'u matsei'noⁿ'.

Catseix'iaa'ndyu' ñequio cwii 'naaⁿ joo ndyueeñ'oom
na chuu', ñequio ndibujo 'naaⁿna'.

candiu

chio'

catscaa

ndio'

catiu

calcaa

catso

caso

catsq

candq

Catsa' cwii ✓ ts'om 'naaⁿ na ñenquiee nqui xeⁿ
na juu ndibujo na ñoom, matseix'iaa'ñena' ñequio
ndyueeñ'oom na candaa' na teiljeii ts'omna' ndo'
cwii ✗ xeⁿ na tyootseix'iaa'ñena'.

Cwinqiioo' **yolcunch'u** tajndyoo'.

☐

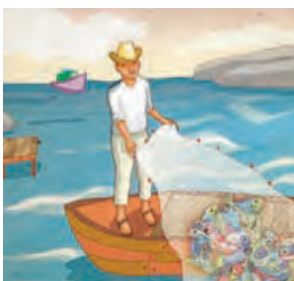

Cwil'a **yolcu** nchquiaa.

☐

Cwila'xuaa **calue'** ntsmei^{n'} Juaⁿ.

☐

Cwiwe **canom** ndaa.

☐

Macwjei' Lom **calcaa** ts'om jndaa.

☐

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' cwjaa'ndyu' cwii 'naaⁿ joo ndyueeñ'oom na ma'moⁿna' 'naⁿ na jndye ndo' ñequio cwii 'naaⁿ tsei catseitq' joo ñ'oom na ma'moⁿ 'naⁿ na tijndye.

S'aa Leico cwii **w'aa** xquie' ndo' jndye **n'oom** teil'uee'ñê sqa xqueⁿ w'aa ñecwii **ts'oom** tco ljo. Jo' na matsoom nnom scoom'm cwa xeⁿ jndye **l'aa** nnts'aaya cwa ndya' jndye n'oom nl'uena', jeeⁿ neiiⁿ scuu' Leico na xco waⁿaⁿ jo' na matsoom: Je' macaⁿna' cwii tsqui' na ntyja ljo ndo' mati macaⁿna' cwii ts'uaa xco. Mayuu' matso Leico sqa ja jnda seijndaya **l'uaa** ndo' **luee** na nleil'uee'ndyo cwe' na macaⁿna' je' ñecwii **tsuee** ndo' ñecwii **ts'uaa** na nleil'uee'ndyo.

Catsa' 5 ndyueeñ'oom na candaq' na nncwil'uee'ndyu' joo ñ'oom na cwit'mooⁿ 'naⁿ na tijndye, na ljei' naquii' nchu'ljeii na majndyeti na sei'naⁿ.

Catsa' 5 ndyueeñ'oom na candaa' na
nncwil'uee'ndyu' joo ñ'oom na cwit'mooⁿ 'naⁿ na
jndye, na ljei' naquii' nchu'ljeii na majndyeti
na sei'naⁿ'.

Leisiom 3

Ñ'omtiuu 'naaⁿ ts'iaaⁿwaa:

- ◆ Cant'ia'ya' chiuuwaa tsom reciwo chom ndo' ndibujo na chuuna', cha na nndaḡ nntsei'noⁿ ljo' na matsona'.
- ◆ Catsei'noⁿ chiuuwaa na tjawinchu' na tuii tsom reciwo chom cha na nndaḡ ncwajnaⁿ xjeⁿ ntaⁿ na tseixmaⁿna'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' queⁿ cwenta ñ'oom na naqui na matseicandii tsom reciwo chom cha na joona' ntei'jndeina' 'u quia na macaⁿna'.
- ◆ Catsei'naⁿ na c'uaa cwii taⁿ ljeii ndo' cal'ue' ñ'oom na naqui na matseineiⁿna'.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu na ya nleiljeii nacjoo' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta.
- ◆ Catseiljei' cwii tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta ñequio ñ'omtiuu na 'u jndaḡ sei'jndaa'ndyu'.
- ◆ Cant'ia'ya' ndo' catseyoo'ndyu' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta xeⁿ na macaⁿna'.
- ◆ Cal'ue' chiuuwaa na tjawinchu' na tuii nommeiiⁿ, tsom reciwo chom ndo' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta.
- ◆ Cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿ nom na jndaḡ teiljeii, tsom reciwo chom ndo' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta.
- ◆ Cant'ia' aa ñecwii xjeⁿ la'xmaⁿ nommeiiⁿ, tsom reciwo chom ndo' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta.
- ◆ Cal'ue' cwaaⁿ xjeⁿ cwiwil'ue ndyueeñ'oom na ma'moⁿna' cha'na 'naⁿya, 'naⁿ, 'naaⁿya, 'naaⁿaⁿ cha na nndaḡ nntsei'noⁿ chiuuniom na teiljeina'.

Cant'ia' ndibujo na ñoom ndo' catsei'naⁿⁱ ljo' na matseineiⁿⁱna'.

150

¿Cwaaⁿ tsom ñ'loom' na cwila'neiⁿ nn'aⁿ?
¿Ljo'na' matsei'tiuu' na matseicandii tsomwaa?
¿Yuu l'ue tsomwaa?

Cal'ue' nacjoo' tsom tmeiⁿ 'naⁿ ndibujo na ñoom nacjoo' tsom reciwo chom. Catsei'naⁿ ljeii najndyee ndo' na jaawe na ñoom xqueⁿ tsom, xjeⁿntaⁿ ljeii na chuuna' ndo' catseineiⁿ ljo' na 'u sei'noⁿ na matseineiⁿna'.

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'.

¿Ljo' matsei'tiuu' na cwit'mooⁿ ljeii na nt'maⁿ?

TSOM RECIWO CHOM									
		Nataa t'ma' Reforma numero' 164 Col. Juárez, Sndaa', D. F. 06600 RFC CEF370814-QN			Numero' ts'iaa ⁿ na cwiluii 328 090 502 439				
WATS'IAA ⁿ SNDAA' NA CWILUITQUIEÑE CANTYJA 'NAA ⁿ CHOM									
Xuee' ts'a ⁿ ndo' yuu mac'ee ⁿ					Cwanti nñjoml'ua na cha'tsoñ'e ⁿ				
LOPEZ GARCIA LIBRADO BENITO JUAREZ 12 CP. 00000 X LA PAPELERIA YAMI XOCHISTLAHUACA XOCHISTLAHUACA, GUERRERO					\$102.00 (Cwii sianto waljoo' wejje ⁿ 00/100 M.N.)				
Xuee na cwimandg na wanaa ⁿ na nñjoml'ua:					21 marzo10				
Cwituxe ⁿ chom na cwiwil'ue					Yuu cwiwil'uena: Luxjo chom				
Numero' xjo' na macu'xe ⁿ chom	Cwanti chom na teil'ue je'	Cwanti chom na teil'ueya	Mult.	Cwanti chom cwiwil'ue xje ⁿ hora	Chom na tijndyeti 18 1				
24A8X2	00427	00312	00001	115					
Chi' na teil'ue chom		Cwanti xuee'	Cwanti chom cwiwil'ue na ticwixuee		Cwanti na nñjoml'ua chom				
11 NOV A 08 ENE 10		58	kWh 1.98		Ncuae' na ⁿ kWh Chiuu xje ⁿ Cwanti tje'na' 'Na ⁿ naqui na nñjoml'ua 115.0000 0.685 78.77 Na cwiijom 115.0000 78.77				
Chiuuwa na jndg ñetel'ue chom									
Cwanti na nñjoml'ua ticwii we we chi'	Ene	Mar	May	Jul	Sep	Nov	Yuu na teinchu'ya cwanti na nñjoml'ua		
2009					88	106	118	Chom na teil'ue 78.77	
2010	115							IVA 16% 12.60	
Cwanti na matejindeii gobiernom									
Chiuu xje ⁿ chom na teil'ue					\$477.38				
Cwanti nñdeijindeii gobiernom					\$398.61				
Ljo' na maca'na' na nñjeii ts'a ⁿ									
Cwile'yoondyatyaya ts'iaa ⁿ cha yati ndy'ntjoo' ya Numero' luxjo' na lcwa' ts'a ⁿ 071									
Tsom factura:					GZ				
Numero' fallo:					000000021697				
Numero' na teinom tsom:					3020				
Chu na teinom tsom:					2010				
No. certificado:					00001000000100809817				
					Tsa'mats'iaa ⁿ Sndaa' ticjawee' ntyjee ⁿ ts'iaa ⁿ na tijuj, ñeqiandyu' u nndag ntyaohndyatyaya 01800/UNCION nndag ntseicandi' Wats'iaa ⁿ na cwiluitquiene na nndag ntseicandi' ts'a ⁿ ljo' na ticjawee' ntyjee ⁿ oo na nndag ntyaohndyatyaya 01800/UNCION nndag ntseicandi' ts'a ⁿ ljo' na ticjawee' ntyjee ⁿ Chi', hora ndo' yuu na lju' tsomwaa: 13 Ene 10 03:00 na matmaa'. Tijoom Ndyawee ts'andag Guerrero				
					Cwe' ñ'ee ⁿ bancos ndo' ntiomnta nt'ma ⁿ nanndag nntioml'ua' reciowwaa na cwe'yu.				

¿Cal'ue' xjeⁿ ntaⁿ na chuu tsomwaa?

Ñequio cwii 'naa' catseix'iaa'ndyu' ñ'oom na majo'ndyo mawax'eena'.

¿Ñee' m'aa' tuee'na
tsomwaa?

102 xje' tsjo'ñjee'

¿Cwanti maca'na'
na nñjoml'ua na
cha'tsoñ'e'?

López García Librado

¿Cwaa' maca'na' na
ntioml'uaa'?

Tjooche' na
ncwe'cañoomna'

C'o' ñ'oommei' na mawax'eena' njom'.

¿Cwaa' ntyjaa' tsom reciwo chom nljei' cwanti xuee na 'u
ntioml'ua'?

¿Cwaa' ntyjaa' tsom reciwo chom nljei' cwanti chom na
teil'uee'ndyu'?

Ñequio cwii 'naa' catseix'iaa'ndyu' ñ'oom na majo'ndyo cantyja 'naa' tsom reciwo chom.

Xuee' ts'a'ndo' yuu mac'ee'

Cwanti nñjoml'ua na cha'tsoñ'e'

Cwituxe' chom na cwiwil'ue

Yuu na teinchu'ya cwanti na nñjoml'ua

Xuee na cwimacandá na wanaa' na nñjoml'ua

TSOM RECIWO CHOM									
			Nataa t'ma' Reforma numero' 164 Col. Juarez, Sndaa', D. F. 06600 RFC CEF370814-QN				Numero' ts'iaa' na cwiilui		
W'ATS'IAA' Sndaa' NA CWILUITQUIEÑE CANTYJA 'NAA' CHOM							Cwanti nñjoml'ua na cha'tsoñ'e'		
Xuee' ts'a'ndo' yuu mac'ee'									
							Xuee na cwimandá na wanaa' na nñjoml'ua:		
Cwituxe' chom na cwiwil'ue									
Numero' xjo' na macu'xe' chom	Cwanti chom na tei'ue je'	Cwanti chom na tei'ue ya	Mult.	Cwanti chom cwiwil'ue xje' hora					
							Yuu cwiwil'uena:	Luxjo	chom
							Chom na tijndyeti	18	1
Chi' na tei'ue chom		Cwanti xuee'	Cwanti chom cwiwil'ue na ticwiixuee		Cwanti na nñjoml'ua chom				
11 NOV A 08 ENE 10		58	kWh 1.98		Ncuae' na'	kWh	Chiuu xje'	Cwanti tjei'na'	
					'Na' naqui na nñjoml'ua	115.0000	0.685	78.77	
					Na cwiitjom	115.0000		78.77	
Chiuwaa na jndá ñetei'ue chom									
Cwanti na ñeñjoml'ua ticwii we we chi'	Ene	Mar	May	Jul	Sep	Nov			
2009				88	106	118			
2010	115								
Cwanti na mateijndei gobiernom									
Chiuu xje' chom na tei'ue					\$477.38				
Cwanti ndeijndei gobiernom					\$398.61				
Ljo' na maca'na' na nñjei ts'a'									
Cwilei'gondyotyaya ts'iaa' cha yati ndy'htjog'ya Numero' luxjo' na lcwa' ts'a' 071									
Tsom factura:					GZ				
Numero' folio:					000000021697				
Numero' na teinom tsom					3020				
Chu na teinom tsom:					2010				
No. certificado:					0000100000100809817				
									Cwe' ñ'ee' bancos ndo' ntiomnta nt'ma' nanndag nntioml'ua' reciwo waa na cwe'yu.
									Tsa'mats'iaa' Sndaa' ticjawee' ntyjee' ts'iaa' na tijju', ñequiondyu' u' nndag nlay'gondyotyaya 01800FUNCTION nndag nntseicandil Wats'iaa' na cwiitiquieñe na nndag nntseicandil ts'a' ljo' na ticjawee' ntyjee' oo na nndag ntyjee' ñ'oom jo' numero' luxjowaa 018007119644 Chi', hora nda' yuu na lju' tsomwaa: 13 Ene 10 03:00 na matmaa'. Tsjom Ndayaawe ts'ondaa Guerrero

Aa mantyji' na...

Tsom reciwo chom, luad' cwii tsom na ñ'oom cwanti chom na 'u jnda teil'uee'ndyu', cwanti na macaⁿna' na ntioml'ua' juuna' ndo' cwaaⁿ xuee na cwimacanda na wanaaⁿ na nñjoml'uana'. Jeeⁿ macaⁿna' na 'u ncwajnaⁿ ñ'oom na chuuna' cha na 'u ntioml'ua' cantyhati xjeⁿ na macaⁿna'.

Ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti cha'xjeⁿ na macaⁿna'.

- a) Tja'naⁿ ljo' ljeiya. (Na chjoo' ts'om'.)
- aⁿ) ¿Chiuuwaa m'aaⁿndyu'? (Na neiⁿ!)
- a) Luad' nquio nt'omcheⁿ nam'aⁿ. (Na chjoo' ts'om'.)
- aⁿ) Jnda tyjee' ndaalua'. (Na neiⁿ!)

Cal'ue' nt'om nchu'ljeii na nntsei'naⁿ na chona' we nnom cha'xjeⁿ na jnda sei'naⁿjndyee'.

Cjañjoom' ts'om' na...

Quia na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa, macaⁿna' na nnts'aaⁿ nc'ua na nñenquiaaⁿ jñeeⁿeⁿ cha'xjeⁿ na macaⁿna', cha na nnda nntsei'noⁿ ts'aⁿ ljo' na ñe'catso ljeii na matsei'naⁿaⁿ.

Cha na jndaa', chiuuwaa na nntsei'naⁿ, lqueⁿya' cwenta, asta meiiⁿ cwe' quiana 'u nñenquiu' ñequio ljeii, sga jnde'na' na nñenquiaa' tonom, chiuu na wjaatseineiⁿ ljeii, macaⁿna' na 'u nntseit'maaⁿndyu' *puntos* ndo' chiuu na nnts'aana' na nncjaawee' n'om nn'aⁿ ljo' na 'u matsei'naⁿ.

C'uaa catsei'naⁿⁱ nchu'ljeii na majndyeti.

Tjoocheⁿ na nntsei'naⁿⁱ na c'uaa: cwitaaⁿⁱ yâ njom' na catsei'naⁿⁱ ljeiiwaa na ñencu' ndo' na ñemaaⁿⁱ. Cal'ue' ñ'omtiuu 'naaⁿⁱ na' ndo' catsa' nc'ua na catsei'noⁿⁱ ljo' l'ue ts'om ts'aⁿ na seiljeii juuna' cwentaa nn'aⁿ. Jndye ndii' cjacona' na catsei'naⁿⁱ cwityjoocheⁿ na nntsei'naⁿⁱ juuna' na c'uaa.

Rey chjoo

(Cwii taⁿⁱ ljeii: Na tseixmaⁿⁱ na' cantyja 'naaⁿⁱ cajndye)

...Tso cajndye nnom
Rey chjoo:

“Jeeⁿ cwajndii chiuu na
wa'ndo'a: Ja quitseicwja
caxti na lquiqa ndo' nn'aⁿ
je' cwijndoona ja na
ñe'la'cuee'na. Cha'tsonde
caxti ñecwii xjeⁿ maⁿⁱ na
ndo' mati joo nn'aⁿ
ñecwii xjeⁿ maⁿⁱ na'.
Ndo' na luaa' ja jnda
teincjooya. Sga xeⁿ na
'u nntseixiom' ja, cha'waa
chiuu na wa'ndo'a
nchuii'na' jeeⁿ neiⁿ ncoo'
nncwa'ndo'a.

“Ncwajnaⁿa cwii nnom na nncjañ'oomna' ja yuu na ndoo' ntyjii xeⁿ til'uendyo. Ndoo' ntyjii na ñequio nn'aⁿ 'u nndga nntsa' na nnts'aana' na nndga nluii'a naquii' tsue' yuu na mac'aⁿya cha'cwijom na matseyoo'ñe cwii cantsiom ts'aⁿ quia na mandii ts'aⁿ ñ'oom na matseineiⁿna'. Ndo' mati xeⁿ nlqueⁿ cwenta, ¿aa mant'ia' lqueeⁿ *trigo* na niom la'ñeⁿ? Ja meiiⁿ ti^quicwa'a tyoo' na quiluii ñequio joona', jo' chii meiⁿncwii tja'naⁿ ljo' cwitei'jndeina' ja. ¡Jeeⁿ chjoo' ts'ooⁿ!

“Sga 'u na niom sooxqueⁿ colo s'om cajaⁿ. ¡Jeeⁿcheⁿ ndya' ya! Xeⁿ cwe' na ndga nntseixiom' ja, ee xjeⁿñeeⁿ quia na nt'iaya su na niom lqueeⁿ *trigo* nnts'aana' na nncjañjoom' ts'ooⁿ sooxqueⁿ. Ndo' xjeⁿñeeⁿ ndya' neiⁿya na nt'iaya na jndei m'aaⁿ jndye naquii' lqueeⁿ *trigo*.”

Antoine de Saint-Exupéry.
El principito.

México: Editores Mexicanos Unidos
1996, pp. 74-75

Catseineiⁿ ñequio nn'aⁿ na jndye na sei'naⁿ ñ'oommeiⁿ.

¿Ljo' ñe'catso ljeii na sei'naⁿya?

¿Neeⁿ cantyja 'naaⁿ matseineiⁿna'?

¿Chiuu matsei'tiuu' na nndga cwentowaa'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ljeii na jnda sei'naⁿya

Sei'noⁿa ljo' cwit'mooⁿ ntaⁿ ljeiimeⁿiⁿ.

Mayuu' () **Tiyuu'** ()

Seitsaⁿ'na' ja xjeⁿ na s'aaya jndyee nt'om ñ'oom na too' naquii'
nchu' ljeii na majndyeti.

Mayuu' () **Tiyuu'** ()

**Catsei'naⁿ cwentoo' “Catsue' ñ'eⁿ cats'oⁿ”,
na ñoom naquii' *Libro* na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ
tquiee ndo' c'omc'eendyu' na nntsei'naⁿ
juuna' na c'uaa.**

Cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ cha na nlei'naⁿ'ti' na nntsei'naⁿ.

- Ñequio na ñemaaⁿ catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti ndo' nl'ue'
ñ'omtiuu 'naaⁿ'na'.
- Catsa' cwenta na ya nleic'uaa ndyueeñ'oom na matsei'naⁿ.
- Cwajnaⁿ jndye 'naaⁿ cwii cwii nchu'ljeii na matsei'naⁿ,
cha nndaⁿ nntsei'naⁿ joo ljeiiñ'eeⁿ cha'xjeⁿ na macaⁿ'na'.
- Tyjoocheⁿ na nntsei'naⁿ queⁿ cwenta ñ'oom najndyee na
ñoom xqueⁿ tsom na nntsei'naⁿ, ljo' numero' ntsquii tsom
na teiljeiina', 'ñeeⁿ juu na seiljeii oo na seiteincoo' juuna'.
Ñ'oommeiiⁿ nleil'uee'ndyu' na nntsu' joona' cwitjoocheⁿ na
nntsei'naⁿ.

Cant'ia' ndibujo na chuu' ndo' catsei'na^{n'} ljo' na cwila'nei^{n'}na'.

Ti'nc'iaaya nlca^{n'}na' cwii ts'a^{n'} na nnteijndeii jaa na nntseiljeii ljo' na jaa m'maa^{n'}ya ñjaa^{n'}. ¿Ñee^{n'} ya nnts'aa juuna'?

C'o' ñ'oommeii^{n'} na mawax'eena' njom' ndo' catseinei^{n'} cantyja 'naa^{n'}na'.

¿Ljo'na' oo ljo' tsom maca^{n'}na' nluii naquii' jomntawaa'?

¿Chiuuwaa na maxje^{n'} jndyu tsomwaa'?

¿Cwaa^{n'} na maca^{n'}na' na l'aaya cwii tsom na luua' waa'?

Cant'ia' ndo' catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

TSOM ACTA NA CWILEIWE' NA TUAA JOMNTA

Naquii' tsjoom Suljaa', na mañejuu ndaatyuua, ts'ondaa Guerrero, jnda tuee 12:00 hora xuee na 16 m'aaⁿ chi' mayo chu 2010, nn'aⁿ na chuu ncuee nmeiiⁿ tjomndyena "wats'iaaⁿ tyuua", CC. Roberto Nieves Castro, tsaⁿmats'iaaⁿ cwentaa tyuua, Raul Díaz Castro, tsaⁿtseiljeii 'naaⁿ tyuua, nn'aⁿ m'aⁿ nn'iaaⁿ njoomnch'u ndo' nt'omcheⁿ nn'aⁿ na niom ndyuua, ñ'eeⁿ na naquii' jomnta na tuua na teijndaa na nleiiyo xqueⁿ wats'iaaⁿ tyuua.

1. Teijndaa na xuee na 17 hasta 21 m'aaⁿ chi' ndo' manejuu chu, cha'tso nn'aⁿ na niom ndyuua na tixocandag ñequia ts'iaaⁿtjom joona ñequiana ts'iaaⁿndagna noom ts'aⁿ qui'ñom s'om.
2. Jndyeti nn'aⁿ na niom ndyuua tancweena na nl'ana ts'iaaⁿtjom na nnaⁿ na naquii' smaⁿ na xuee 23 hasta 27 m'aaya chi' waa oo hasta na nlei'ndgna ts'iaaⁿ.

Tsom actawaa teiwe'na hora na 14:00 na matmaaⁿ xuee na 16 m'aaⁿya chi' mayo chu 2010, ndo' xcwe cwil'uena yuu na macaⁿna'.

Matseit'maaⁿe'ñe'u

Tsaⁿmats'iaaⁿ cwentaa
tyuua tsjoom suljaa'

C. Roberto Nieves Castro

Tsaⁿtseiljeii 'naaⁿ tyuua
tsjoom suljaa'

C. Raul Díaz Cruz

C'o' ñ'oommeiiⁿ.

Cant'ia' tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta ndo' cwjeii'ndyu' naquii' leistawaa ndo' catsa' 'naaⁿ ✕ cwaaⁿ ñ'oom na macaⁿna' na 'ooñ'eeⁿ nacjoo' tsomwaa.

1. Ñ'oom najndyee na ñoom xqueⁿ tsom	
2. Xuee	
3. <i>Hora</i> na jnaⁿna'	
4. <i>Hora</i> na tquie nn'aⁿ na nla'jomndye	
5. <i>Hora</i> na jnda	
6. Cwanti ntsuula	
7. Chiuuniom liaa cwee' nama'n'iaaⁿ	
8. Cwanti nn'aⁿ ty'entyjaa' jomnta	
9. Nama'n'iaaⁿ na ty'entyjaa'	
10. Yuu cwijom	
11. Chiuuwaa yuu na tjomndye nn'aⁿ	
12. Ñ'oom na leijndaa (tsom na teiljeii ñ'oom na leijndaa)	

Aa mantyji' na...

Tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta luaa' cwii tsom na matseicandii ljo' ñ'oom na teijndaa' ndo' mati ljo' ñ'oom na teineiⁿ naquii' cwii jomnta 'naaⁿ cameitye, jomnta 'naaⁿ lotye yocanch'u, jomnta 'naaⁿ nama'n'iaaⁿ, ndo' nt'omcheⁿ nnom. Nchii nleiljeii cha'tsoñ'eⁿ ljo' na teineiⁿ xeⁿ chii tomti ljo' na macaⁿtinda' cha'xjeⁿ na cwaaⁿ tuaa jomnta, ljo' *hora*, ljo' ts'iaaⁿ na tuaana', ljo' ñ'oom teineiⁿ, 'ñeeⁿ t'om naquii'na', nn'aⁿ na l'a firmaⁿ ndo' cwaaⁿ ñ'oom na teijndaa'.

Catsa' cwii tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta cwil'uee'ndyu' ñ'oommeiiⁿ.

W'aa scwela na jndyu “Vicente Guerrero” tuaa jomnta lotye yocanch'u cha na...

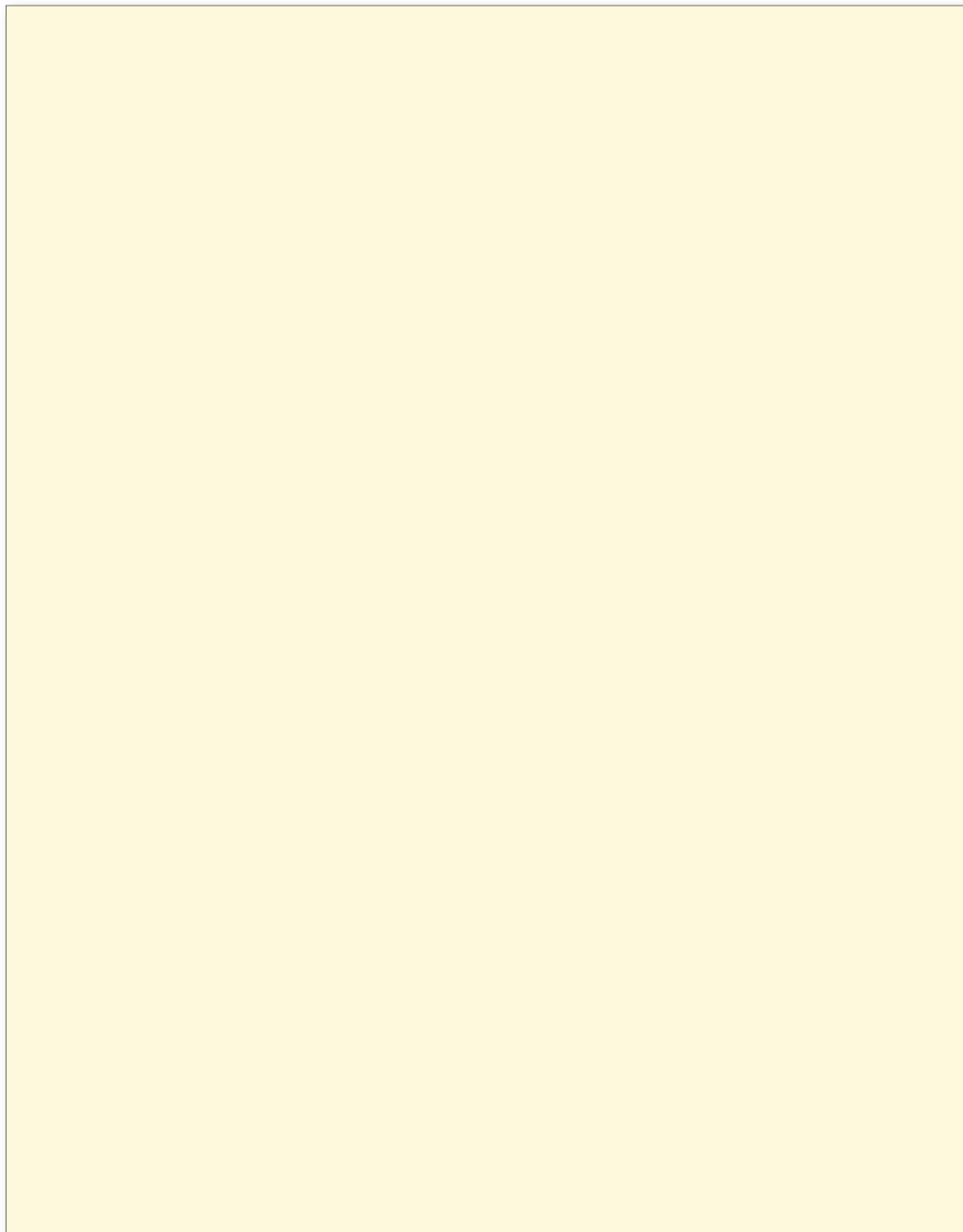
Catseiljei' ljo' ts'iaaⁿ na tuaa jomnta lotye yocanch'u.

Catseiljei' cwaaⁿ tjomndyena, ljo' hora ndo' yuu.

Catsa' cwii leista catyja 'naaⁿ ñ'oom na jla'jndaa'ndyena.

Ñequio ñ'oom na t'o' na teix'eena' njom' na teiljeii
nandye, catsa' cwii tsom *acta* na cwileiwe na tuaa
jomnta.

Cant'ia'nnda' tsom *acta* na sa' na tuaa jomnta, c'o' ñ'oom na mawax'eena' nmeii' ndo' xe' lca'na' na catseiyo'o'ndyu' tsomwaa.

¿Aa ntsei'ng' ts'a' ljo' ts'iaa' na tuaa jomnta lotye yocanch'u?

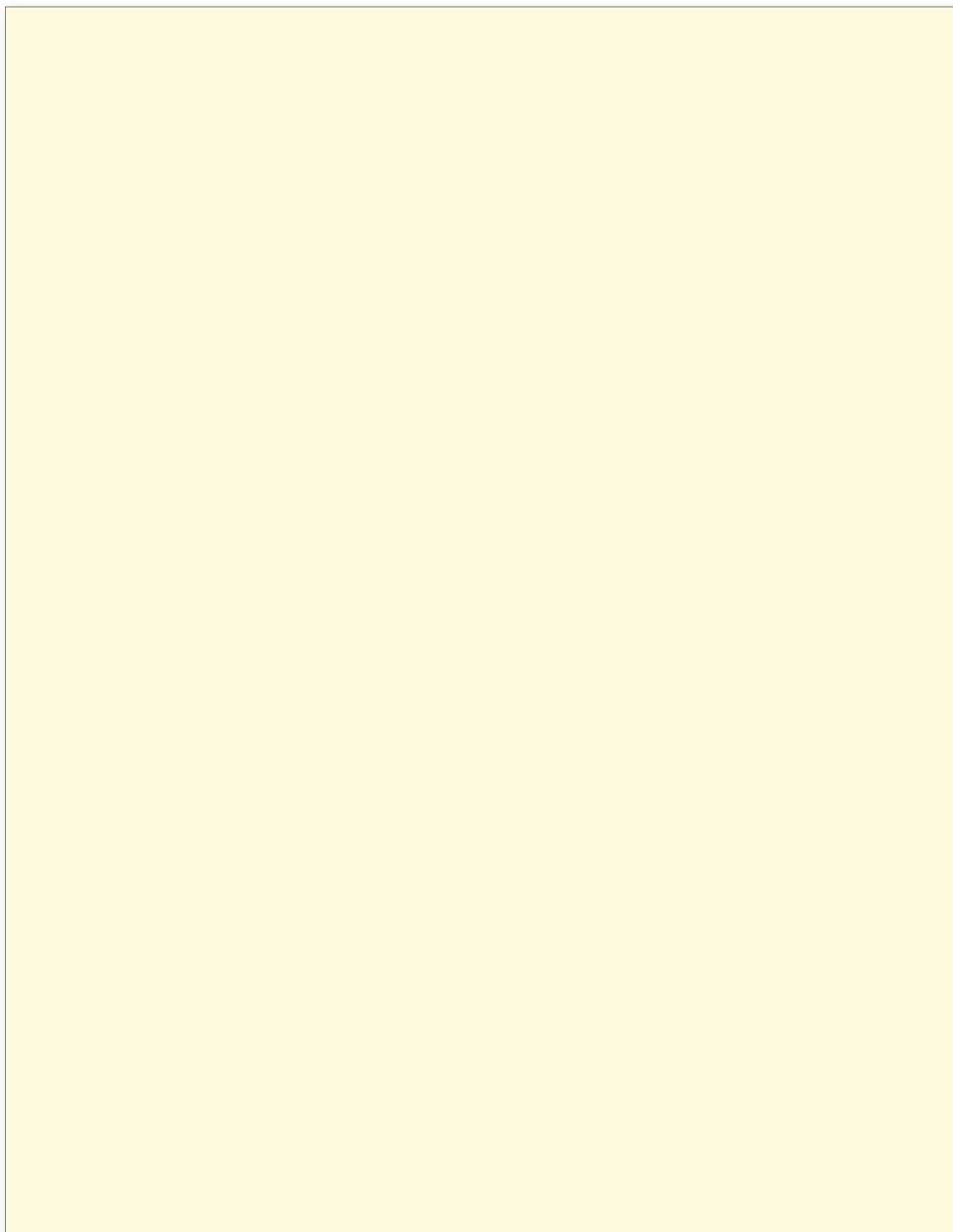
¿Aa chuu' ljo' na teijndaa'?

¿Aa ndaa ljeii ts'a' cwaa' ndo' yuu tuiina'?

¿Aa tuii firma' nacjoo'na'? ¿Ñee' s'aa firma'?

Xeⁿ na ticjaañjoom' nntsa' tsom *acta* na tuaa
jomnta cha'xjeⁿ na macaⁿna' quia jo' catsa' xco'
juuna' ljoo.

Chiuuwaa na nntseijom' nchu'ljeii na majndyeti

Naquii' leisiomwaa nt'iaaya tsom *acta* na cwileiwe na tuaa jomnta ndo' tsom reciwo chom. Aa nndaga nntsu' meiiⁿ ñe'ndyee nnom chiuu na tseixmaⁿ cwii cwii tsomwaa.

Tsom *acta* na cwileiwe
na tuaa jomnta

Tsom reciwo chom

Catseiljei' ndo' catseineiⁿ.

¿Yuu cwichuii'na'?

¿Cwaaⁿ xjeⁿ ndo' yuu cwiwil'ue cwii cwii nommeiⁿ?

¿Ljo' ts'iaaⁿ na nntseiljeii ts'aⁿ joona'?

Matseitiuuya cantyja 'naaⁿ ñomndaa

Ñequio na maqueⁿya'ya' cwenta, catsei'naⁿ
nchu'ljeii na majndyeti, cant'ia' nchu'ljeii na too'
'naaⁿ.

Je' jeeⁿ ya na naquii' **tsjoomya** mawaa cwii joo
yuu na nla'naaⁿ yolcu na nntuaana jnom ndo' naⁿnom
na nntjo^o'na **ndolei 'naaⁿna** ee luaa' yuu na nnda^a
nnteijndeina' jaa na nlei'naaⁿya cwii cwii nnom ts'iaaⁿ.

Ja matseitiuuya na nncj^oya na nntsei'naⁿya
na nncwaaya jnom, cha na nnteijndeina' ja na nnda^a
nncwantjoⁿya tsjo'ñjeeⁿ na nncwil'uendyo. Ndo' 'u je'
Ralia, ¿aa nncja' na nntsei'naⁿ na nncwa' jnom?, xeⁿ
na nncja' cja'ñ'loom' nomxjo' ñ'eⁿ **tso'ndyo'** cha na mati
joona nncwi'naaⁿna na nntuaana jnom, cha
na nnts'aana' ndyeendyo'cheⁿ nncwi'naⁿyo', ee xeⁿ na
joona nnc'oona quiajo' **tsondyo** mati jom matsoom
na nncjaⁿ ñ'eⁿndyo na nntsei'naⁿaⁿ na nncwaaⁿ jnom,
ee jeeⁿ jnaaⁿaⁿ na ñenqueⁿ nncjaⁿ ñ'eⁿndyo.

C'o' ñ'oommeiiⁿ na mawax'eena' njom'

¿Cwaaⁿ tsjoom ñ'oom' cwila'neiⁿ nn'aⁿ naquii' ñ'oomwaa?

¿Ljo'ts'iaaⁿ na tjoondyena tsjo'ñjeeⁿ?

¿Ñeeⁿ cwii joona na nntseicandiiti nt'omcheⁿ nc'iaa'?

¿Ts'aⁿ na wjatsei'naaⁿ 'ñeeⁿ ñ'eⁿ wjaⁿ?

**Ñequio ñ'oomtiuu 'naⁿ catseineiⁿ chiuu la'xmaⁿ
cwii cwii nnom cantyja 'naaⁿ joo nchu'ljeii na teil'ue
naquii' ñ'oomwaa.**

Ñequio ndyueñ'oom na candaa'nmeiiⁿ, cwjaa'ndyu' cwii 'naaⁿ tsei ñ'oom na matsona' na 'u 'naⁿ (xuaa 'naⁿ), cwjaa'ndyu' cwii 'naaⁿ ñ'oom na matsona' na jom 'naaⁿ'aⁿ juu 'naⁿ'ñeeⁿ (chetsja' 'naⁿ) ndo' cwii x, ñ'oom na matseineiⁿna', na jaa 'naa'ya (tsjoomya).

W'aya nquio ntyjo.

Chetsja'a jeeⁿ t'maⁿna'.

Ñ'oomyâ jo' ñomndaa.

Catsue' tsmeiⁿ w'iiyo'.

Meistro 'naaⁿyâ ya ma'mooⁿ.

Jom manoom'm jnaaⁿ.

Wachom 'naⁿ' jeeⁿ neiⁿcoo'na'.

Juu nomxjoom nconco nnom chuwa.

Catsei'naⁿ nchu'ljeii na majndyeti.

Naquii' ñomndaa niom ndyueeñ'loom na cwit'mooⁿ na waa cwii nnom na 'naaⁿ ts'aⁿ oo na tseixmaaⁿ oo na waa cwii nnom na mat'uiina' jom ñ'eⁿ 'naⁿñeeⁿ. Ndo' joona' cwila'cajndyuuya ljo' na 'naaⁿ ts'aⁿ. Nmeiiⁿ nmaaⁿ ndyueeñ'loommeiⁿ naquii' ñomndaa ('naⁿya, 'naⁿ, 'naⁿaⁿ, 'naaⁿya, 'naaⁿna).

Ñequio cwii 'naaⁿ, cja'ñ'loom' cwaaⁿ ñ'loom cantyja 'naaⁿ cha'na 'naⁿya, 'naⁿ,'naaⁿya, 'naaⁿaⁿ, na matseineiⁿ cwii cwii ñ'loom na candag'nmeiiⁿ.

Jom jnda t'loom n'iaaⁿ naquii' tsjom'm.

'naⁿya

We nnom ñ'loom cwila'neiⁿ yocanch'u tsjoomyâ.

'naⁿ

Lia' tuiina' ñ'eⁿ jnom.

'naaⁿya

Jeeⁿ tag xjoo'a.

'naaⁿaⁿ

Jeeⁿ jndye ts'iaaⁿ mache' 'u.

Xco lapei' 'naⁿya.

Cwil'uee'ndyu' ñ'oom na chuu' ntyjaya, na catsa' ndyueeñ'oom na candaa', yuu na matsei'cañ'eⁿ ndyueeñ'oom: 'naⁿya, 'naⁿ, 'naaⁿya ndo' 'naaⁿaⁿ, cha'xjeⁿ ljeii na jnda teiljeii.

Ñ'oom	'na ⁿ ya
suula	Suula 'na ⁿ ya tuiina' ñ'e ⁿ ñjom.
tsom	
catsjom	

Ñ'oom	'na ⁿ
tajndyoo'	
xjojndyaa	
xio	

Ñ'oom	'naa ⁿ a ⁿ
cañejo	
lochom	
ntu	

Ñ'oom	'naa ⁿ ya
nantquie	
nataa	
wats'om	

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

Ñequio cwii 'naaⁿ, catseitjom' nommeiiⁿ ñ'eⁿ ljo' na
cwila'xmaⁿna', cantyjati' ljo' na matseineiⁿ cwii cwii
taⁿ'ljeii.

Tsom *volante*

Tsom na matseicandii cantyja
'naaⁿ cwii nnom ñ'oom, cwaaⁿ
ndo' yuu na nluii juuna', na jndyeti
ndii' taw'aa quicañoom tsomwaa.

Tsom *cartel*

Tsom na ma'moⁿna' na nluii nasei
'u na cwe'yu'.

**Tsom reciwo
chom**

Nl'uena' cha na nncwjei'yuuñena'
na ts'aⁿ ndyuua Sndaa' ts'aⁿ.

**Tsom na ñ'eⁿ
Cwe'yu' Nluui
nasei ts'aⁿ**

Tsom na jeeⁿ jndaa' ndo' ticwee'
jndye teiljeii, na l'uena' na
matseicandiina' cwii nnom ñ'omtiuu,
yuu na cwiwil'ua 'naⁿ, nt'om nnom
ts'iaaⁿ ndo' ndye'yu ñenquiaa ts'aⁿ
juuna' l'o'.

Tsom CURP

Cwii tsom na ñ'oom cwanti chom
na 'u jnda teil'uee'ndyu', cwanti na
macaⁿna' na ntioml'ua' juuna'.

**Tsom *acta* na
cwileiwe na tuua
jomnta**

Tsom na matseicandii ñ'oom na
teijndaa' ndo' mati ljo' ñ'oom
na teineiⁿ naquii' cwii jomnta 'naaⁿ
cameitye, lotye yocanch'u ndo'
jomnta 'naaⁿ namaⁿ'naaⁿ.

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

Catsa' cwii **X** nacjoo' ljeii **T** xeⁿ na ñ'oom na matseineiⁿna' tijo'ndyo ndo' cwii **M** xeⁿ na majo'ndyo.

Meii ⁿ tica ⁿ na' na nntseiljei' xuee' ts'a ⁿ nacjoo' tsom na ñ'e ⁿ cwe'yu' nluii nasei ts'a ⁿ .	T	M
Tsom <i>volante</i> jee ⁿ cachjoona' ndo' quinquia nn'a ⁿ joona' ñequio lueena'.	T	M
Joo ñ'oom na chuu tsom reciwo chom, cwilui'na' naquii' tsom CURP.	T	M
Cwii tsom <i>cartel</i> , maca ⁿ na' na ñ'oomna' ljeii na ñ'oom xque ⁿ tsom, ñ'oom na matseicandiina' ndo' 'ñee ⁿ juu na maquee ⁿ ñê juu nn'a ⁿ .	T	M
Juu reciwo chom ñ'oomna' cwaa ⁿ xuee na maca ⁿ na' na ntioml'ua ts'a ⁿ juuna'.	T	M

Cwaa'ndyu' 'naaⁿ yuu na ñ'eⁿ ñ'oom na nntseicandaa'ñe na ya joo nchu'ljeii na majndyeti.

1. Naquii' joo ljeii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa...

a) ljo' na ticjaañjoom' na seiljeii juu ts'aⁿ na seiljeii joo nchu'ljeii na majndyeti.

aⁿ) chiuu na mach'eená ts'om ts'aⁿ, cha'na ts'aⁿ na w'ii oo ljo' na nncjaawee' ts'om ts'aⁿ.

a) taⁿljeii, nhu'ljeii ndo' ndyueeñ'oom.

2. Na matsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa ndaa nnts'aa ts'aⁿ...

a) na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ ljo' na juu ts'aⁿ na seiljeii ljeiiwaa ñe'catseicaneiiⁿ.

aⁿ) cha na ndaa nliuuya na jndye ljeii tiya jla'ljeiiya.

a) na ticaliuuya ljo' na ñe'calue ndyueeñ'oom na teiljeii.

3. Quia na cwila'naaⁿya na c'uaa...

a) ndaa l'aaya 'naaⁿ ñequio luagaya ndo' ndaa nla'tsjaaya joona' oo cha'waa tjaaⁿya.

aⁿ) ticala'ñ'oom'ndyo xjeⁿ wacatyeeⁿ cwii coma oo puntochjoo.

a) jndyendii' cwila'ndaa'a.

4. Cha na yati nla'naaⁿya na c'uaa cwii taⁿ ljeii...

a) ticaⁿna na nla'naaⁿya joo nchu ljeii na majndyeti.

aⁿ) ticwee' l'ue na nntseináya ts'aⁿ na nntsei'naⁿaⁿ.

a) macaⁿna na ñe'nquiaaya jndyeeya quia na cwila'naaⁿya.

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

5. Juu na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ na c'uaa...

- a) nda^g nts'o^ondyo^o cha'na cwii cine oo cwii nnom na nda^g nt'iaa' cwii ts'aⁿ ljo' na jaa cwila'naaⁿya.
- aⁿ) macaⁿna' na nla'naaⁿya meiiⁿ ticatsjandyo.
- a) ticaⁿna' na ntseichjoo'na' n'o^ooⁿya xeⁿ na cwintye nn'aⁿ na cwila'naa'ya.

Catsa' ljo' na macaⁿna' njom', ñequio ndyueeñ'oom na chuu' nacje, ts'om 'naaⁿ.

1. Catsa' cwii 'naaⁿ tsei nacjoo' ljeii na ñecwii cwii, **tyee**, **ndyee**.
2. Ñequio cwii 'naaⁿ na ñenquiee nqui, catseita', joo ljeii na cwii cwii na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ joona' ñ'eⁿ ñaaⁿaⁿ: **a'**, **e'**, **i'**, **o'**, **u'**.

tyee

ndya^gaya

ty'oom

tyuee

jnda

jnda'

tsa

su

che

su'

tsa'

che'

Catsa' ljo' na macaⁿna' ñjaaⁿ.

1. Catsa' cwii 'naaⁿ cachjoo na matyjee jndye (!) joo nnom cwii na we ndyueeñ'oommeiiⁿ ndo' jndanquia catseiljei', ljo' na ñe'catso na cwii cwii joona'.

tsja

tsja

--	--

che

che

--	--

cwe

cwe

--	--

2. Catseiljei' joo ljeii na niom ñequio ñomndaa, na nntsei'naaⁿ ts'aⁿ joona' na mat'iom ts'aⁿ ntsaaⁿ ñaaⁿaⁿ.

Ts'iaaⁿ na ma'moⁿ cwanti 'naⁿ

3. Ñequio na cwii cwii ljeii na chuu' nmeiiⁿ, catsa' cwii ndyooñ'oom na candaa' yuu na mawil'uee'ndyu', ñ'oom na matsona' na 'u 'naⁿ, 'naⁿ na matseineiⁿna' cantyja 'naaⁿ'na'.

Ñ'oom	Ndyueeñ'oom na candaa'
suula	
tsom	
catsjom	

[illegible]

Notas

[illegible]

Notas

[illegible]

Notas

[illegible]

Matsei'naⁿya ndo' matseiljeiya ñ'oomya. Ñomndaa

TSOM NA WJAÑ'OOM
CWANTI 'NAAⁿ' TSAN TQUIEE

Xuee' ts'aⁿ na ndyuañe oo ts'aⁿ tq IEEE

Na tja ndyee xueⁿeⁿ na jindyee

Na jndawe

Xueⁿ'en

Catsa' cwii 'haanwaa ✓ leisiom na jndag' sei'haan'
ts'an na ticwii *unidad*

RFE o CURP

Unidad 1

- Mawillueenê cwii nnom na cjeeti na ndaa ntsoom ljo' na cwilaⁿhein nchu'ljeii na majndyeti. ☐
- Majjeiin ñ'oom na chuu' nacjoo' tsom ndo' ñ'omtiiu na la'xman nchu'ljeii na majndyeti. ☐
- Maton'on ts'aaⁿ na nntsei'han'an na c'uaa. ☐
- Majjeiin chiuu la'xman ndo' mawajan'an ljo' cwilaⁿhein ñ'een nchu'ljeii. ☐
- Ya wjaañ'oom xjen na nntseljein: matsei'nchu' jñeen, matseiljein ndo' xen na tiya ljo' na seljein mandyĩoom matseyooñê joond'. ☐
- Majjeiin chiuu tseixman ñ'oom'm quia na matseiljein. ☐

Macwjei'yuu'ndyō na jndōōa sei'nan'an unidadwaa

Xuee chi' ndo' chu' _____
Xuee' na ma'mōn ndo' *firma* 'haan'an

Unidad 2

- Cha'tso ñ'omtiiu na cjeeti ndaa ntsoom matseiljein joona. ☐
- Majjeiin ñ'oom na naqu'i na cwilaⁿhein nchu'ljeii na majndyeti. ☐
- Matsei'han'an na c'uaa nchu'ljeii na majndyeti ndo' majjeiin ñ'omtiiu na naqu'i na tseixmannd'. ☐
- Majjeiin ñ'oom na chuu' nacjoo' tsom ndo' ñ'omtiiu na la'xman nchu'ljeii na majndyeti. ☐
- Ya wjaañ'oom xjen na nntseljein: matsei'nchu' jñeen, matseiljein, ndo' xen na tiya ljo' na seljein mandyĩoom matseyooñê joond'. ☐
- Matseiljeiinnaan'an ndo' matseichueen'en nchu'ljeii na majndyeti mach'een cwenta na nntseicwaljootyeen ñ'oom na chuunda' oo matseichueen'en joond' cantyⁿjati cwaan tsom na jom mach'een. ☐
- Majjeiin chiuu tseixman ñ'oom'm quia na matseiljein. ☐

Macwjei'yuu'ndyō na jndōōa sei'nan'an unidadwaa

Xuee chi' ndo' chu' _____
Xuee' na ma'mōn ndo' *firma* 'haan'an

Matsei'na^oya ndo' matseiljeiya ñ'oomya. Ñomndaa

TSOM NA WJAÑOOM
CWANTI 'NAAⁿ TS'AN TQIEEE

TS'IAAN NA CWIMANDA NA MA'IMON CWANTI JNDA TEI'NANYA

¿Ljo' na tei'nan ya?

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

¿Yuu nleil'uee'ndyo ljo' na tei'nan ya?

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

Firma 'naan' ts'an ndyua ndo' ts'an tqIEEE

Ñoom na matseicandii yuu na tuui *examen*

Xuee chi' ndo' chu' _____

Tsjoom na tuui *examen* _____

Firma ndo' xuee' ts'an na jndo' na tuui examen

En este material encontrarás actividades de gran utilidad que te ayudarán a poner en práctica el conocimiento que tienes sobre la lectura y la escritura de nuestra lengua amuzga, al trabajar con diferentes tipos de textos. La finalidad es que sigas interesándote por aprender más sobre la lengua escrita.

Tsomwaa chuuna' nt'om ts'aa'n na ya ncja'tsei'canda a ndyu' cha na jo' jo' nntseiljei' ljo' na maya na nntsei'na'n' ndo' nntseiljeii' ñ'e'n ñ'oomya ñomndaa, ndo' mati nntsa' ts'iaa'n ñequio nchu'ljeii na majndyeti ndo' na tjachuii' chiuu tuiina'. Tsomwaa luaa' ts'iaa'n'na' cha na 'u nntsei'quee'tina' ts'om' na nntsei'na'n' na nntseiljeii.

DISTRIBUCIÓN GRATUITA
Libromeeii' cwe'yu maco'ñom ts'a'n joona'

amuzgo • ñomndaa • amuzgo de Xochistlahuaca • ñomndaa na cwila'nei'n nn'a'n suljaa'

ISBN: 978-607-710-225-0

